

Географія_ Науки про Землю _СО(Географія)_магістр додатковий_2019

Базовий

1. Розжарені космічні тіла — це:
  - а. зірки
  - б. планети
  - в. метеори
  - г. супутники

2. У Сонячній системі знаходяться:
  - а. 10 планет
  - б. 9 планет
  - в. 8 планет
  - г. 7 планет

3. Серед планет супутників не має:
  - а. Земля
  - б. Юпітер
  - в. Марс
  - г. Венера

4. Найбільш віддалена планета від Сонця у Сонячній системі:
  - а. Плутон
  - б. Уран
  - в. Сатурн
  - г. Меркурій

5. Найближча від Сонця планета Сонячної системи.
  - а. Меркурій
  - б. Юпітер
  - в. Земля
  - г. Плутон

6. На Місяці доба триває:
  - а. 29,5 земних діб
  - б. 15,5 земних діб
  - в. 24 години
  - г. 1 земну добу

7. Малі планети в Сонячній системі, які обертаються між орбітами Марса та Юпітера, називаються:
  - а. комети
  - б. метеори
  - в. астероїди
  - г. супутники

8. Шлях небесного тіла у космічному просторі називається:
  - а. еліпсом
  - б. колом

- в. орбітою
- г. віссю

9. Першим, хто визначив розміри земної кулі, був давньогрецький учений:

- а. Арістотель (IV ст. до Хр.)
- б. Ератосфен (III—II ст. до Хр.)
- в. Мартін Бехайм (1492)
- г. Фернан Магеллан (1519—1522)

10. Вірою у кулястість Землі обґрунтовувалась доцільність подорожі:

- а. Марко Поло
- б. Васко да-Гами
- в. Христофора Колумба
- г. Мартіна Бехайма

11. Першу кругосвітню подорож здійснила експедиція під керівництвом:

- а. Христофора Колумба (1492)
- б. Фернана Магеллана (1519—1522)
- в. Мартіна Бехайма (1492)
- г. Ератосфена (II—III ст. до Хр.)

12. Перший глобус діаметром більш як 0,5 м був виготовлений:

- а. Арістотелем
- б. Ератосфеном
- в. Мартіном Бехаймом
- г. Фернаном Магелланом

13. Екваторіальний радіус Землі на 211 км від полярного:

- а. коротший
- б. довший
- в. опукліший
- г. ширший

14. Найточніше геометричну фігуру Землі відображає:

- а. еліпсоїд обертання, або сфероїд
- б. геоїд ("землеподібний")
- в. еліпс
- г. правильна куля

15. Фігура, поверхня якої збігається з рівневою поверхнею Світового океану, яка уявно продовжена під сушу, називається:

- а. еліпсоїд обертання, або сфероїд
- б. геоїд ("землеподібний")
- в. еліпс
- г. правильна куля

16. Куляста фігура Землі обумовлює те, що кут падіння сонячних променів на земну поверхню опівдні від екватора, до полюсній

- а. не змінюється
- б. збільшується

- в. зменшується
- г. то зменшується, то збільшується у дні рівнодення

17. Земля обертається навколо осі:

- а. із заходу на схід
- б. зі сходу на захід
- в. вправо
- г. уліво

18. Географічне значення осьового обертання полягає, насамперед, в тому, що воно впливає на:

- а. фігуру Землі
- б. масу Землі
- в. зміну пір року
- г. тривалість року

19. Під дією СИЛИ інерції (сили Коріоліса) тіла, що рухаються горизонтально (вітри, морських течії і т. д.), відхиляються від їхнього первісного напрямку у північній півкулі:

- а. із заходу на схід
- б. зі сходу на захід
- в. вправо
- г. вліво

20. Найбільше сила Коріоліса впливає на тіла, що рухаються:

- а. вздовж екватора
- б. у меридіональному напрямку
- в. вздовж паралелей
- г. під незначним кутом до паралелей

21. Основою для побудови градусної сітки послужили:

- а. паралелі
- б. нульовий меридіан
- в. полюси
- г. велике коло Землі, проведене у будь-якому напрямку

22. Довжина меридіана в середньому рівна:

- а. 21,4 км
- б. 40076 км
- в. 111,7 км
- г. 111,1 км

23. Кут між площиною екватора і прямовисною лінією до даної точки:

- а. географічна довгота
- б. географічна висота;
- в. географічна широта
- г. змінюється від 0° до 180°

24. Географічна широта може мати найбільше значення:

- а. 90°
- б. 180°
- в. 360°
- г. 270°

25. Географічна довгота може мати найбільше значення:
- 90°
  - 180°
  - 360°
  - 270°
26. Лінія з географічними координатами 0° ш. — це:
- гринвіцький меридіан
  - екватор
  - меридіан, протилежний до гринвіцького
  - тропік
27. Столиця якої держави знаходиться на гринвіцькому меридіані:
- Великої Британії
  - Іспанії
  - Франції
  - Ісландії
28. У географічних координатах один градус поділяється на:
- метри
  - кілометри
  - 60 хвилин
  - 100 хвилин
29. Точка з координатами 0° ш. , 0° д. — це:
- точка перетину 180-го меридіана та екватора
  - точка перетину 0-го меридіана та екватора
  - точка перетину меридіана, протилежного до гринвіцького і екватора
  - точка перетину 0-го меридіана та тропіка
30. Земля обертається:
- із заходу на схід
  - із сходу на захід
  - навколо своєї осі за 23 години
  - навколо Сонця за 24 години
31. Час на меридіані на даний момент називається:
- Поясним
  - місцевим
  - Всесвітнім
  - декретним
32. Тільки на гринвіцькому меридіані час наданий момент називається:
- Поясним
  - Місцевим
  - всесвітнім
  - декретним
33. На Земній кулі виділяють годинних поясів:
- 12
  - 24

- в. 360
- г. 4

34. На один градус Земля повертається за:

- а. 4 хвилини
- б. 15 хвилин
- в. одну годину
- г. 12 хвилин

35. За одну годину Земля повертається на:

- а. 4°
- б. 15°
- в. 24°
- г. 12°

36. Орбіта Землі має форму:

- а. кола
- б. геоїда
- в. еліпса
- г. еліпсоїда

37. Причиною зміни тривалості дня і ночі на всіх широтах, окрім екватора, є:

- а. тільки рух Землі по орбіті
- б. добовий рух Землі
- в. нахил осі Землі до площини орбіти
- г. тривалість року

38. В'язкий, частково розплавлений шар у верхній частині мантії — це:

- а. земна кора
- б. літосфера
- в. астеносфера
- г. ядро

39. Площа земної кори материкового типу становить від площі всієї твердої оболонки Землі близько:

- а. 40%
- б. 60%
- в. 29%
- г. 71%

40. Площа земної кори океанічного типу становить від площі всієї твердої оболонки Землі близько:

- а. 40%
- б. 60%
- в. 29%
- г. 71%

41. Автором гіпотези холодного походження планет Сонячної системи був:

- а. І. Кант
- б. О. Шмідт

- в. А. Вегенер
- г. М. Бехайм

42. Автором гіпотези "дрейфу материків" був:

- а. І. Кант
- б. О. Шмідт
- в. А. Вегенер
- г. М. Бехайм

43. У місцях, де край континентальної літосферної плити підсувається під іншу, на материку утворюється:

- а. Кар
- б. Рифт
- в. передгірський крайовий прогин
- г. тектонічна западина

44. При зустрічному русі двох материкових літосферних плит утворюються:

- а. океанічні жолоби
- б. області складчастості
- в. серединні океанічні хребти
- г. масиви або тектонічні підняття

45. В океані островні дуги, а в горах — вулканічні хребти формуються:

- а. при зустрічному русі двох літосферних плит
- б. при розсуванні двох літосферних плит
- в. у місцях трансформованих розломів
- г. тільки вздовж рифтів

46. Ділянки платформ, де кристалічні породи виходять на поверхню, називають:

- а. щитами
- б. плитами
- в. тектонічними западинами
- г. масивом або тектонічним підняттям

47. Ділянки платформ, де потужність осадових порід дуже незначна (до 200 м), називають:

- а. щитами
- б. плитами
- в. тектонічними западинами
- г. масивом або тектонічним підняттям

48. Ділянки платформ, де кристалічний фундамент вгнутий і лежить на великих глибинах (2-7 тис. м), вважають:

- а. щитами
- б. плитами
- в. тектонічними западинами
- г. масивами або тектонічними підняттями

49. Велика товща осадових відкладів свідчить про існування у відповідний геологічний час:

- а. суходолу
- б. морського басейну

- в. гірської системи
- г. інтенсивного вулканізму

50. Під дією екзогенних процесів на Землі утворені:

- а. малі форми — яри, заплави, зсуви
- б. материки і западини океанів
- в. кристалічні щити
- г. гірські країни і материкові рівнини

51. Денудація:

- а. не призводить до зниження поверхні
- б. зупинка руху і відкладання частинок гірської породи
- в. процес руйнування і виносу гірських порід
- г. призводить до підвищення поверхні

52. Акумуляція:

- а. призводить до зниження поверхні
- б. зупинка руху і відкладання частинок гірської породи
- в. процес руйнування і виносу гірських порід
- г. не призводить до підвищення знижених ділянок поверхні

53. Гравітаційні форми рельєфу:

- а. не утворені під дією сили тяжіння
- б. пов'язані з процесами розчинення гірських порід
- в. утворені вітром
- г. зсуви, селеві наноси

54. Карстові форми рельєфу:

- а. утворені під дією сили тяжіння
- б. не пов'язані з процесами розчинення гірських порід
- в. утворені вітром
- г. печери, провалля

55. Масштаб виражається дробом, де в чисельнику одиниця, а в знаменнику число, яке показує, у скільки разів зменшене зображення тієї чи іншої частини земної поверхні. В такому вигляді він називається:

- а. лінійним
- б. поперечним
- в. числовим
- г. іменованим

56. Перевищення однієї точки місцевості над іншою, наприклад, вершини, гори над підніжжям, заплави над руслом називається:

- а. відносна висота
- б. горизонталь
- в. ізогіса
- г. абсолютна висота

57. Лінії, які сполучають точки з однаковими глибинами, називаються

- а. ізобатами
- б. горизонталями

- в. ізогіпсами
- г. паралелями

58. Яким кольором позначаються височини на географічних картах:

- а. жовтим
- б. зеленим
- в. коричневим
- г. блакитним

59. Яким кольором позначаються глибини на географічних картах:

- а. жовтим
- б. зеленим
- в. коричневим
- г. синім

60. За видом допоміжної поверхні картографічні проєкції поділяються на:

- а. циліндричні
- б. довільні
- в. рівнокутні
- г. нормальні

61. Картографічну проєкцію, при якій Земля проєктується на площину, називають:

- а. циліндричною
- б. азимутальною
- в. конічною
- г. рівнокутною

62. Картографічну проєкцію, при якій вісь циліндра чи конуса співпадає з віссю Землі, називають:

- а. нормальною
- б. поперечною
- в. косою
- г. рівновеликою

63. Картографічну проєкцію, при якій вісь циліндра перпендикулярна до осі Землі, називають:

- а. нормальною
- б. поперечною
- в. косою
- г. рівновеликою

64. Картографічну азимутальну проєкцію, при якій площина дотична до екватора, називають:

- а. нормальною
- б. поперечною
- в. косою
- г. рівновеликою

65. На картах, створених у рівновеликих проєкціях, не спотворюються:

- а. форми
- б. довжини паралелей
- в. площі
- г. довжини меридіанів

66. На картах, створених у рівнокутних проекціях, не спотворюються:
- форми
  - довжини паралелей
  - площі
  - довжини меридіанів
67. Фізичну карту України в атласі потрібно віднести за масштабом до:
- великомасштабних
  - середньомасштабних
  - дрібномасштабних
  - демонстраційних
68. Фізичну карту України в атласі потрібно віднести за призначенням до:
- демонстраційних
  - довідкових
  - навчальних
  - середньомасштабних
69. Фізичну карту України в атласі потрібно віднести за змістом до:
- тематичних
  - загально географічних
  - навчальних
  - середньомасштабних
70. Карту масштабу 1 : 250000 слід віднести до:
- великомасштабних
  - середньомасштабних
  - дрібномасштабних
  - довжини меридіанів
71. Загальногеографічні карти масштабу в 1 см — 1 км називають:
- оглядовими
  - фізичними
  - топографічними
  - довідковими
72. Загальногеографічні дрібномасштабні карти називають:
- Топографічними
  - оглядовими
  - оглядово-топографічними
  - довідковими
73. Географічні об'єкти, розміри яких виражаються в масштабі карти, зображають умовними знаками:
- контурними
  - позамасштабними
  - лінійними
  - довідковими
74. Родовища корисних копалин зображають умовними знаками:

- а. контурними
- б. позамасштабними
- в. лінійними
- г. масштабними

75. Узагальнення, або генералізація на карті:

- а. не полягає у відборі основного для зображення
- б. математичний спосіб зображення на площині поверхні Земної кулі
- в. передбачає використання певних допоміжних геометричних фігур
- г. ступінь її залежить, передусім, від масштабу карти

76. Креслення невеликої ділянки місцевості у великому масштабі за допомогою умовних знаків називають:

- а. планом
- б. топокартою
- в. малюнком
- г. горизонтом

77. Границя видимого простору, де нам здається, що небо сходиться з землею, називається:

- а. планом
- б. топокартою
- в. лінією горизонту
- г. горизонтом

78. Точний напрям на північ завжди показує тільки:

- а. географічний меридіан
- б. магнітний меридіан
- в. вертикаль кілометрової сітки
- г. компас

79. Основну частину (78%) газового складу атмосфери становить:

- а. кисень
- б. вуглекислий газ
- в. азот
- г. інертні гази

80. В якому з шарів атмосфери формується погода:

- а. екзосфері
- б. стратосфері
- в. тропосфері
- г. термосфері

81. Напрямок вітру є однією з характеристик процесу:

- а. вологообігу
- б. теплообігу
- в. циркуляції атмосфери
- г. радіації

82. Хмарність є однією з характеристик процесу:

- а. вологообігу
- б. теплообігу

- в. циркуляції атмосфери
- г. радіації

83. Атмосферний тиск є однією з характеристик процесу:

- а. вологообігу
- б. теплообігу
- в. циркуляції атмосфери
- г. радіації

84. Конденсація — це процес, який є складовою:

- а. вологообігу
- б. теплообігу
- в. циркуляції атмосфери
- г. радіації

85. Вітер — це процес, який є складовою:

- а. вологообігу
- б. Теплообігу
- в. циркуляції атмосфери
- г. радіації

86. До постійних вітрів відносяться:

- а. берегові бризи
- б. мусони
- в. пасати
- г. морські бризи

87. Західні вітри найтипівіші для:

- а. тропічних широт
- б. екваторіальних широт
- в. помірних широт
- г. полярних областей

88. Відношення кількості опадів до випаровуваності за той самий період називається:

- а. достатнім зволоженням
- б. надмірним зволоженням
- в. бідним зволоженням
- г. коефіцієнтом зволоження

89. Від згубної дії ультрафіолетових променів землю захищає:

- а. озоновий шар
- б. вуглекислий газ
- в. водяна пара
- г. азот

90. Сонячна радіація, яка надходить на земну поверхню у хмарний день, називається:

- а. Поглинутою
- б. Прямою
- в. розсіяною
- г. альбедо

91. Сонячна радіація, яка надходить на земну поверхню у сонячний день, називається:

- а. поглинутою
- б. прямою
- в. розсіяною
- г. альбедо

92. Який тип повітряних мас утворюється в смузі зниженого тиску над вологими лісами і океанами, має високі температури і велику вологість:

- а. тропічний
- б. екваторіальний
- в. континентальне повітря помірних широт
- г. арктичний

93. Кисень в атмосфері становить:

- а. 78%
- б. 21%
- в. 0,9%
- г. 0,03%

94. Найнижчий і найщільніший шар атмосфери:

- а. тропосфера
- б. стратосфера
- в. термосфера
- г. мезосфера.

95. Зовнішній шар атмосфери:

- а. екзосфера
- б. термосфера
- в. стратосфера
- г. мезосфера

96. Середня величина альбедо Землі становить:

- а. 20%
- б. 34%
- в. 46%
- г. 80%

97. Відмінності у величині сумарної сонячної радіації на одній широті спричинені

- а. величиною кута падіння променів
- б. хмарністю
- в. вітрами
- г. тривалістю дня

98. Відмінності у величині сумарної сонячної радіації за рік на різних шпротах у помірному поясі спричинені:

- а. величиною кута падіння променів
- б. тільки хмарністю
- в. вітрами
- г. тільки тривалістю дня

99. Часта зміна напряму вітру, пониження атмосферного тиску, випадання опадів зумовлені дією:

- а. циклонів
- б. антициклонів
- в. абсолютної висоти
- г. географічної широти

100. Погода в центральній частині ясна і суха, із слабкими вітрами, а на периферії — хмарна, з опадами, які випадають у вигляді мряки слабого снігу взимку, характерна у помірних широтах для:

- а. циклонів
- б. антициклонів
- в. фронту оклюзії
- г. циклонів і антициклонів

101. Взимку частіше переважає холодна і морозна погода, а влітку — спекотна і сонячна наслідок дії:

- а. циклонів
- б. антициклонів
- в. фронту оклюзії
- г. циклонів і антициклонів

102. Вітер узбережжя морів, що двічі на добу змінює напрямок протилежний, називається:

- а. мусон
- б. бриз
- в. Пасат
- г. фен

103. Як називається вітер, що взимку дме з материка в океан, а влітку навпаки:

- а. мусон
- б. бриз
- в. пасат
- г. фен

104. Кількість водяної пари в грамах, що міститься в 1 куб. м повітря, називається:

- а. абсолютна вологість
- б. максимальна вологість
- в. відносна вологість
- г. точка роси

105. Найбільша кількість опадів (1000-2000 мм і більше), випадає:

- а. у помірних широтах
- б. у екваторіальному поясі
- в. у тропічних широтах
- г. у полярних районах

106. Для зони пустель і напівпустель характерне:

- а. достатнє зволоження
- б. надмірне
- в. недостатнє
- г. бідне

107. Тривалість "життя" циклону:

- а. від двох до семи діб
- б. до кількох тижнів
- в. один день
- г. до кількох місяців

108. Тривалість "життя" антициклону:

- а. від двох до семи діб
- б. до кількох тижнів
- в. один день
- г. до кількох місяців

109. Найважливішим чинником клімату є:

- а. абсолютна висота
- б. географічна широта
- в. характер підстилаючої поверхні
- г. віддаленість від океанічних течій

110. Кількість сонячної енергії, яка потрапляє на земну поверхню, визначається, передусім:

- а. абсолютною висотою
- б. географічною широтою
- в. характером підстилаючої поверхні
- г. віддаленістю від океанічних течій

111. Як називаються карти, що відображають стан атмосфери на конкретний момент доби:

- а. кліматичними
- б. синоптичними
- в. агрокліматичними
- г. метеорологічними

112. Лінії, що сполучають на кліматичних картах точки з однаковою температурою, називаються:

- а. ізобарами
- б. ізобатами
- в. ізобагами
- г. ізотермами

113. Теплообіг охоплює фізичні процеси, пов'язані з:

- а. надходженням сонячної енергії на земну поверхню
- б. випаровуванням води з підстилаючої поверхні
- в. горизонтальним переміщенням мас повітря
- г. конденсацією водяної пари і випаданням опадів

114. Вологообіг охоплює фізичні процеси, пов'язані з:

- а. надходженням сонячної енергії на земну поверхню
- б. випромінюванням Землі
- в. випаровуванням води з підстилаючої поверхні
- г. вертикальним переміщенням мас повітря

115. Континентальність клімату:

- а. залежить від абсолютної висоти місцевості
- б. зростає з географічною широтою

- в. найбільше виражена у внутрішніх районах великих материків
- г. не залежить від розміщення даної території на материку

116. У Світовому океані зосереджено вод від усієї гідросфери Землі:

- а. 65%
- б. 71%
- в. 96,5%
- г. 80%

117. Солоність води в океані:

- а. не залежить від географічної широти
- б. найвища у полярних широтах
- в. знижується внаслідок збільшення випаровування
- г. в тропічних широтах найвища.

118. Гідросферу забруднюють:

- а. викиди газів промислових підприємств
- б. промислові і побутові відходи, що потрапляють у водойми
- в. пил від автомобільних шин
- г. викиди відпрацьованих газів транспортних засобів

119. Найдовша річка світу:

- а. Ніл
- б. Конго
- в. Амазонка
- г. Міссісіпі

120. Найповноводніша річка світу:

- а. Міссісіпі
- б. Дніпро
- в. Амазонка
- г. Волга

121. Найпоширеніші на Землі, невеликі за розмірами озерні котловини утворились під дією:

- а. тектонічних рухів
- б. річкових вод
- в. льодовика
- г. карстових процесів

122. Озеро Байкал за походженням своєї котловини:

- а. льодовикове
- б. вулканічне
- в. тектонічне
- г. карстове

123. Озера-лагуни за походженням:

- а. льодовикові
- б. карстові
- в. греблеві
- г. морські

124. Найвисокогірніше карпатське озеро льодовикового походження, що знаходиться на висоті 1801 м, називається:

- а. Синевир
- б. Бребенескул
- в. Лука
- г. Ріпне

125. Частина річкової долини, що заливається водою під час повені чи поводку, — це:

- а. річище
- б. тераса
- в. заплава
- г. річкова долина

126. Місце, де річка впадає в океан, море, озеро чи іншу річку, — це:

- а. гирло річки
- б. затока річки
- в. витік річки
- г. заплава

127. Межа між водозбірними басейнами двох річок або басейнами двох морів, океанів називається:

- а. базисом річки
- б. вододілом
- в. берегом
- г. грядою

128. Водотривка гірська порода — це:

- а. гравій
- б. пісок
- в. глина
- г. галька

129. Водопроникна гірська порода — це:

- а. пісок
- б. глина
- в. граніт
- г. базальт

130. Найдовша річка, яка протікає в межах України, — це:

- а. Сіверський Донець
- б. Південний Буг
- в. Дніпро
- г. Дністер

131. Друга за довжиною протікання в межах України річка — це:

- а. Сіверський Донець
- б. Південний Буг
- в. Дніпро
- г. Дністер

132. Найвищий водоспад у світі:

- а. Ігуасу
- б. Анхель
- в. Ніагарський
- г. Вікторія

133. До вод суходолу не належать води:

- а. морів
- б. озер
- в. підземні
- г. боліт

134. Найтемніший ґрунтовий горизонт, пронизаний корінцями рослин, називають:

- а. ілювальним
- б. гумусово-акумулятивним
- в. елювіальним
- г. перехідним

135. Як називають ґрунт за механічним складом, якщо в ньому міститься понад 90% фізичного піску?

- а. глинистий
- б. піщаний
- в. супіщаний
- г. суглинистий

136. Масштаб 1: 2000 означає, що зображення на плані зменшене у:

- а. 20 разів;
- б. 200 разів
- в. 2000 разів;
- г. 20000 разів.

137. Відрізок, який на плані масштабу в 1 см – 5 м має довжину 3 см, на місцевості відповідатиме відстані у:

- а. 1,5 м;
- б. 3 м;
- в. 15 м;
- г. 30 м.

138. Своєрідний графік, що поміщається внизу плану у вигляді лінійки, розділеної на сантиметри, називається масштабом:

- а. іменованим;
- б. числовим;
- в. лінійним;
- г. поперечним.

139. Іменований масштаб в 1 см – 5 м буде відповідати такому числовому:

- а. 1:5;
- б. 1:50;
- в. 1:500;
- г. 1:5000.

140. Опівдні Сонце знаходиться у південній стороні небосхилу (для мешканців нашої країни це справедливо завжди), а тінь від предметів падає строго на:

- а. захід
- б. схід
- в. північ
- г. південь

141. Якщо стати обличчям до півночі, то праворуч буде:

- а. захід
- б. схід
- в. північ
- г. південь

142. Полярна зоря знаходиться у хвості сузір'я:

- а. Рака
- б. Малого Воза
- в. Оріона
- г. Касіопея

143. На готовому плані напрям з одного предмета на другий можна визначити за допомогою:

- а. компаса
- б. масштабу
- в. циркуля
- г. транспортира

144. Якщо масштаб майбутнього плану 1:500, то відрізок на плані, який відповідатиме 40 м на місцевості, становитиме:

- а. 80 см
- б. 4 см
- в. 16 см
- г. 8 см

145. Якщо виміряна на плані відстань становитиме 8 см, іменованій масштаб в 1 см – 10 м, то на місцевості це відповідатиме:

- а. 80 см
- б. 24 м
- в. 16 см
- г. 80 м

146. Перевищення однієї точки місцевості над іншою, наприклад, вершини гори над підніжжям, берега над руслом річки називається:

- а. відносною висотою;
- б. горизонталлю
- в. крутістю схилу
- г. абсолютною висотою

147. Лінії, які сполучають точки з однаковими висотами, називаються:

- а. паралелями
- б. горизонталлями
- в. меридіанами
- г. контурами

148. Градусні виміри дозволяють визначити місце розташування будь-якої точки на земній поверхні за допомогою географічних координат:

- а. висоти і довготи
- б. ширини і довготи
- в. широти і довготи
- г. широти і довжини

149. Географічна широта вимірюється в межах:

- а. від 0° до 90° ;
- б. від 0° до 180° ;
- в. від 0° до 360° ;
- г. від 0° до 270° .

150. Географічна довгота вимірюється в межах:

- а. від 0° до 90° ;
- б. від 0° до 180° ;
- в. від 0° до 360° ;
- г. від 0° до 270° .

151. Є дві паралелі, на яких один день у році Сонце перебуває в зеніті. Вони називаються:

- а. тропіками;
- б. полярними колами;
- в. ізотермами;
- г. полуденними лініями.

152. 22 червня, коли вісь Землі північним кінцем нахилена до Сонця, його промені опівдні падають прямовисно на паралелі:

- а. $23,5^\circ$ пд. ш.;
- б. $66,5^\circ$ пд. ш.;
- в. $23,5^\circ$ пн. ш.;
- г. $66,5^\circ$ пн. ш.

153. Лінії, які сполучають точки з однаковими глибинами, називають:

- а. горизонталями;
- б. ізогіпсами;
- в. ізотермами;
- г. ізобатами.

154. Відстань від поверхні до центра Землі, як відомо, становить:

- а. 2900 км;
- б. 6370 км;
- в. 3470 км;
- г. 12 км.

155. У верхніх шарах земних надр на кожні 100 м глибини температура зростає на:

- а. 6°C ;
- б. 3°C ;
- в. 5°C ;
- г. 30°C .

156. У верхній частині мантиї є шар, в якому гірські породи знаходяться у пластичному розрідженому стані. Його називають:

- а. астеносферою;
- б. зовнішнім ядром;
- в. літосферою;
- г. земною корою.

157. При виливанні магми на земну поверхню і швидкому остиганні її формуються такі гірські породи, як:

- а. глина;
- б. граніт, габро;
- в. мрамур;
- г. базальт, вулканічний туф.

158. Руйнування гірських порід під дією води і повітря (кисню та вуглекислого газу), яке приводить до зміни їхнього складу, називають вивітрюванням:

- а. фізичним;
- б. хімічним;
- в. метаморфічним;
- г. органічним.

159. Руйнування і розпушування гірських порід корінням рослин та розчиненням мінералів кислотами рослин і мікроорганізмів, що поселяються на гірських породах, називають вивітрюванням:

- а. фізичним;
- б. хімічним;
- в. метаморфічним;
- г. органічним.

160. Продукти вивітрювання, які є наслідками життєдіяльності організмів (вапняк-черепашник, крейда, кам'яне вугілля, нафта й ін.), називаються:

- а. уламковими породами;
- б. породами хімічного походження;
- в. породами метаморфічного походження;
- г. породами органічного походження.

161. Гірські породи, що перетворюються у нові з іншими властивостями під впливом високих температур і тиску, а також гарячих розчинів і газів, що піднімаються з мантії, називаються:

- а. уламковими породами;
- б. породами магматичного походження;
- в. породами метаморфічного походження;
- г. породами органічного походження.

162. До метаморфічних порід не належать:

- а. графіт;
- б. граніт;
- в. мрамур;
- г. гнейс.

163. Вважають, що у водних басейнах зародилося життя:

- а. 3,8 млрд. років тому;
- б. 4,6 млрд. років тому;
- в. 0,6 млрд. років тому;
- г. 65 мільйонів років тому.

164. Вперше припущення про те, що материки самовільно рухаються (дрейфують), висловив:
- а. О.Шмідт;
  - б. О.Гумбольт;
  - в. А. Вегенер;
  - г. П.Тутковський.
165. У місцях розсування двох літосферних плит утворюються:
- а. серединні океанічні хребти і розширюється дно океану;
  - б. земна кора материкового типу;
  - в. глибоководні жолоби і острови;
  - г. складки верхніх шарів обох плит – гірські хребти.
166. Надмірне зрошення призводить у межах приморської частини України до:
- а. утворення ярів;
  - б. посилення вітрової ерозії;
  - в. засолення ґрунтів;
  - г. утворення боліт.
167. За запасами і видобутком нафти і газу Індійський океан займає серед усіх океанів:
- а. друге місце;
  - б. перше місце;
  - в. третє місце;
  - г. четверте місце.
168. Опадів у Північному Льодовитому океані випадає:
- а. 100–200 мм;
  - б. 1000–2000 мм;
  - в. 1100–1200 мм;
  - г. понад 4500 мм.
169. У Північному Льодовитому океані переважає багаторічний лід товщиною 2–4 м і більше, що називається:
- а. торос;
  - б. пак;
  - в. шуга;
  - г. крига.
170. Від Чукотського і Східносибірського морів води в океані рухаються у зворотному напрямку, утворюючи Трансарктичну течію, що спрямована:
- а. з півдня на північ;
  - б. з півночі на південь;
  - в. із заходу на схід;
  - г. зі сходу на захід.
171. Вкажіть республіки, які за характером співвідношень владних повноважень є однозначно парламентськими.
- а. ФРН та Італія;
  - б. Казахстан та Узбекистан;
  - в. Індія та Туреччина;
  - г. Польща та Росія.

172. Найбільшим гідропотенціалом володіють:
- а. Саудівська Аравія, Ірак, Кувейт, Іран;
  - б. Китай, США, Росія, ДРК, Канада, Бразилія;
  - в. Австралія, Іран, Алжир, Туркменістан;
  - г. Норвегія, Швеція, Швейцарія, Австрія, Фінляндія, Ісландія.
173. У вантажообігу транспорту світу перше місце (понад 60%) під впливом НТР займає:
- а. залізничний транспорт;
  - б. морський транспорт;
  - в. трубопровідний транспорт;
  - г. авіаційний.
174. Держава-лідер авіабудування:
- а. США
  - б. Словаччина
  - в. Угорщина
  - г. Індонезія
175. Високігірні області Кордильєр є на території:
- а. Аргентини
  - б. США
  - в. Чилі
  - г. Бразилії
176. Виберіть твердження, що характеризує агломерації:
- а. серед них виділяють сільськогосподарські, несільськогосподарські та змішані
  - б. багато з них належали до так званих "неперспективних" сіл
  - в. скупчення міст навколо одного основного, рідше двох
  - г. найменше їх сформувалось у Донецькій області
177. Яка природна зона материка Південна Америка є батьківщиною дерева гевеї, з якої добувають каучук?
- а. степи;
  - б. прерії;
  - в. екваторіальні ліси
  - г. савани
178. З яким кольоровим металом пов'язана назва гір Анди?
- а. мідь
  - б. олово
  - в. золото
  - г. срібло
179. Перша українська державність утвердилася з утворенням Київської Русі у:
- а. IX столітті
  - б. 1240 р
  - в. XIX столітті
  - г. 1649 р.
180. Площа Київської Русі у період розквіту становила:

- а. 3 млн. км²
- б. 630 тис. км²
- в. 300 тис. км²
- г. 603,7 тис. км²

181. Областей у сучасному адміністративному поділі України

- а. 27
- б. 24
- в. 16
- г. 42.

182. Найдавніша стоянка первісної людини на теренах України виявлена:

- а. поблизу села Королеве Закарпатської області
- б. на території басейнів Дністра і Пруту
- в. поблизу міста Рахова
- г. поблизу міста Харкова

183. Причиною великих втрат населення на українських землях протягом першої половини ХХ століття були:

- а. війни і злочинні акції тоталітарно-комуністичного режиму;
- б. від'ємний природний приріст населення
- в. додатний природний приріст населення
- г. нульовий природний приріст населення.

184. У сільській місцевості нашої країни депопуляція спостерігається з:

- а. 1993 року
- б. 1979 року
- в. 1991 року
- г. 2003 року.

185. Інтенсивні маятникові трудові міграції найбільше виражені:

- а. на Волині і Чернігівщині
- б. у східному (Донецька і Луганська області) та західному (Львівська, Івано-Франківська, Чернівецька, Закарпатська області) регіонах
- в. на півдні України
- г. у межах Черкаської області

186. Значна добровільна еміграція з економічних мотивів відбувалась із західних і східних районів України:

- а. у 60-70-і роки ХХ століття
- б. у кінці ХІХ — на початку ХХ століття
- в. 1991 року
- г. 1946 року.

187. Корінним народом на території України є:

- а. українці
- б. Росіяни
- в. Білоруси
- г. греки.

188. Найчисленнішою національною меншиною на території України є:

- а. Українці
- б. росіяни
- в. Білоруси
- г. греки.

189. Частка українців в Україні становить:

- а. 78%
- б. 57%
- в. 98%
- г. 73%.

190. Складові частини народу, які зберігають свої особливості у побуті, мові, традиціях, матеріальній і духовній культурі, називають:

- а. етнографічною групою;
- б. національною меншиною
- в. нацією
- г. конфесією.

191. До міських населених пунктів в Україні належать:

- а. тільки міста
- б. міста і селища міського типу
- в. тільки смт
- г. міста і села.

192. Абсолютні висоти Закарпатської рівнини коливаються зазвичай у межах:

- а. 100–120 м;
- б. 200–300 м;
- в. 250–350 м
- г. 400–500 м

193. На початок ХХІ століття в міських населених пунктах України проживало:

- а. 67% населення
- б. 34% населення
- в. 22,8% населення
- г. 46,5% населення

194. Найвисокогірнішою в Українських Карпатах є сніголавинна метеорологічна станція:

- а. Плай;
- б. Яремче;
- в. Рахів;
- г. Пожижевська

195. Рівень безробіття за підходами МОП на початку ХХІ століття в Україні становив:

- а. 9,2%
- б. 37,8%
- в. 22,8%
- г. 46,5%

196. До працедефіцитних областей України належать:

- а. Волинська
- б. Запорізька

- в. Закарпатська
- г. Івано-Франківська

197. Найбільших втрат населення Україна зазнавала в періоди:

- а. 1932-1933 років
- б. 1918-1921 років
- в. 1959-1993 років
- г. 1979-1990 років

198. Гора Близниця Велика – найвища вершина масиву Українських Карпат:

- а. Свидовець;
- б. Черногора;
- в. Скибові Горгани;
- г. Чивчинські гори

199. Жінки в Україні становлять:

- а. 53,7%
- б. 46,3%
- в. 50%
- г. 9,2%.

200. Гора Гутин Томнатик (2016 м) знаходиться у масиві Українських Карпат:

- а. Свидовець;
- б. Черногора;
- в. Рахівські гори;
- г. Чивчинські гори

201. Постійні внутрішні міграції в нашій країні останнім часом в основному (40%) спрямовані:

- а. з села в місто
- б. між селами
- в. з міста в сільську місцевість
- г. з малих міст у великі

202. Маятникові міграції, здебільшого, здійснюються:

- а. з села, малих міст у великі
- б. між селами
- в. з міста в сільську місцевість
- г. між великими містами

203. Якими були причини перших еміграційних потоків до Америки в кінці XIX — на початку XX століття:

- а. Релігійні
- б. економічні
- в. Політичні
- г. між великими містами

204. Українське населення колишніх республік СРСР називають:

- а. західною діаспорою
- б. східною діаспорою
- в. політичною нацією
- г. етнографічною групою

205. За межами України нині проживає українців:
- а. 7 млн.
  - б. 4 млн.
  - в. 11 млн.
  - г. 47 млн.
206. Вкажіть країну з найчисельнішою східною діаспорою:
- а. Канада
  - б. Росія
  - в. США
  - г. Бразилія
207. Країни з найчисельнішою західною діаспорою:
- а. США
  - б. Казахстан
  - в. Бразилія
  - г. Молдова
208. Частка українців у Тернопільській області становить:
- а. 78%
  - б. 57%
  - в. 98%
  - г. 73%
209. У 1988 році в Україні прийнятий закон про українську мову, а у конституції в 1996 році закріплено державний статус тільки:
- а. української мови
  - б. української і російської мов
  - в. російської мови
  - г. української і білоруської мов
210. На теренах Закарпатської області компактно проживають:
- а. чехи, угорці, румуни, словаки
  - б. греки, албанці
  - в. кримські татари караїми та гагаузи
  - г. білоруси і молдавани
211. Представників народу, що проживають за межами території національної держави, називають:
- а. етнографічною групою
  - б. корінним народом
  - в. національно меншиною
  - г. нацією
212. Як називається найвища вершина африканського материка?
- а. Кіліманджаро;
  - б. Кенія;
  - в. Атлас;
  - г. Карасімібі
213. Етнографічні групи українців, що найкраще зберегли свою самобутність, проживають у:

- а. Південному етнографічному районі
- б. Карпатському районі
- в. Середньонаддніпрянському районі
- г. Слобожанщині

214. Гуцульщина займає:

- а. територію між річками Лімницею і Сяном
- б. території, що лежать на південний схід від річки Лімниці у гірських частинах трьох областей
- в. території, що знаходяться в межах Словаччини і Польщі
- г. поліські райони Сумщини і Чернігівщини

215. В північно-західній частині Українських Карпат невелика кількість водних потоків належить до системи річки Сян — притоки:

- а. Дністра;
- б. Тиси;
- в. Вісли;
- г. Західного Бугу

216. Слобожанщина охоплює:

- а. Житомирську і Запорізьку області
- б. Тернопільську, Хмельницьку, Вінницьку області
- в. Харківську і Луганську області, а також прилеглі райони Сумської, Полтавської, Січеславської (Дніпропетровської) та Донецької
- г. поліські райони Сумщини і Чернігівщини

217. Процес зростання кількості міст і міського способу життя називається:

- а. агломерацією
- б. урбанізацією
- в. міграцією
- г. депопуляцією

218. Середня густина населення України становить:

- а. 79,8 особи на км²
- б. 67 осіб на км²
- в. 70 осіб на км²
- г. 119 осіб на км²

219. Серед областей України найменша щільність населення у:

- а. Львівській
- б. Херсонській
- в. Донецькій
- г. Чернігівській

220. Серед західних областей України найбільша щільність населення у:

- а. Львівській та Чернівецькій;
- б. Закарпатській та Івано-Франківській;
- в. Волинській та Рівненській;
- г. Чернігівській

221. Найбільша питома вага населення працездатного віку в області:

- а. Івано-Франківській;
- б. Миколаївській;
- в. Закарпатській;
- г. Чернігівській.

222. До відносно праценадлишкових областей України належать:

- а. Івано-Франківська;
- б. Миколаївська;
- в. Київська;
- г. Запорізька.

223. Найбільшою правою притокою Дністра є:

- а. Свіча;
- б. Стрий;
- в. Бистриця;
- г. Лімниця

224. Водоспади Українських Карпат Манявський, Бухтівецький, Черникський належить до система річки:

- а. Лімниці;
- б. Свічі;
- в. Лукви;
- г. Бистриці

225. Другу за величиною після Дністра систему північно-східного макросхилу Українських Карпат становить система річки:

- а. Латориці;
- б. Прута;
- в. Сірету;
- г. Бистриці

226. Діаспора:

- а. буває постійною і тимчасовою;
- б. це еміграція та імміграція;
- в. населення, що живе у розсіянні, за межами території національної держави;
- г. українська повністю сформувалась не у результаті еміграційних процесів.

227. Найбільшою лівою притокою Дунаю є:

- а. Прут;
- б. Тиса;
- в. Сірет;
- г. Сучава

228. Національна (етнічна), меншина:

- а. українці на території України;
- б. представники корінного народу, які проживають на території національної держави;
- в. становить більшість в усіх областях України;
- г. найчисельнішою з них в Україні є молдовани.

229. Етноцид українців:

- а. цілеспрямована боротьба метрополії проти української мови й культури;
- б. фізичне винищення народу;
- в. створення атмосфери непрестижності і безперспективності російської мови;
- г. голодомор 1932-1933 років, нищення інтелігенції, масові депортації.

230. Геноцид:

- а. цілеспрямоване боротьба метрополії проти української мови і культури;
- б. не стосується звичного винищення корінного народу;
- в. створення атмосфери не престижності і безперспективності української мови;
- г. голодомор 1932-1933 років, нищення інтелігенції, масові депортації.

231. Корінні національні меншини:

- а. складові частини народу, які зберегли деякі особливості у побуті, мові, традиціях, матеріальній і духовній культурі;
- б. до них не належать кримські татари, караїми та гагаузи;
- в. гуцули, бойки, лемки, поліщуки, литвини;
- г. представники тих національних меншин, що проживають на своїй етнічній території.

232. Етнографічні групи:

- а. складові частини народу, які зберегли деякі особливості у побуті, мові, традиціях, матеріальній і духовній культурі;
- б. кримські татари, караїми та гагаузи;
- в. гуцули, бойки, лемки, поліщуки, подоляни, литвини;
- г. представники тих національних меншин, що проживають на своїй етнічній території.

233. Етнографічні землі (райони):

- а. території, які заселені окремими етнографічними групами;
- б. виділення, пов'язане не з проживанням на цих теренах певної етнографічної групи українців, а, як правило, з історичною долею певної території впродовж століть української історії;
- в. найчастіше успадковують колишній адміністративно-територіальний поділ;
- г. території, які відрізняються певними культурно-побутовими ознаками населення.

234. Найбільшим за площею серед озер Українських Карпат є:

- а. Гірське око;
- б. Синевир;
- в. Бребенескул
- г. Марічейка

235. У тектонічному відношенні Карпатська гірська країна є частиною:

- а. складчастих споруд герцинської складчастості;
- б. Балтійського кристалічного щита;
- в. альпійських споруд Європейського Середземномор'я;
- г. складчастих споруд каледонської складчастості

236. До вулканічного типу озер Карпат належить:

- а. Липовецьке;
- б. Солоне;
- в. Апшинецьке
- г. Ворожеска

237. Безробітні:

- а. до них належать ті, що вчаться після 15-ти років, військові строкової служби;
- б. особи у віці 15-70 років (зареєстровані та незареєстровані в державній службі зайнятості), які не мали роботи (прибуткового заняття), шукають роботу і готові приступити до роботи за наймом або на власному підприємстві;
- в. особи, що самостійно забезпечували себе роботою або безкоштовно працювали у сімейному бізнесі;
- г. в Україні на початку ХХІ століття вони становить близько 55,8% від економічно; активного населення.

238. Особливо селенебезпечним є басейн річки:

- а. Сян;
- б. Сірет;
- в. Луква;
- г. Черемош

239. Праценадлишковий регіон:

- а. не характеризується значним надлишком трудових ресурсів, який сформувався переважно через недостатній розвиток промислового виробництва;
- б. люди змушені в пошуках роботи мігрувати з регіону, виїжджати на сезонні роботи за кордон чи східні області країни;
- в. виникнення його зумовлене малосприятливою демографічною ситуацією, розвитком господарства, де переважають галузі, що потребують великої кількості робочих рук;
- г. таким є південний регіон V країни.

240. Відносно працедефіцитний регіон в Україні:

- а. характеризується значним надлишком трудових ресурсів, який Формувався переважно через недостатній розвиток промислового виробництва;
- б. люди змушені в пошуках роботи мігрувати з регіону, виїжджати на сезонні роботи за кордон чи східні області країни;
- в. виникнення його жодним чином не зумовлене малосприятливою демографічною ситуацією, розвитком господарства, де переважають галузі, що потребують великої кількості робочих рук;
- г. таким є південний регіон України.

241. Чисельність населення може зростати за рахунок:

- а. еміграції
- б. додатнього природного приросту населення;
- в. від'ємного сальдо міграцій;
- г. депопуляції.

242. Сукупність процесів народжуваності і смертності це:

- а. відтворення населення
- б. статево-вікова структура населення
- в. демографічна криза
- г. демографічний вибух

243. Швидке зростання чисельності населення у ХХ столітті це:

- а. відтворення населення
- б. статево-вікова структура населення
- в. демографічна кризам
- г. демографічний вибух.

244. Різниця між народжуваністю й смертністю називається:

- а. еміграцією
- б. імміграцією;
- в. природним приростом населення;
- г. механічним приростом населення.

245. В основі Передкарпатської передгірної височини лежить:

- а. Скибова зона Карпат;
- б. крайовий прогин;
- в. Кросненська зона Карпат;
- г. зона Полонинсько-Чорногірських покривів

246. Демографічна політика, спрямована на обмеження народжуваності, проводиться у:

- а. розвинутих країнах;
- б. постсоціалістичних країнах Європи;
- в. країнах Африки;
- г. розвинутих країнах Європи.

247. Демографічний процес:

- а. це зміна частки міських жителів;
- б. характеризує зайнятість населення;
- в. впливає на зміни чисельності населення;
- г. характеризується відмінностями у середній густоті населення.

248. Виберіть твердження, що відповідає значенню "Природний приріст населення":

- а. характеризує співвідношення між кількістю емігрантів та іммігрантів;
- б. не є основним процесом, що впливає на зміну кількості населення у стабільному суспільстві;
- в. це різниця між народжуваністю та смертністю;
- г. залежить тільки від загальної чисельності населення, яка була різною у певні періоди історії.

249. Відносна величина (коефіцієнт) природного приросту населення:

- а. характеризує співвідношення між кількістю всіх народжених і померлих у країні за рік;
- б. дозволяє порівняти темпи приросту населення у двох містах з різною чисельністю населення;
- в. не визначається у тисячних частках;
- г. у двох країнах з однаковою демографічною ситуацією, але дуже відмінною чисельністю жителів, має однакові значення.

250. Демографічний вибух:

- а. сукупність процесів народжуваності і смертності, що забезпечують відтворення нових поколінь;
- б. характеризує надзвичайно швидкі темпи зростання чисельності населення;
- в. спостерігається тільки з кінця ХХ століття;
- г. може бути розширеним, простим і звуженим.

251. Відтворення населення:

- а. сукупність процесів народжуваності і смертності, що забезпечують відтворення нових поколінь;
- б. характеризує тільки надзвичайно швидкі темпи зростання чисельності населення;
- в. спостерігається тільки з початку ХХ століття;
- г. може бути лише звуженим.

252. Демографічний перехід:

- а. відображає порядок закономірних послідовних змін у процесах народжуваності, смертності і природного приросту населення в міру соціально-економічного розвитку країн;
- б. характеризує надзвичайно швидкі темпи зростання чисельності населення;
- в. спостерігається з початку ХХ століття;
- г. характеризується тільки двома фазами різних співвідношень величин народжуваності і смертності.

253. Перша фаза демографічного переходу:

- а. не була характерна для всіх регіонів світу впродовж століть;
- б. характеризує надзвичайно швидкі темпи зростання чисельності населення;
- в. спостерігається з початку ХХ століття в усіх країнах;
- г. характеризується тим, що чисельність населення зростала дуже повільно.

254. Перший тип відтворення населення:

- а. відрізняється середніми і низькими показниками народжуваності;
- б. у країнах, що до нього належать, традиційно залишаються багатодітні сім'ї;
- в. характеризується дуже високою народжуваністю, зменшенням смертності і високими темпами росту чисельності населення;
- г. не характеризується уповільненням чи стабілізацією темпів росту чисельності населення.

255. Другий тип відтворення населення:

- а. відрізняється середніми і низькими показниками народжуваності;
- б. у країнах, що до нього належать, традиційно залишаються багатодітні сім'ї;
- в. в) характеризується дуже високою народжуваністю, але невисокими темпами росту чисельності населення;
- г. г) характеризується уповільненням чи стабілізацією темпів росту чисельності населення.

256. Демографічна політика:

- а. відображає порядок закономірних послідовних змін у процесах народжуваності, смертності і природного приросту населення в міру соціально-економічного розвитку країн;
- б. система заходів, що проводиться державою з метою впливу на демографічні процеси, на вирішення специфічних для даної країни проблем народонаселення;
- в. у країнах першого типу відтворення, особливо тих, які вступили у четверту фазу демографічного переходу, втілює систему заходів економічного обмеження народжуваності
- г. характеризується чотирма фазами різних співвідношень величин народжуваності і смертності.

257. Статеві-віковий склад населення:

- а. відображає порядок закономірних послідовних змін у процесах народжуваності, смертності і природного приросту населення в міру соціально-економічного розвитку країн;
- б. не пов'язаний з особливостями процесу відтворення населення;
- в. у країнах першого типу відтворення, особливо тих, які вступили у четверту фазу демографічного переходу, втілює систему заходів економічного стимулювання народжуваності;
- г. в певній мірі залежить від зовнішніх міграційних процесів.

258. Депопуляція:

- а. різниця між кількістю емігрантів та іммігрантів;
- б. певне співвідношення між населенням різного віку та статі;
- в. природне зростання чисельності населення;
- г. ситуація, коли смертність перевищує народжуваність.

259. Статеві-вікова структура населення:

- а. різниця між кількістю емігрантів та іммігрантів;
- б. певне співвідношення між населенням різного віку та статі;
- в. природне зменшення населення;
- г. не зумовлюється біологічними особливостями організму чоловіків та жінок, професіями, що часто небезпечні для здоров'я та життя.

260. Міграція:

- а. це переміщення населення, які пов'язані зі зміною місця проживання;
- б. це еміграція та імміграція;
- в. не буває постійною;
- г. здійснюється тільки в межах країни між окремими регіонами.

261. Для забезпечення своїх потреб людина вступає у взаємодію з природою, виготовляючи і створюючи матеріальні та духовні цінності і блага, тобто займається:

- а. натуральним господарством;
- б. господарською діяльністю;
- в. товарним господарством;
- г. господарською спеціалізацією.

262. До виробничої інфраструктури належить:

- а. вантажний транспорт, матеріально-технічне постачання
- б. пасажирський транспорт, кредитування та страхування
- в. науковий і соціально-побутовий комплекси
- г. рекреаційний комплекс.

263. До соціальної інфраструктури належить:

- а. вантажний транспорт, матеріально-технічне постачання;
- б. науковий і соціально-побутовий комплекси;
- в. паливно-енергетичний комплекс;
- г. агропромисловий комплекс.

264. До видобувної індустрії належать:

- а. рибальство, лісозаготівля;
- б. машинобудування, чорна і кольорова металургія;
- в. паливно-енергетичний комплекс в цілому;
- г. агропромисловий комплекс в цілому.

265. До обробної промисловості належить:

- а. рибальство, лісозаготівля
- б. видобуток руд чорних металів;
- в. хімія органічного синтезу;
- г. вугільна промисловість.

266. На загальних економічних картах зображають:

- а. густоту населення;
- б. забезпеченість водними ресурсами;
- в. промислові центри, транспортні шляхи;
- г. рівень урбанізації.

267. На загальних економічних картах зафарбування території певним фоном відображає:

- а. густоту населення;
- б. забезпеченість водними ресурсами;
- в. промислові центри, транспортні шляхи;
- г. спеціалізацію сільського господарства.

268. Випуск однорідної продукції підприємством називається:

- а. спеціалізацією;
- б. концентрацією
- в. комбінуванням;
- г. кооперуванням.

269. Поєднання на одному підприємстві декількох виробництв називається:

- а. спеціалізацією;
- б. концентрацією;
- в. комбінуванням;
- г. кооперуванням.

270. Для машинобудівного комплексу найхарактернішою формою організації виробництва є:

- а. комбінування;
- б. кооперування;
- в. дуже широка спеціалізація;
- г. деконцентрація.

271. Зосередження виробництва на великих підприємствах називається:

- а. спеціалізацією;
- б. концентрацією;
- в. комбінуванням;
- г. кооперуванням.

272. Для металургійного комплексу найхарактернішою формою організації виробництва є

- а. комбінування;
- б. кооперування;
- в. дуже широка спеціалізація;
- г. деконцентрація.

273. Організація виробничих зв'язків між підприємствами для випуску певної продукції називається:

- а. спеціалізацією;
- б. концентрацією;
- в. комбінуванням
- г. кооперуванням.

274. Концентрація:

- а. випуск підприємством однорідної продукції;
- б. за формою вона може бути подетальною і предметною;

- в. зосередження виробництва на великих підприємствах;
- г. зростання її не відбувається за рахунок розширення діючих підприємств, будівництва нових великих підприємств або об'єднання декількох малих.

275. Спеціалізація:

- а. випуск підприємством однорідної продукції;
- б. за формою вона не може бути подетальною і предметною;
- в. зосередження виробництва на великих підприємствах;
- г. зростання її відбувається за рахунок розширення діючих підприємств, будівництва нових великих підприємств або об'єднання декількох малих.

276. Кооперування:

- а. поєднання на одному підприємстві (комбінаті) кількох виробництв, що можуть належати до різних галузей промисловості;
- б. організація виробничих зв'язків між підприємствами для випуску певної продукції;
- в. найрозвинутіше у галузях, що виробляють просту продукцію, не характерне для машинобудування;
- г. ґрунтується на комплексній переробці вихідної сировини, відходів виробництва або послідовній технологічній обробці сировини.

277. Комбінування:

- а. поєднання на одному підприємстві (комбінаті) кількох виробництв, що можуть належати до різних галузей промисловості;
- б. організація виробничих зв'язків між підприємствами для випуску певної продукції;
- в. найрозвинутіше у галузях, що виробляють складну продукцію, особливо у машинобудуванні;
- г. не стосується комплексної переробки вихідної сировини, відходів виробництва або послідовної технологічної обробки сировини.

278. Фактори розміщення господарства:

- а. чинники, які зумовлюють найефективніше функціонування підприємств і установ у даному місці;
- б. принципи територіальної політики держави;
- в. їх врахування спричиняє найбільші затрати на виробництво і транспортування продукції;
- г. головні напрямки розвитку господарства і суспільства в цілому щодо їх розміщення.

279. Принципи розміщення господарства:

- а. чинники, які зумовлюють найефективніше функціонування підприємств і установ у даному місці;
- б. основні положення територіальної політики держави;
- в. їх врахування забезпечує найменші затрати на виробництво і транспортування продукції;
- г. головні напрямки розвитку господарства і суспільства в цілому щодо галузевої структури.

280. Промисловий вузол:

- а. найпростіший елемент територіальної організації промисловості;
- б. промисловий комплекс, який охоплює одне велике місто або декілька порівняно близько розташованих промислових центрів і пунктів;
- в. для нього не характерне тісне поєднання взаємопов'язаних (технологічно, через комбінування і кооперування) підприємств;
- г. скупчення промислових агломерацій, центрів та пунктів на певній великій території.

281. Із рослинних угруповань, характерних для території України, найменше збереглися:

- а. ліси;
- б. болотяна рослинність;
- в. степи;
- г. альпійські луки.

282. Вздовж Азово-Чорноморського узбережжя, від гирла Дунаю до Керченського півострова, простяглися:

- а. полиново-злакові степи;
- б. лучні степи;
- в. вологі степи;
- г. альпійські луки.

283. Рослини, що значний період проводять у стані спокою у вигляді цибулин, бульб, кореневищ:

- а. ефемери;
- б. ксерофіти;
- в. ефемероїди;
- г. екзоти.

284. Рослини, що мають потужну кореневу систему, а також вузьке листя, часто опушене або вкрите восковим нальотом для зменшення транспірації:

- а. ефемери;
- б. ксерофіти;
- в. ефемероїди;
- г. екзоти.

285. Рослини, які збереглися з давніх геологічних епох і проростають на невеликій території, називаються:

- а. ендеміками;
- б. екзотами;
- в. реліктами;
- г. ефемерами.

286. Найбагатші за різноманітністю флори серед лук:

- а. гірські;
- б. суходільні;
- в. заплавні;
- г. низинні.

287. Карпатська гірська країна простяглася велетенською дугою від Братіслави до Залізних Воріт на:

- а. 110 км;
- б. 280 км;
- в. 1200 км;
- г. 1500 км

288. Так звана мамонтова фауна існувала:

- а. в антропогені;
- б. у неогені;

- в. у середині палеогену;
- г. у мезозої.

289. Найбільше поширені качки, чаплі, бугаї, плиски:

- а. у сухих степах;
- б. у лісах Полісся;
- в. на Азово-Чорноморському узбережжі;
- г. у Карпатах.

290. До рекреаційних ресурсів не належать:

- а. запаси мінеральних вод;
- б. гірські ландшафти Карпат та Криму;
- в. пам'ятки історії, архітектури;
- г. родовища мінеральної сировини.

291. Найдавніший заповідник на території України — Асканію-Нову — було закладено у:

- а. 1980 р;
- б. 1898 р;
- в. 1976 р;
- г. 1910 р.

292. Найдавніший природний національний парк на території України було засновано у:

- а. 1980 р;
- б. 1898 р;
- в. 1976 р;
- г. 1910 р.

293. Для збереження одного або декількох видів рослин чи інших компонентів природи створюють:

- а. національні парки;
- б. заказники;
- в. заповідники;
- г. біосферні заповідники.

294. Найбільшим за площею національним природним парком в Україні є:

- а. Подільські Товтри;
- б. Шацький;
- в. Карпатський;
- г. Синевир.

295. У північно-західній частині Волинського Полісся, на вододільних теренах між Західним Бугом і Прип'яттю, розміщений національний природний парк:

- а. Подільські Товтри;
- б. Шацький;
- в. Святі гори;
- г. Синевир.

296. Мальовничі схили Донецького кряжу та річкової долини Сіверського Дінця охоплює національний природний парк:

- а. Синевир;
- б. Шацький;

- в. Святі гори;
- г. Подільські Товтри.

297. У верхів'ї річок Ріки та Теремлі, де абсолютні висоти сягають 1600-1700 м н. р. м., розміщений національний природний парк:

- а. Синевир;
- б. Шацький;
- в. Святі гори;
- г. Подільські Товтри.

298. На Південному узбережжі Криму розміщений заповідник:

- а. Горганський;
- б. Дунайські плавні;
- в. Карадазький;
- г. Подільські Товтри.

299. Частина Карпатської гірської країни, яка простяглася від Братіслави до річки Попрад називають:

- а. Південними Карпатами;
- б. Східними Карпатами;
- в. Західними Карпатами;
- г. Сербськими Карпатами

300. Надмірне зрошення призводить до

- а. утворення ярів;
- б. посилення вітрової ерозії;
- в. вторинного засолення ґрунтів;
- г. окислення ґрунтів

301. Клімат стає сухішим через

- а. викиди оксидів сірки, фосфору;
- б. зростання концентрації вуглекислого газу в атмосфері;
- в. підвищений вміст пилу;
- г. вирубування лісів

302. Причиною кислотних дощів є:

- а. викиди оксидів сірки, фосфору;
- б. зростання концентрації вуглекислого газу в атмосфері;
- в. підвищений вміст пилу;
- г. вирубування лісів.

303. Катастрофічні паводки на Дністрі, Пруті, Тисі почастишали внаслідок:

- а. будівництва водосховищ;
- б. скидання промислових стоків у річки;
- в. вирубування лісів;
- г. зростання концентрації вуглекислого газу в атмосфері.

304. Процеси підтоплення прилеглих земель, замулення, цвітіння води, поширення хвороботворних мікроорганізмів є наслідком:

- а. будівництва водосховищ на рівнинних річках з повільною течією;
- б. тільки скидання промислових стоків у річки;

- в. вирубування лісів;
- г. будівництва водосховищ на гірських річках.

305. 75% території розорано в межах:

- а. Степу;
- б. Лісостепу;
- в. Мішаних лісів;
- г. Широколистяних лісів.

306. Заходи, спрямовані на відновлення родючості земель, називають:

- а. рекультивацією;
- б. меліорацією;
- в. ерозією;
- г. агрономією.

307. Для боротьби з ярами:

- а. насаджують лісосмуги;
- б. укріплюють схили рослинністю;
- в. укріплюють береги дамбами;
- г. розорють схили вздовж.

308. Для боротьби з вітровою ерозією:

- а. насаджують лісосмуги;
- б. укріплюють схили рослинністю;
- в. укріплюють береги дамбами;
- г. розорють схили вздовж.

309. Площа лісів від усієї території України становить:

- а. 14,3%;
- б. 29%;
- в. 72%;
- г. 54%.

310. Стійкими до вітровалів і буреломів є:

- а. ялини;
- б. смереки;
- в. буки;
- г. вільха сіра.

311. Оскільки екологічні проблеми стосуються всіх оболонок Землі, мають просторові відмінності, то їхнім вивченням займається й окрема галузь географічної науки:

- а. рекреаційна географія;
- б. геоекологія;
- в. політологія;
- г. соціальна географія.

312. Для оцінки геоекологічної ситуації важливу роль відіграє налагодження постійного контролю за станом довкілля, який називають:

- а. ГДК;
- б. моніторингом;

- в. ГДН;
- г. охороною.

313. Для відновлення родючості земель, зайнятих кар'єрами, териконами, ярами, науковцями розроблена ціла система заходів, проведення яких називають:

- а. меліорацією;
- б. моніторингом;
- в. рекультивацією;
- г. моніторингом.

314. Сучасна флора України, в основному, сформувалася:

- а. у першій половині мезозойської ери;
- б. після четвертинних материкових зледенінь;
- в. у кінці архею;
- г. після виникнення голонасінних.

315. Сучасних рис рослинний покрив нашої країни почав набувати:

- а. У другій половині мезозойської ери, після виникнення покритонасінних;
- б. тільки після четвертинних материкових зледенінь;
- в. у кінці архею;
- г. після виникнення голонасінних.

316. Луки:

- а. характеризується трав'яно-моховими угрупованнями;
- б. у видовому складі переважають осоки, очерет, рогіз, хвощ річковий тощо;
- в. характерні зарості, лози, а також злаковий травостій;
- г. флора не пов'язана з трав'яно-ліськовою, степовою.

317. Тварини степів:

- а. із птахів до них належать: рябчик, тетерев, глухар, шпак;
- б. особливо їх багато в гірському Криму;
- в. із ссавців: сірий ховрах, сірий хом'як, степовий тхір, кам'яна куниця, дикий кролик;
- г. не пристосовані жити на відкритих просторах в умовах сухого клімату.

318. Екологічна криза характеризується тим, що:

- а. негативні наслідки впливу людини проявилися у всіх геосферах і географічній оболонці в цілому;
- б. використання природи здійснюється так, щоб зберегти її для нащадків;
- в. використання природи здійснюється так, щоб не руйнувати і не знищувати її, а зберегти для нащадків;
- г. не виникає ніякої загрози середовищу життя людини.

319. Рациональне використання природи характеризується тим, що:

- а. негативні наслідки впливу людини проявилися у всіх геосферах і географічній оболонці в цілому;
- б. використання природи здійснюється так, щоб зберегти її для нащадків;
- в. знищується природна рослинність (особливо в горах);
- г. виникає певна загроза середовищу життя людини.

320. Причиною змиву ґрунтів, утворення ярів, зсувів може бути:

- а. переосушення зволжених ґрунтів;
- б. поперечне, а не поздовжнє розорювання схилів;
- в. відвальне розорювання ґрунтів на плоских поверхнях;
- г. знищення природної рослинності (особливо в горах).

321. Причиною розвівання верхнього збагаченого гумусом шару ґрунту вітром (вітрової ерозії) може бути:

- а. перезволоження ґрунтів;
- б. поздовжнє розорювання схилів гір;
- в. відвальне розорювання ґрунтів на плоских поверхнях;
- г. знищення природної рослинності (особливо в горах).

322. Внаслідок надмірного вирубування лісів:

- а. збільшилась водність річок;
- б. відбувається процес замулення водосховищ, цвітіння води, поширення хвороботворних мікроорганізмів;
- в. почастишали катастрофічні паводки у басейнах Дністра, Пруту та Тиси;
- г. спостерігається підтоплення прилеглих земель.

323. Величезні водосховища, що побудовані на Дніпрі спричинили те, що:

- а. зменшилась водність річок;
- б. відбувається процес замулення водосховищ, цвітіння води, поширення хвороботворних мікроорганізмів;
- в. почастишали катастрофічні наводки у басейнах Дністра, Пруту та Тиси;
- г. не спостерігається підтоплення прилеглих земель.

324. З метою рекультивації земель:

- а. не потрібно окремо збирати ґрунтовий шар і зберігають його;
- б. використовують очисні споруди і пристосування;
- в. введено гранично допустимі концентрації вмісту окремих сполук;
- г. терасують і покривають шаром родючої землі терикони шахт.

325. З метою збереження чистоти повітря і вод:

- а. окремо збирають ґрунтовий шар і зберігають його;
- б. використовують очисні споруди і пристосування;
- в. не відслідковують гранично допустимі концентрації вмісту окремих сполук;
- г. терасують і покривають шаром родючої землі терикони шахт.

326. Державний заповідник:

- а. природоохоронний об'єкт, у якому заборонені певні види господарської діяльності;
- б. природоохоронний об'єкт, у якому не тільки охороняють рослинний і тваринний світ, рідкісні утвори неживої природи, а й вивчають їх;
- в. створюють для збереження одного або декількох видів тварин чи рослин, окремих компонентів природи;
- г. його не можна вважати своєрідним науковим закладом.

327. Заказник:

- а. природоохоронний об'єкт, у якому заборонені певні види господарської діяльності;
- б. природоохоронний об'єкт, у якому не тільки охороняють рослинний і тваринний світ, рідкісні утвори неживої природи, а й вивчають їх;
- в. створюють для збереження не тільки одного або декількох видів тварин чи рослин,

- окремих компонентів природи;
- г. це своєрідний науковий заклад.

328. Національний природний парк:

- а. природоохоронний об'єкт, у якому охорона природи поєднується з відпочинком людей у малозмінених природних умовах;
- б. природоохоронний об'єкт, у якому не тільки охороняють рослинний і тваринний світ, рідкісні утвори неживої природи, а й вивчають їх;
- в. створюють для збереження одного або декількох видів тварин чи рослин, окремих компонентів природи;
- г. основна частина території (90%) виконує природоохоронні функції.

329. Найменші ПТК називають:

- а. ландшафтами;
- б. фаціями;
- в. урочищами;
- г. місцевостями.

330. Який основний фактор розміщення Львівських приладобудівних заводів?

- а. сировинний;
- б. наявність висококваліфікованих кадрів;
- в. природні умови;
- г. енергетичний.

331. Найбільше підприємство з виробництва нікелю в Україні це:

- а. Свердловський завод;
- б. Миколаївський глиноземний завод;
- в. Побузький завод;
- г. Костянтинівський завод.

332. Вантажні автомобілі виробляють у:

- а. Запоріжжі;
- б. Кременчуку;
- в. Херсоні;
- г. Тернополі.

333. Завод з виробництва кукурудзозбиральних комбайнів розміщений у:

- а. Запоріжжі;
- б. Кременчуку;
- в. Херсоні;
- г. Тернополі.

334. Найбільший виробник чорних металів:

- а. Приазов'я;
- б. Донбас;
- в. Придніпров'я;
- г. Передкарпаття.

335. Найбільшим промисловим центром Придніпровського металургійного району є:

- а. Луганськ;
- б. Кам'янське;

- в. Кривий Ріг;
- г. Алчевськ.

336. Доскладу Приазовського району чорної металургії входять заводи:

- а. Луганська;
- б. Кам'янського;
- в. Кривого Рога;
- г. Маріуполя.

337. Комбінування виробництва у кольоровій металургії зумовлене:

- а. комплексністю руд;
- б. енергомісткістю виробництва;
- в. тільки потребою збагачення руд;
- г. відсутності потреби у збагаченні руд.

338. Картографічний зображення масштабу 1: 500 000 слід віднести до:

- а. великомасштабних карт
- б. середньомасштабних карт
- в. дрібномасштабних карт
- г. топографічних планів

339. Який основний фактор розміщення Новокраматорського заводу важкого машинобудування?

- а. сировинний;
- б. наявність висококваліфікованих кадрів;
- в. природні умови;
- г. енергетичний.

340. Найменші ПТК, що є неповторними в географічній оболонці, називають:

- а. ландшафтами;
- б. фаціями;
- в. урочищами;
- г. місцевостями.

341. Південна межа зони проходить по лінії Новоселиця — Сокиряни — Ушиця — Шепетівка — Житомир — Київ — Ніжин — Батурин — Глухів:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

342. У рельєфі характерні горби, які називають могилами:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

343. Поширені чорноземи, які поступово переходять у каштанові ґрунти, у межах:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;

- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

344. У заплавах річок ліси переважно з дуба, береста і верби у:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

345. Гірська система у центральній частині Європи:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

346. Гірська система на півдні Кримського півострова:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

347. Гірська система, що простяглася велетенською дугою на 1500 км:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

348. Гірська система, що простяглася вздовж північного узбережжя Чорного моря на 180 км:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

349. Виникнення їх зумовлене тільки альпійськими горотворчими процесами:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

350. Виникнення складчастої області почалося ще в мезозойську еру:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

351. Гори, що є складчасто-бриловою системою Альпійсько-Гімалайського (Середземноморського) складчастого поясу:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

352. Внаслідок вимивання вапняків дуже поширені карстові печери:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

353. На клімат взимку і влітку переважаючий вплив має морське і континентальне повітря помірних широт, а інколи сюди проникають арктичні повітряні маси:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

354. Річки тут короткі, їхні долини місцями каньйоноподібні у:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

355. Бурі гірсько-лісові ґрунти сформувалися в Карпатах на висоті:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

356. У передгір'ях ростуть мішані ліси, що складаються з дуба, граба, ялини:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

357. У передгір'ях ростуть дуб пухнастий, скельний і звичайний, клен польовий, берест:

- а. Українські Карпати;
- б. Чивчини;
- в. Донецький кряж;
- г. Кримські гори.

358. Тут рідкісними стали борсуки, рисі:

- а. Українські Карпати;
- б. Кримські гори;
- в. Донецький кряж;
- г. Тарханкутське плато.

359. У лісах живуть олень, козуля, муфлон:

- а. Українські Карпати;
- б. Чивчини;
- в. Донецький кряж;
- г. Кримські гори.

360. Чорне море має площу:

- а. 547 тис. км³;
- б. 420,3 тис. км²;
- в. 39 тис. км²;
- г. 39 тис. км³.

361. З північного заходу на південний схід більш як на 270 км при ширині близько 100 км простяглися:

- а. Українські Карпати;
- б. Східні Карпати;
- в. Бещади;
- г. Молдово-Семиградські Карпати

362. Солоність поверхневих вод Чорного моря становить:

- а. 17-18‰;
- б. 14‰;
- в. 60‰;
- г. 21-22‰

363. Азовське море дає значно більший приріст біомаси, ніж Чорне через:

- а. нижчу солоність води;
- б. відсутність сірководневого шару;
- в. вищу солоність води;
- г. наявність сірководневого шару.

364. Розділяє Сиваш на дві частини — західну і східну:

- а. Арабатська стрілка;
- б. Чонгарський півострів;
- в. Джарилгач;
- г. Тузла.

365. Найвідомішим курортом Чорного моря є:

- а. Ялта;
- б. Бердянськ;
- в. Джарилгач;
- г. Скадовськ.

366. Специфічною особливістю екологічної ситуації у Чорному морі є:

- а. зменшення солоності вод;
- б. підняття отруйного сірководневого середовища;
- в. збільшення солоності вод;
- г. скидання недостатньо очищених вод.

367. Велику частину материка, в основі якої лежить єдина тектонічна структура, називають:

- а. природною зоною;
- б. географічною оболонкою;
- в. фізико-географічною країною;
- г. ландшафтом.

368. Великий ПТК, що займає значну частину материка і формується під впливом певного співвідношення тепла і вологи, називають:

- а. природною зоною;
- б. географічною оболонкою;
- в. фізико-географічною країною;
- г. ландшафтом.

369. Південна межа зони проходить по лінії Первомайськ — Кропивницький — Кременчук — Красноград — Волчанськ:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

370. Північно-західна частина кристалічного щита, Волино-Подільська плита, Галицько-Волинська западина — це тектонічні структури, що лежать в основі природних комплексів:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

371. Поверхня зони, особливо в Придністров'ї і східній частині Придніпровської височини, розчленована глибокими річками, ярами і балками, вздовж берегів яких на поверхню часто виходять граніти, іноді — вапняки і пісковики, утворюючи скелі:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

372. Охоплює на південному заході і півдні Причорноморську западину, на крайньому півдні — Північно-кримський передовий прогин, на північному сході — південну частину Дніпровсько-Донецької западини:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

373. Поліська низовина розміщена в межах:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

374. Приазовська височина розміщена в межах:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

375. У формуванні рельєфу найбільшу роль відіграють антропогенні водно-льодовикові відклади:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;

- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

376. Зображення градусної сітки Землі на карті називають:

- а. форму Землі, меридіані і паралелей
- б. площі об'єкти у масштабі
- в. картографічною сіткою
- г. відстані між точками у масштабі.

377. Величина випаровуваності найбільша у:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

378. Достатнє і навіть надмірне зволоження характерне для:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

379. Кількість води обмежена і не забезпечує потреб населення, озера переважно солоні у:

- а. степовій зоні;
- б. лісостеповій зоні;
- в. зоні мішаних лісів;
- г. зоні широколистяних і мішаних лісів.

380. Характерна густа сітка річок, які переважно повноводні, з повільною течією, низькими і заболоченими берегами у:

- а. степовій зоні;
- б. лісостеповій зоні;
- в. зоні мішаних лісів;
- г. зоні широколистяних і мішаних лісів.

381. Поширені дерново-підзолисті, сірі лісові, торфово-болотяні ґрунти у

- а. степовій зоні;
- б. лісостеповій зоні;
- в. зоні мішаних лісів;
- г. зоні широколистяних і мішаних лісів.

382. Найпоширенішими з ґрунтів є чорноземи типові, чорноземи опідзолені у:

- а. степовій зоні;
- б. лісостеповій зоні;
- в. зоні мішаних лісів;
- г. зоні широколистяних і мішаних лісів.

383. Найбагатший видовий склад рослинного світу:

- а. степовій зоні;
- б. лісостеповій зоні;
- в. зоні мішаних лісів;
- г. зоні широколистяних і мішаних лісів.

384. Найбільше в складі фауни гризунів — тушканчиків, ховрахів, хом'яків у:
- степовій зоні;
  - лісостеповій зоні;
  - зоні мішаних лісів;
  - зоні широколистяних і мішаних лісів.
385. Найбільш освоєна територія у:
- степовій зоні;
  - лісостеповій зоні;
  - зоні мішаних лісів;
  - зоні широколистяних і мішаних лісів.
386. За зональними ознаками у фізико-географічному районуванні України виділяють:
- підзони;
  - фізико-географічні країни;
  - урочища;
  - райони.
387. За азональними ознаками у фізико-географічному районуванні України виділяють:
- підзони;
  - фізико-географічні країни;
  - зони;
  - географічні пояси.
388. Усі найвищі вершини — Говерла, Петрос, Бребенескул, Піп Іван — зосереджені у масиві:
- Свидовець;
  - Горгани;
  - Чорногора;
  - Вигорлат-Гутинський вулканічний хребет.
389. У якому пасмі зосереджені всі найвищі вершини Кримських гір?
- Внутрішньому;
  - Головному;
  - Зовнішньому;
  - Передовому.
390. Клімат субтропічний середземноморський, з додатними температурами цілий рік:
- у Карпатах;
  - на Південному березі Криму;
  - у гірському Криму;
  - у Закарпатті.
391. Середня температура січня становить -2° у:
- високогір'ї Карпат;
  - Передкарпатті;
  - Закарпатті;
  - на Полонинсько-Чорногірському хребті.
392. Середня температура липня становить $+18^{\circ}$ - $+19^{\circ}$ у:
- високогір'ї Карпат;
  - Передкарпатті;

- в. Закарпатті;
- г. на Полонинсько-Чорногірському хребті.

393. Частину Карпатської гірської країни, яка простяглася від річки Попрад до річки Прагова, називають:

- а. Південними Карпатами;
- б. Східними Карпатами;
- в. Західними Карпатами;
- г. Сербськими Карпатами

394. Величина випаровуваності найбільша:

- а. у Карпатах;
- б. на Південному березі Криму;
- в. у гірському Криму;
- г. гірському Криму.

395. Середня температура липня становить $+15^{\circ}$ - $+16^{\circ}$ у:

- а. Карпатах;
- б. на Південному березі Криму;
- в. гірському Криму;
- г. Закарпатті.

396. Середньорічна кількість опадів становить на гірському пасмі Криму до 900-1200 мм:

- а. Внутрішньому;
- б. Головному;
- в. Зовнішньому;
- г. Передовому.

397. Серед річок у Карпатах не бере початок:

- а. Тиса;
- б. Лімниця;
- в. Салгир;
- г. Уж.

398. Серед річок у Кримських горах не бере початок:

- а. Бельбек;
- б. Теревля;
- в. Салгир;
- г. Альма.

399. Азовське море має площу:

- а. 547 тис. км³;
- б. 420,3 тис. км²;
- в. 39 тис. км²;
- г. 39 тис. км³.

400. Максимальна глибина Чорного моря:

- а. 1256 м;
- б. 2245 м;
- в. 15 м;
- г. 1818 м.

401. Середня глибина Чорного моря:

- а. 1256 м;
- б. 2245 м;
- в. 15 м;
- г. 1818 м.

402. Найбільша затока Азовського моря:

- а. Таганрозька;
- б. Феодосійська;
- в. Каркінітська;
- г. Одеська.

403. Чорне та Азовське моря з'єднані протокою:

- а. Керченською;
- б. Босфор;
- в. Каламітською;
- г. Дарданелли.

404. Чорне та Мармурове моря з'єднані протокою:

- а. Керченською;
- б. Босфор;
- в. Каламітською;
- г. Дарданелли.

405. Українські Карпати є частиною:

- а. Південних Карпат;
- б. Східних Карпат;
- в. Трансільванського плато;
- г. Західних Карпат

406. Найбільше прісної води приноситься у Чорне море:

- а. Дніпром;
- б. Дунаєм;
- в. атмосферними опадами;
- г. р.Дністер.

407. Солоність води у затоці Сиваш становить:

- а. 17-18‰;
- б. 14‰;
- в. 60‰;
- г. 21-22‰

408. Середня солоність вод Азовського моря становить:

- а. 17-18‰;
- б. 14‰;
- в. 60‰;
- г. 21-22‰

409. Температура глибинних вод Чорного моря протягом року зберігається майже без змін і становить:

- а. 9°;
- б. 6-7°;
- в. 24-26°;
- г. -4°.

410. Азовське море замерзає більше, ніж Чорне не через:

- а. нижчу солоність води;
- б. географічне положення;
- в. відсутність сірководневого шару;
- г. більший, у відсотковому співвідношенні, притік прісних вод.

411. У Чорному морі до ссавців не належать:

- а. тунці;
- б. дельфіни;
- в. тюлені;
- г. кефаль.

412. Яка затока є своєрідною "станцією" на шляхах перельотів птахів?

- а. Одеська;
- б. Сиваш;
- в. Бердянська;
- г. Феодосійська.

413. Найвідомішим курортом Азовського моря є:

- а. Ялта;
- б. Бердянськ;
- в. Євпаторія;
- г. Гурзуф.

414. Основною причиною погіршення екологічної ситуації і падіння продуктивності в Азовському морі є:

- а. зменшення притоку річкових вод;
- б. бурові роботи в акваторії моря;
- в. стоки підприємств хімічної індустрії;
- г. підняття отруйного сірководневого середовища.

415. Природний територіальний комплекс:

- а. закономірне поєднання гірських порід, повітря, води, рослинного і тваринного світу, що перебувають у складній взаємодії;
- б. фрагмент окремої геосфери;
- в. речовини чи тіла, які утворюють одну з оболонок Землі;
- г. закономірне поєднання гірських порід, повітря, води, рослинного і тваринного світу, що не утворюють єдину систему.

416. Природний компонент:

- а. закономірне поєднання гірських порід, повітря, води, рослинного і тваринного світу, що перебувають у складній взаємодії;
- б. температура;
- в. речовини чи тіла, які утворюють одну з оболонок Землі;
- г. закономірне поєднання гірських порід, повітря, води, рослинного і тваринного світу, що утворюють єдину систему.

417. Фація:

- а. найдрібніший і найпростіший природний територіальний комплекс;
- б. конкретна територія, однорідна за своїм походженням, єдиним геологічним фундаментом та однотипним рельєфом, подібним кліматом, а також певним набором дрібніших ПТК;
- в. має свої індивідуальні особливості і є неповторною;
- г. їх групи не об'єднуються в урочища.

418. Ландшафт:

- а. найдрібніший і найпростіший природний територіальний комплекс;
- б. конкретна територія, однорідна за своїм походженням, єдиним геологічним фундаментом та однотипним рельєфом, подібним кліматом, а також певним набором дрібніших ПТК;
- в. не має своїх індивідуальних особливостей і не є неповторним;
- г. його групи об'єднуються в урочища.

419. Зональний фактор формування ПТК:

- а. чинник, не пов'язаний з широтною зональністю;
- б. ним не можна вважати клімат;
- в. природні комплекси, що утворюються під його впливом, підпорядковані закону горизонтальної зональності;
- г. геолого-геоморфологічні умови території.

420. Азональний фактор формування ПТК:

- а. чинник, який пов'язаний з широтною зональністю;
- б. кліматичний процес;
- в. природні комплекси, що утворюються під його впливом, підпорядковані закону горизонтальної зональності;
- г. геолого-геоморфологічні умови території.

421. Фізико-географічна країна:

- а. формується тільки в межах рівнинних територій;
- б. формується при певному співвідношенні тепла і вологи;
- в. характеризується спільністю та своєрідністю ґрунтово-рослинного покриву і тваринного світу;
- г. характеризується спільністю геолого-геоморфологічних умов території.

422. Природна зона:

- а. формується не тільки в межах рівнинних територій, але й гірських систем;
- б. не формується під впливом певного співвідношення тепла і вологи;
- в. характеризується спільністю та своєрідністю ґрунтово-рослинного покриву і тваринного світу;
- г. характеризується спільністю геолого-геоморфологічних умов території.

423. Сивуля:

- а. найвища точка Зовнішніх Карпат;
- б. одна з найвищих точок Внутрішніх Карпат;
- в. розміщена на полонині Свидовець;
- г. розміщена в Beskidach.

424. Близниця:

- а. найвища точка Зовнішніх Карпат;
- б. одна з найвищих точок Внутрішніх Карпат;
- в. розміщена на полонині Красна;
- г. розміщена в Горганах.

425. Роман-Кош:

- а. найвища точка Головного пасма Кримських гір;
- б. розміщена на полонині Красна;
- в. гора, у підніжжі якої бере початок річка Бельбек;
- г. розміщена в південно-західній частині Головного пасма Кримських гір.

426. Ай-Петрі:

- а. найвища точка Головного пасма Кримських гір;
- б. розміщена на полонині Красна;
- в. розміщена на полонині Свидовець;
- г. розміщена в південно-західній частині Головного пасма Кримських гір.

427. Центральна найвища частина Карпат характеризується:

- а. пануванням ландшафтів хвойно-широколистяного низькогір'я;
- б. середніми температурами січня -4° і вище, липня - понад $+19^{\circ}$, річною кількістю опадів - 700-1000 мм;
- в. середніми температурами січня -6° і нижче, липня - менше $+18^{\circ}$, річною кількістю опадів - 900-1500 мм;
- г. пануванням лучно-лісових низькогірних ландшафтів.

428. Головне пасмо Кримських гір характеризується:

- а. пануванням лісостепових передгірних ландшафтів;
- б. середніми температурами січня нижче -4° , липня $+22^{\circ}$ і більше, річною кількістю опадів 650-500 мм;
- в. середніми температурами січня -6° і нижче, липня — менше $+21^{\circ}$, річною кількістю опадів — 650-1000 мм;
- г. пануванням гірсько-лучних (полонинських) ландшафтів.

429. Південний берег Криму характеризується:

- а. пануванням лісостепових передгірних ландшафтів;
- б. поширенням чорноземних ґрунтів;
- в. середніми температурами січня -5° і нижче, липня — менше $+21^{\circ}$, річною кількістю опадів — 650-1000 мм;
- г. пануванням субсередземноморських прибережно-схилкових ландшафтів.

430. Північно-західна частина акваторії Чорного моря:

- а. околиця давньої докембрійської Східноєвропейської платформи;
- б. характеризується січневою температурою вод $+6^{\circ}$ — $+8^{\circ}$, а липневою — $+23^{\circ}$ — $+24^{\circ}$;
- в. розміщена у межах альпійської складчастої області;
- г. характеризується січневою температурою вод $+6^{\circ}$ - $+8^{\circ}$, а липневою — $+20^{\circ}$ — $+22^{\circ}$.

431. Більш солоні води:

- а. надходять у Чорне море з Мармурового;
- б. надходять у Чорне море верхньою течією з Азовського;
- в. надходять з Чорного моря нижньою течією в Мармурове;
- г. надходять з Азовського моря в Чорне.

432. Більш опріснені води:

- а. надходять у Чорне море з Мармурового;
- б. надходять у Чорне море верхньою течією з Азовського;
- в. надходять з Чорного моря нижньою течією в Азовське;
- г. надходять з Мармурового моря в Чорне.

433. Основними причинами різниці у солоності вод між північно-західною та південно-східною частинами Чорного моря є:

- а. вітри;
- б. різниця у величині випаровування та кількості опадів;
- в. різниця температур поверхневих вод;
- г. морські течії.

434. Викиди в моря стоків промислових підприємств, міських каналізаційних мереж, тваринницьких комплексів, змитих з полів мінеральних добрив та отрутохімкатів спричиняють:

- а. урізноманітнення видового складу органічного світу морів;
- б. різницю у величині випаровування та кількості опадів;
- в. поширення бактерій, які викликають захворювання у людей;
- г. різницю у солоності вод.

435. Специфічними особливостями екологічної ситуації у Чорному морі є:

- а. погіршення кисневого режиму, скорочення кормової бази для риб;
- б. опускання отруйного сірководневого середовища;
- в. збільшення солоності води;
- г. виникнення заморів (масової загибелі риб та інших мешканців вод).

436. Наслідками спорудження гідротехнічних комплексів на річках Кубань і Дон, затрат більшої частки води на зрошення для Азовського моря є:

- а. погіршення кисневого режиму, скорочення кормової бази для риб;
- б. підняття отруйного сірководневого середовища;
- в. зменшення солоності вод;
- г. виникнення заморів (масової загибелі риб та інших мешканців вод).

437. Основним видом господарської діяльності в першій українській державі — Київській Русі — було:

- а. землеробство;
- б. соледобування;
- в. чорна металургія;
- г. свинарство.

438. До найдавніших виробничих галузей в Україні належать:

- а. вугільна, цукрова щшисловість;
- б. соледобування, лісозаготівля;
- в. хімія органічного синтезу;
- г. ракетобудування.

439. Туристська карта Українських Карпат за призначенням належить до:

- а. навчальних
- б. демонстраційних
- в. довідкових
- г. оглядових.

440. Який кліматичний пояс відсутній в Північній Америці?
- а. субекваторіальний
  - б. тропічний
  - в. субантарктичний
  - г. помірний
441. Для вантажних перевезень середня відстань у залізничному транспорті України становить близько:
- а. 500 км;
  - б. 5000 км;
  - в. 14 км;
  - г. 24 км.
442. Найгустіша мережа залізниць:
- а. у Донбасі, Придніпров'ї й західній частині Лісостепу;
  - б. на Поліссі;
  - в. у південній частині Степу;
  - г. на Закарпатті.
443. Найменша мережа залізниць:
- а. у Донбасі, Придніпров'ї;
  - б. на Поліссі та у південній частині Степу;
  - в. у західній частині Лісостепу;
  - г. на Закарпатті.
444. У загальному обсязі транспортування продукції трубопроводами частка нафти становить:
- а. понад $\frac{2}{3}$;
  - б. менше третини;
  - в. понад $\frac{4}{5}$;
  - г. понад $\frac{2}{5}$.
445. У загальному обсязі транспортування продукції трубопроводами частка газу становить:
- а. понад $\frac{2}{3}$;
  - б. менше третини;
  - в. понад $\frac{4}{5}$;
  - г. менше $\frac{2}{5}$.
446. Будівельні вантажі у внутрішньообласних перевезеннях річковим транспортом становлять близько:
- а. 100%;
  - б. 60%;
  - в. 8%;
  - г. 40%.
447. На міжнародні авіарейси у загальному обсягу повітряних перевезень припадає:
- а. 100%;
  - б. 60%;
  - в. 8%;
  - г. 40%.
448. Основними рекреаційними районами в Україні є:

- а. Чорноморське узбережжя та Карпати;
- б. Полісся та Донбас;
- в. Сумська область;
- г. Кропивницька область.

449. Для вантажних перевезень середня відстань у автомобільному транспорті України становить близько:

- а. 500 км;
- б. 5000 км;
- в. 15 км;
- г. 84 км.

450. Для вантажних перевезень середня відстань в авіаційному транспорті України становить близько:

- а. 500 км;
- б. 5000 км;
- в. 15 км;
- г. 84 км.

451. Серед видів транспорту посідає в Україні друге місце за вантажообігом і перше за пасажирообігом:

- а. морський;
- б. залізничний;
- в. трубопровідний;
- г. повітряний.

452. Головний порт Чорного моря:

- а. Одеса;
- б. Херсон;
- в. Миколаїв;
- г. Маріуполь.

453. Міждержавні зв'язки з Румунією, Словаччиною здійснюються по:

- а. Дніпру з Десною і Прип'яттю;
- б. Південному Бугу;
- в. Дністрі;
- г. Дунаю.

454. Головний порт Азовського моря:

- а. Одеса;
- б. Херсон;
- в. Миколаїв;
- г. Маріуполь.

455. Установи, підприємства, організації, що виробляють товари культурного та інформаційного призначення (кінофільми, картини, книги, газети, журнали і т. ін.), організовують демонстрування духовних цінностей для населення, належать до галузі:

- а. освіта;
- б. культура;
- в. охорона здоров'я;
- г. фізична культура та соціальне забезпечення.

456. Комплекс, який задовольняє потреби населення в оздоровленні, відпочинку і змістовному проведенні вільного часу називається:
- а. науковим;
  - б. культурно-освітнім;
  - в. рекреаційним;
  - г. соціально-побутовим.
457. До найбільших центрів відпочинку і туризму в Карпатах належить:
- а. Ясиня;
  - б. Скадовськ;
  - в. Алушта;
  - г. Хмільник.
458. Транспортний комплекс в Україні:
- а. характерний тим, що використання рідкого палива у ньому не призводить до сильного забруднення повітря міст важкими металами і канцерогенами;
  - б. головними центрами окремих галузей є Євпаторія, Ялта, Трускавець;
  - в. галузевий склад, Рівень розвитку зумовлюються рівнем розвитку господарського комплексу й спеціалізацією території;
  - г. галузевий склад, Рівень розвитку визначаються рівнем грошових доходів і життя населення, природними факторами.
459. Соціальний комплекс в Україні:
- а. характерний тим, що використання рідкого палива у ньому призводить до сильного забруднення повітря міст важкими металами і канцерогенами;
  - б. головними центрами окремих галузей є Одеса, Чои, Ковель;
  - в. галузевий склад, Рівень розвитку зумовлюються рівнем розвитку господарського комплексу й спеціалізацією території;
  - г. галузевий склад, Рівень розвитку визначаються рівнем грошових доходів і життя населення, природними факторами.
460. Україна географічно розміщена у:
- а. центральній частині Європи;
  - б. Східній Європі;
  - в. Західній Європі;
  - г. Південній Європі.
461. З півдня через море сусідами України є:
- а. Словаччина, Польща;
  - б. Болгарія, Грузія та Туреччина;
  - в. Сербія і Чорногорія;
  - г. Македонія і Болгарія.
462. Основні (пріоритетні) напрями розвитку зовнішніх економічних зв'язків України це:
- а. до них не належать ті, які дадуть змогу раціонально використати її внутрішній потенціал;
  - б. експорт енергоносіїв;
  - в. сприяння все ширшому виїзду наших громадян на роботу та відпочинок в інші країни;
  - г. такими вважаються в експортній діяльності — подолання її сировинної орієнтації і вихід на світовий ринок, перш за все з високотехнологічною, наукомісткою продукцією машинобудування, товарами агропромислового комплексу, видобувної промисловості, металургійного комплексу.

463. Виберіть твердження, що характеризує міжнародні послуги:
- а. не належать до пріоритетів зовнішньоекономічної діяльності України;
  - б. може бути зумовлений високим рівнем безробіття, потребою у спеціалістах певної кваліфікації;
  - в. у результаті цього виду зовнішніх зв'язків виникають спільні підприємства (СП);
  - г. серед них найпоширеніші транспортні, надання фінансових кредитів, обмін туристськими групами і т. ін.
464. До складу Столичного району входять:
- а. три області (Київська, Чернігівська, Житомирська), та місто Київ;
  - б. чотири області (Київська, Чернігівська, Житомирська, Черкаська), та місто Київ;
  - в. дві області (Черкаська, Кропивницька);
  - г. три області (Київська, Чернігівська, Житомирська).
465. До складу Центрального району входять:
- а. три області (Київська, Чернігівська, Житомирська), та місто Київ;
  - б. дві області (Черкаська, Кропивницька);
  - в. три області (Київська, Чернігівська, Житомирська), та місто Київ;
  - г. три області (Київська, Чернігівська, Житомирська).
466. Цей економічний район охоплює терени давнього українського заселення та землі Слобідської України:
- а. Північно-Східний;
  - б. Північно-Західний;
  - в. Придніпровський;
  - г. Карпатський.
467. Гірська система у центральній частині Європи:
- а. Українські Карпати;
  - б. Кримські гори;
  - в. Донецький кряж;
  - г. Тарханкутське плато.
468. Побудова карт включає спочатку зображення на площині (аркуші паперу):
- а. географічних об'єктів
  - б. запису масштабу
  - в. назви карти
  - г. картографічної сітки.
469. У яких картографічних проекціях масштаб площі всюди має ту саму величину?
- а. рівнопроміжних
  - б. рівновеликих
  - в. довільних
  - г. рівнокутних.
470. У яких картографічних проекціях масштаби довжин у будь-якій точці усіх напрямках однакові, тому них немає спотворення форми нескінченно малих фігур?
- а. рівнопроміжних
  - б. рівновеликих
  - в. довільних
  - г. рівнокутних.

471. Виникнення їх зумовлене тільки альпійськими горотворчими процесами:
- Українські Карпати;
  - Кримські гори;
  - Донецький кряж;
  - Тарханкутське плато.
472. У яких картографічних проекціях величина спотворень кутів, форм і площ зазвичай не така велика, як у проекцій двох інших груп?
- рівнокоординатних
  - рівновеликих
  - довільних
  - рівнокутних.
473. Гори, що є складчасто-бриловою системою Альпійсько-гімалайського (Середземноморського) складчастого поясу:
- Українські Карпати;
  - Кримські гори;
  - Донецький кряж;
  - Тарханкутське плато.
474. Для яких картографічних проекцій характерне дуже сильне спотворення кутів і форм?
- рівнопроміжних
  - рівновеликих
  - довільних
  - рівнокутних.
475. Перша електростанція загального користування почала працювати у
- 1880 р. у Києві
  - 20-30-х роках ХХ століття
  - 50-60-х роках
  - ХХІ столітті
476. Від Подільської височини Передкарпаття відділяється річковими долинами:
- Черемошу та Прута;
  - Дністра та Прута;
  - Дністра та Сірету;
  - Прута та Сірету
477. Картографія за структурою являє собою цілу систему картографічних дисциплін, до якої не входить:
- картознавство
  - картографічна інформатика
  - астрономія
  - математична картографія.
478. З картографією тісно пов'язана наука про визначення форми і розміри Землі, про виміри на земній поверхні:
- геологія
  - геодезія
  - кібернетика
  - статистика.

479. Атомною електростанцією є:

- а. Хмельницька;
- б. Криворізька;
- в. Зуївська;
- г. Бурштинська.

480. Дії пов'язані з відбором того, що необхідно відобразити на карті, спрощенням детальних обрисів об'єкту називають:

- а. генералізацією
- б. картографуванням
- в. проектуванням
- г. систематизацією.

481. Найбільшим споживачем палива (понад 30%) в Україні є:

- а. електроенергетика;
- б. житлово-комунальне господарство;
- в. транспорт;
- г. чорна металургія.

482. Видобуток здійснюється в основному відкритим способом у вугільному басейні:

- а. Донецькому;
- б. Дніпровському;
- в. Львівсько-Волинському;
- г. Перед-кариатському.

483. Уявне геометричне тіло, яке обмежене рівневою поверхнею, називають:

- а. сфероїдом
- б. геоїдом
- в. еліпсоїдом обертання
- г. еліпсоїдом Красовського.

484. Власні потреби в цьому виді палива Україна забезпечує лише на 22%:

- а. газ;
- б. нафта;
- в. вугілля;
- г. горючі сланці.

485. Власні потреби в цьому виді палива Україна забезпечує лише на 8%:

- а. газ;
- б. нафта;
- в. вугілля;
- г. горючі сланці.

486. Висоти точок реальної (фізичної) земної поверхні над поверхнею геоїда, називають:

- а. фізичною
- б. прямовисною
- в. абсолютною
- г. топографічною.

487. Підприємства нафтопереробки розташовані у:

- а. Одесі та Кременчуці;
- б. Донецьку та Макіївці;
- в. Рівному та Вінниці;
- г. Надвірній і Червонограді.

488. Для яких картографічних проекцій характерні особливо великі спотворення площ?

- а. рівнопроміжних
- б. рівновеликих
- в. довільних
- г. рівнокутних.

489. Які гори материка Північна Америка давні за віком і дуже зруйновані?

- а. Кордильєри
- б. Скелясті
- в. Анди
- г. Аппалачі

490. Найбільш екологічно чистий вид палива для теплових електростанцій:

- а. нафта;
- б. газ;
- в. вугілля;
- г. торф.

491. Які з теплових електростанцій розташовані у Західній Україні:

- а. Вуглегірська і Змішська;
- б. Бурштинська і Добротвірська;
- в. Ладижинська і Запорізька;
- г. Трипільська і Зуївська.

492. Підгрупа рівнопроміжних виділяється серед проекцій за характером спотворень:

- а. рівнокутних
- б. довільних
- в. рівновеликих
- г. поліконічних.

493. основу створення географічної системи координат покладені:

- а. крайні точки Землі
- б. географічні полюси
- в. лінії тропіків
- г. магнітні полюси.

494. Найпотужніша нині діюча в Україні АЕС:

- а. Рівненська;
- б. Чорнобильська;
- в. Південноукраїнська;
- г. Запорізька.

495. Найпотужніша нині діюча в Україні ГЕС:

- а. Канівська;
- б. Каховська;

- в. Дніпрогес-2;
- г. Дністровська.

496. Картографічне зображення масштабу 1: 2 500 000 відносять до:

- а. великомасштабних карт
- б. середньомасштабних карт
- в. дрібномасштабних карт
- г. топографічних планів.

497. Нафта:

- а. найбільший центр видобутку її в Україні - Анастасіївське родовище (Сумська область);
- б. транспортувати її найдорожче суднами-танкерами;
- в. споживається, в основному, у житлово-комунальному господарстві та хімічній промисловості, для якої вона є важливою сировиною;
- г. основний район видобутку в Україні близько (80% загального обсягу) - Причорноморський.

498. Газ:

- а. найбільший центр видобутку в Україні - Анастасіївське родовище (Сумська область);
- б. транспортувати його найдешевше суднами-танкерами;
- в. є основним видом палива, яким Україна цілком може забезпечити свої потреби;
- г. основний район видобутку в Україні близько (80% загального обсягу) - Дніпровсько-Донецький.

499. Донецький металургійний район сформувався на базі:

- а. власної сировини, довізного палива;
- б. довізної сировини, власного палива;
- в. важкого машинобудування;
- г. хіміко-індустріального комплексу.

500. Найбільше підприємство з переробки бокситів в Україні це:

- а. Свердловський завод;
- б. Миколаївський глиноземний завод;
- в. Побузький завод;
- г. Костянтинівський завод.

Основний

1. Лінії, які сполучають точки з однаковими висотами, називаються

- а. паралелями
- б. горизонталями
- в. меридіанами
- г. контурами

2. Градусні виміри дозволяють визначити місце розташування будь-якої точки на земній поверхні за допомогою географічних координат

- а. висоти і довготи
- б. ширини і довготи
- в. широти і довготи
- г. широти і довжини

3. Географічна широта може мати найбільше значення

- а. 90°
- б. 180°
- в. 360°
- г. 270°

4. Географічна довгота може мати найбільше значення

- а. 90°
- б. 180°
- в. 360°
- г. 270°

5. Вулкани, які вибухали за пам'яті людства, називають

- а. діючими
- б. пасивними
- в. активними
- г. згаслими

6. Рівнини, що підняті над рівнем моря від 200 до 500 м,— це

- а. височини
- б. низовини
- в. плоскогір'я
- г. западини

7. Рівнини, що підняті над рівнем моря понад 500 м,— це

- а. височини
- б. низовини
- в. плоскогір'я
- г. западини

8. До чималих змін земної поверхні призводить дія підземних вод, які, розчиняючи деякі гірські породи, формують

- а. яри
- б. кратери
- в. сідловини
- г. печери

9. У піщаних пустелях вітер утворює

- а. бархани
- б. кратери
- в. зсуви
- г. печери

10. Найглибший серед глибоководних жолобів

- а. Маріанський – 11022 м
- б. Алеутський – 11022 м
- в. Алеутський – майже 3600 м
- г. Маріанський – майже 3600 м

11. Найкращі, найродючіші ґрунти – чорноземи – поширені у

- а. помірних широтах
- б. тропічних широтах

- в. екваторіальних широтах
- г. зоні саван

12. Найвища точка рівнинної частини України знаходиться на

- а. Хотинській височині
- б. Подільській височині
- в. узбережжі Хаджибейського лиману
- г. Придніпровській низовині

13. Головний карпатський вододіл, що розділяє Карпати на два макросхили, проходить у

- а. Вододільно-Верховинських Карпатах
- б. Покутсько-Буковинських Карпатах
- в. Українських Бескидах
- г. Скибових Горганах

14. Холодне, сухе і чисте повітря, яке проникає з півночі на територію України, — це

- а. екваторіальне повітря (ЕП)
- б. тропічне повітря (ТП)
- в. арктичне повітря (АП)
- г. помірне повітря (ПП)

15. Найбільше опадів в Україні випадає

- а. на заході Поліської низовини
- б. у східних районах
- в. у південних районах
- г. у Карпатах

16. Середньорічна кількість опадів становить до 1500 мм у

- а. на півдні України
- б. високогір'ї Карпат
- в. Передкарпатті
- г. Закарпатті

17. Чорне та Азовське моря з'єднані протокою

- а. Керченською
- б. Босфор
- в. Каркінітською
- г. Каламітською

18. Максимальна глибина Азовського моря

- а. 1256 м
- б. 395 м
- в. 39 м
- г. 15 м

19. У якому кліматичному поясі розташована більшість території зони пустель Африки

- а. субтропічному
- б. екваторіальному
- в. тропічному
- г. субекваторіальному

20. Велика Африканська система розломів утворилась у

- а. східній частині материка
- б. західній частині материка
- в. південній частині материка
- г. північній частині материка

21. Своєрідність органічного світу Австралії пов'язана передусім із

- а. вологим та жарким кліматом материка в минулому
- б. ізоляцією Австралії від інших материків в минулому
- в. різноманітністю форм рельєфу
- г. добре вираженою широтною зональністю

22. Першопричиною зледеніння Антарктиди є її

- а. абсолютна висота
- б. географічне положення
- в. підстилаюча поверхня
- г. річна сума температур

23. Твариною-символом материка, що зображена на гербі Австралії, є

- а. коала
- б. кенгуру
- в. качкодзьоб
- г. єхидна

24. Найвища вершина Південної Америки (6960 м) називається

- а. Чімборасо
- б. Аконкагуа
- в. Котопахі
- г. Чикас

25. Догадався першим, що Колумб відкрив новий материк, а не західні береги Індії

- а. Френсіс Дрейк
- б. Фернан Магеллан
- в. Амеріго Веспуччі
- г. Христофор Колумб

26. Найбільше вулканів та землетрусів фіксується у Євразії у межах

- а. узбережжя Північного Льодовитого океану
- б. центральних частин Європи
- в. узбережжя Тихого океану
- г. гір Тибету і Забайкалля

27. Територія Євразії знаходиться в

- а. усіх кліматичних поясах, крім екваторіального
- б. усіх кліматичних поясах, крім екваторіального і субекваторіального
- в. усіх кліматичних поясах, крім арктичного
- г. усіх кліматичних поясах північної півкулі

28. У якій частині материка розміщені найбільші болота Євразії

- а. північні
- б. східній

- в. західний
- г. південний

29. За запасами і видобутком нафти і газу Індійський океан займає серед усіх океанів

- а. друге місце
- б. перше місце
- в. третє місце
- г. четверте місце

30. Дані моря океану лежать у північному субполярному поясі. До помірною поясу відноситься тільки море

- а. Норвезьке
- б. Чукотське
- в. Східносибірське
- г. Лаптевих

31. Земну оболонку, у якій проживає людство, взаємодіючи з природою і перетворюючи її у господарські об'єкти, ще називають

- а. географічним середовищем
- б. антропосферою
- в. ноосферою
- г. геосферою

32. Серед 24 мікродержав з площею до 1:тис. км² є такі європейські країни як

- а. Люксембург, Монако, Мальта, Естонія
- б. Андорра, Монако, Мальта, Сан-Марино
- в. Албанія, Монако, Мальта, Андорра
- г. Андорра, Мальта, Люксембург, Албанія

33. Вкажіть держави, які однозначно належать до унітарних

- а. Польща, Угорщина, Латвія
- б. ФРН, США, Австралія
- в. Індія, Пакистан, Нігерія
- г. Швейцарія, Бельгія, Канада

34. Єдиним органом ООН, рішення якого є обов'язковими для виконання, є

- а. Генеральна Асамблея
- б. Рада Безпеки
- в. Рада Амбасадорів
- г. Рада Європи

35. Найбільшу площу серед держав, що всією територією знаходяться в межах макрорегіону Європи, має

- а. Франція
- б. Росія
- в. Україна
- г. Іспанія

36. Які держави у першому десятилітті ХХІ століття лідирують у світі за темпами зростання населення

- а. Пакистан, Нігерія, США
- б. Індія, Китай, Бангладеш
- в. Мальдіви, ОАЕ, Ліберія
- г. Бразилія, Пакистан, ОАЕ

37. Кількість держав у світі, в яких чисельно переважають особи жіночої статі, є

- а. меншою
- б. більшою
- в. приблизно однаковою з державами, в яких переважає населення чоловічої статі
- г. декілька

38. Вкажіть країни, у яких чисельно переважає чоловіче населення

- а. ФРН, Австрія
- б. Китай, Індія
- в. Сан-Марино, Андорра
- г. США, ФРН

39. Політику державного обмеження народжуваності проводять

- а. ФРН, Австрія, Італія, Угорщина, Чехія
- б. Китай, Бангладеш, Індонезія, Шрі-Ланка, Пакистан
- в. Болгарія, Україна, Білорусь, Росія, Велика Британія
- г. Бразилія, Мексика, Аргентина, Чилі, Уругвай

40. Однонаціональними державами на земній кулі є

- а. Велика Британія, Іспанія
- б. Нігерія, Індонезія, Китай, Філіппіни
- в. Японія, Данія, Швеція, Польща, Угорщина
- г. Південна Африка, Австралія, Канада, Пакистан

41. Найбільш розповсюдженою світовою релігією (понад 2 млрд. осіб) є

- а. буддизм
- б. християнство
- в. іслам
- г. протестантизм

42. Конфуціанство сповідують, в основному, жителі

- а. Китаю
- б. Індії
- в. Ізраїлю
- г. Японії

43. Три найбільші на сьогодні мегаполіси світу сформувалися у

- а. ЄС
- б. Японії
- в. США
- г. Китаї

44. Псевдоурбанізація

- а. переселення частини населення з центральних районів у передмістя
- б. не характерна для більшості країн “третього світу”
- в. це несправжня урбанізація, тобто така, при якій ріст міст не супроводжується

поширенням міського способу життя

г. супроводжується ростом навколо великих міст невеликих “поселень-спалень” з одно, двоповерховою забудовою

45. 2/3 найбільших за чисельністю населення агломерацій світу на сьогодні знаходяться у

- а. високорозвинутих країнах
- б. країнах, що розвиваються
- в. пострадянських країнах
- г. постсоціалістичних країнах

46. Агломерації

- а. тут проживає більшість населення Землі
- б. це тільки процеси збільшення числа великих міст (більш 100 тис. чоловік), що виконують широкий набір функцій (економічних, адміністративних, науково-освітніх)
- в. ріст міст і поширення міського способу життя, який набрав у ХІХ (країни Європи та Північної Америки) та ХХ століттях (всі регіони світу) особливо великих темпів
- г. скупчення міст

47. Першим осередком масової еміграції стала у період утвердження ринкової економіки

- а. Північна Америка
- б. Західна Європа
- в. Південна Америка
- г. Африка

48. Географічне середовище

- а. вчення про визначальний вплив природного середовища на долю людства
- б. частина природи (географічної оболонки), яка безпосередньо пов'язана із життям і діяльністю людського суспільства
- в. воно не охоплює зараз понад 60% площі поверхні земної кулі
- г. використовувалося в політичних цілях – для обґрунтування права на панування одного народу над іншими

49. Природокористування

- а. це тільки система заходів, що передбачає розумне використання всіх природних ресурсів, збереження сприятливих екологічних умов життя людини
- б. вивчення, охорона, освоєння та перетворення природи
- в. полягає тільки в захисті від знищення типових, рідкісних і зникаючих природних об'єктів
- г. не охоплює сукупність усіх видів впливу людини на природу

50. Сильнозмінені (порушені) ландшафти

- а. до них не належать ті, що піддалися інтенсивному впливу людини, широко поширені в різних природних зонах
- б. тундрові, тайгові, пустельні, екваторіальні ландшафти, які піддаються незначному господарському впливу
- в. ті, де поширене в основному тільки полювання, рибальство, вибіркова вирубка лісу
- г. до них належать гірничопромислові, поселенські (зайняті містами), сільсько- та лісогосподарські

51. Ландшафти, у яких структура змінена на науковій основі в інтересах суспільства, називають

- а. раціональними
- б. гірничо-промисловими

- в. культурними
- г. цивілізованими

52. Найбільшими вугільними ресурсами володіють

- а. Саудівська Аравія, Ірак, Кувейт, Іран
- б. США, Індія, КНР, Росія
- в. Росія, Іран, США, Алжир, Туркменістан
- г. Туреччина, Греція, Кіпр, Сирія

53. Найбільшими запасами природного газу володіють

- а. Саудівська Аравія, Ірак, Кувейт, Іран
- б. США, КНР, Росія
- в. Росія, Іран, США, Алжир, Туркменістан
- г. Нідерланди, Канада, Росія, Судан

54. Особливістю складу порід дерев північного лісового поясу є

- а. значне переважає хвойних порід
- б. практична відсутність хвойних порід
- в. переважає евкаліптових порід
- г. переважає вічнозелених широколистяних порід

55. Більше 85% використовуваної людиною морської біомаси належить

- а. водоростям
- б. морським ссавцям
- в. молюскам, ракоподібним
- г. риби

56. 85% витрат на науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи (НДДКР) у розвинутих країнах припадає на

- а. США, Японію, ФРН, Францію і Велику Британію
- б. Канаду, Японію, ФРН, Францію і Велику Британію
- в. США, Бельгію, ФРН, Францію і Велику Британію
- г. Росію, Китай, Південну Корею, Тайвань, Сінгапур

57. До галузей промисловості, які образно називають “галуззями авангардної трійки”, належать

- а. металургія, хімічна і лісова промисловість
- б. паливна, електроенергетика і машинобудування
- в. хімічна, електроенергетика і машинобудування
- г. будівельна, паливна, електроенергетика

58. Під впливом НТР у товарній структурі світової торгівлі продовжується зниження частки

- а. електроенергетики
- б. знань і технологій (патентів, ліцензій, технічного досвіду)
- в. сфери послуг
- г. продукції сільського господарства і видобувної промисловості

59. Дає 30% виробленої продукції машинобудування, спеціалізуючись на виготовленні комп'ютерів, літаків, ракетно-космічної техніки, озброєння регіон

- а. Західної, Центральної і Східної Європи
- б. Східної та Південно-Східної Азії

- в. Північної Америки
- г. Південної Азії

60. Головними виробниками побутової електроніки поряд з Японією стали

- а. Китай та Південна Корея
- б. США і ФРН
- в. Індонезія і В'єтнам
- г. Сінгапур та Таїланд

61. Нафтохімія, виробництво хімічних волокон поступово переміщується у регіони

- а. Західної, Центральної і Східної Європи
- б. Близького Сходу, Південно-Східної Азії, Латинської Америки
- в. Північної Америки, Австралії
- г. Центральної Азії

62. Найбільшими імпортерами продукції лісової промисловості є

- а. Японія, країни Західної Європи та Близького Сходу
- б. Австралія, країни Північної Америки
- в. пострадянські країни
- г. Росія і Білорусь

63. Головним виробником кукурудзи у світі (близько 40 % світового збору) є

- а. Індія
- б. Японія
- в. Китай
- г. США

64. За виловом риби провідні позиції у світі займають

- а. Китай, Японія, Перу, Чилі, Росія
- б. США, Канада, Аргентина, Австралія
- в. Австралія та Китай
- г. Марокко, Норвегія, Ісландія

65. П'ять з десяти найбільших аеропортів світу розміщено у

- а. Китаї
- б. Німеччині
- в. США
- г. Великій Британії

66. Серед країн лідером за чисельністю туристів (більше 50 мільйонів), які прибувають до неї щорічно, є

- а. ФРН
- б. Велика Британія
- в. Франція
- г. Іспанія

67. Найбільше міжнародних туристів у інші держави прибуває з

- а. Канади, Австралії, Аргентини
- б. ФРН, Великої Британії, США
- в. США, Росії, Алжиру
- г. Канади, Великої Британії, США

68. Міжнародні послуги

- а. частка країн з перехідною економікою у світовому їх експорті складає близько 40%
- б. здійснюються у результаті виїзду громадян на роботу в інші країни
- в. це обмін найновішими досягненнями у науці, техніці, технології
- г. поступово знижується частка транспортних, продовжує рости частка міжнародного туризму

69. Глобальні проблеми людства

- а. існують з часу появи людини на Землі
- б. не виникли у другій половині ХХ століття
- в. стосуються тільки однієї окремо взятої держави
- г. для їх розв'язання необхідно докласти зусилля усьому світовому Співтовариству

70. Демографічна проблема

- а. існує з часу появи людини на Землі
- б. не виникла у другій половині ХХ століття
- в. стосується однієї окремо взятої держави
- г. у найзагальнішому вигляді полягає у несприятливих для економічного розвитку динаміці змін чисельності населення і зрушеннях у його віковій структурі

71. Глобальною проблемою № 2 вважають

- а. продовольчу проблему
- б. екологічну кризу
- в. поширення вірусних захворювань
- г. поширення тероризму

72. Енергетична і сировинна проблеми

- а. це не стосується проблем надійного забезпечення людства паливом і сировиною
- б. є наслідками руйнування середовища проживання рослин і тварин, надмірної експлуатації сільськогосподарських ресурсів, забруднення природного середовища
- в. загострення їх у другій половині ХХ ст. зумовлене зростаючими масштабами залучення природних ресурсів у виробництво, відносною обмеженістю розвіданих запасів деяких видів палива і сировини, а також неоднаковою забезпеченістю ними окремих країн і регіонів
- г. пов'язані з тим, що у Світовому океані збираються і концентруються відходи виробництва, які виносяться ріками, а також випадають з атмосфери

73. Головним багатством з паливних ресурсів є кам'яне (Рурський і Саарський басейни) та буре (Нижньорейнський басейн) вугілля, за запасами якого держава серед країн, які всією територією лежать у межах Європи, займає перше місце

- а. Німеччина
- б. Франція
- в. Австрія
- г. Бельгія

74. Країна має потужну нафтопереробну промисловість (25 підприємств), що базується на власній сировині. За виробництвом бензину (28 мільйонів т.) посідає 4 місце в світі

- а. Франція
- б. Велика Британія
- в. Данія
- г. Швеція

75. Столиця є законодавцем мод у світі

- а. Італія
- б. Франція
- в. США
- г. Бельгія

76. Найбільша за площею держава в регіоні Північної і Центральної Азії

- а. Узбекистан
- б. Казахстан
- в. Туркменістан
- г. Афганістан

77. Більша частина держави знаходиться на островах

- а. Катар
- б. Гайяна
- в. Сурінам
- г. Японія

78. Країна є одним з найбільших у світі імпортерів сировини для промисловості, палива, а також продуктів харчування

- а. Росія
- б. Японія
- в. Мексика
- г. Південна Африка

79. Характерними є високі показники народжуваності (25 на 1000 осіб у 2000 р.) при невисоких показниках смертності (8 на 1000 осіб)

- а. Австралія
- б. Єгипет
- в. США
- г. Канада

80. Гігантська скульптура Ісуса Христа приваблює туристів у бразильське місто

- а. Сан-Паулу
- б. Ріо-де-Жанейро
- в. Белен
- г. Порту-Алегрі

81. Найбільш сприятливі умови для вирощування високоякісних сортів кави у регіоні Латинська Америка склались у

- а. Уругваї
- б. Парагваї
- в. Бразилії
- г. Чилі

82. Найкращі умови для розвитку тонкорунного вівчарства є у

- а. Швейцарії
- б. Ірландії
- в. Канаді
- г. Австралії

83. Країни, в яких найбільша частка у ВВП належить сфері послуг називають

- а. Переселенського капіталізму
- б. Постіндустріальними
- в. Туристичними
- г. Оф-шорами

84. Японію відносимо до групи

- а. Країн, що розвиваються
- б. Високорозвинутих країн
- в. Нових індустріальних країн
- г. Середньорозвинутих країн

85. Порт Генуя знаходиться у

- а. Італії
- б. Франції
- в. Греції
- г. Португалії

86. Порт Нант знаходиться у

- а. Італії
- б. Франції
- в. Греції
- г. Португалії

87. Порт Мальме знаходиться у

- а. Швеції
- б. Данії
- в. Нідерландах
- г. Німеччині

88. Порт Варна знаходиться у

- а. Швеції
- б. Данії
- в. Туреччині
- г. Болгарії

89. Порт Гданськ знаходиться у

- а. Швеції
- б. Данії
- в. Литві
- г. Польщі

90. Порт Трієст знаходиться у

- а. Швеції
- б. Данії
- в. Нідерландах
- г. Італії

91. Порт Рієка знаходиться у

- а. Швеції
- б. Хорватії

- в. Нідерландах
- г. Італії

92. Порт Поті знаходиться у

- а. Швеції
- б. Грузії
- в. Нідерландах
- г. Італії

93. Порт Йокогама знаходиться у

- а. Південній Кореї
- б. Японії
- в. Таїланді
- г. Індонезії

94. Порт Сянган знаходиться у

- а. Південній Кореї
- б. КНР
- в. Таїланді
- г. Індонезії

95. Порт Кейптаун знаходиться у

- а. Швеції
- б. Південній Африці
- в. Намібії
- г. Великій Британії

96. Порт Гуаякіль знаходиться у

- а. Еквадорі
- б. Південній Африці
- в. Бразилії
- г. Іспанії

97. Порт Х'юстон знаходиться у

- а. США
- б. Південній Африці
- в. Канаді
- г. Великій Британії

98. Порт Ванкувер знаходиться у

- а. Канаді
- б. Південній Африці
- в. Канаді
- г. Великій Британії

99. Порт Квебек знаходиться у

- а. Канаді
- б. Південній Африці
- в. Канаді
- г. Великій Британії

100. Порт Баку знаходиться на узбережжі

- а. Каспійського моря
- б. Ладозького озера
- в. Чорного моря
- г. Аральського моря

101. Порт Чикаго знаходиться на березі озера

- а. Онтаріо
- б. Мічиган
- в. Ведмежого
- г. Атабаска

102. Порт Дюссельдорф знаходиться на березі річки

- а. Рона
- б. Рейн
- в. Луара
- г. Драва

103. Порт Сент-Луїс знаходиться на річці

- а. Рона
- б. Рейн
- в. Міссісіпі
- г. Маккензі

104. Порт Монреаль знаходиться на річці

- а. Рона
- б. Святого Лаврентія
- в. Міссісіпі
- г. Маккензі

105. Порт Касабланка знаходиться на узбережжі

- а. Тихого океану
- б. Індійського океану
- в. Атлантичного океану
- г. Північного Льодовитого океану

106. Порт Лагос знаходиться на узбережжі

- а. Тихого океану
- б. Індійського океану
- в. Атлантичного океану
- г. Північного Льодовитого океану

107. Авіабудівна держава

- а. Італія
- б. Кенія
- в. Чилі
- г. Австралія

108. Держава - лідер авіабудування

- а. США
- б. Словаччина

- в. Угорщина
- г. Індонезія

109. Єдина авіабудівна держава Латинської Америки

- а. Ямайка
- б. Куба
- в. Бразилія
- г. Чилі

110. Розвинутим машинобудуванням у Африці володіє

- а. Чад
- б. Ефіопія
- в. Республіка Південна Африка
- г. Ліберія

111. 269. Річка Святого Лаврентія є важливим водним транспортним шляхом у

- а. Узбекистані
- б. Італії
- в. Канаді
- г. США

112. Річка Йордан є важливим джерелом водопостачання у

- а. Узбекистані
- б. Іраку
- в. Ізраїлі
- г. США

113. Річка Муррей є важливим джерелом водопостачання у

- а. Австралії
- б. Італії
- в. Канаді
- г. США

114. У гирлі Дунаю знаходяться порти

- а. Словаччини
- б. Австрії
- в. Румунії
- г. Болгарії

115. Найбільший аеропорт Німеччини знаходиться у

- а. Франкфурті-на-Майні
- б. Дрездені
- в. Ессені
- г. Аахені

116. Найбільший регіон нафтовидобутку у світі

- а. Біскайська затока
- б. Затока Карпентарія
- в. Затока Фанді
- г. Перська затока

117. На території цієї країни є високогірні області Анд

- а. Джибуті
- б. Бразилія
- в. Перу
- г. Танзанії

118. На території цієї країни є високогірні області Кордильєр

- а. аджикистан
- б. Мексика
- в. Швейцарія
- г. Суринам

119. На наданні освітніх послуг вищих навчальних закладів спеціалізується сфера послуг

- а. Великої Британії
- б. Чорногорії
- в. Андорри
- г. Монако

120. Географічна оболонка заселена людьми, які складними взаємозв'язками й взаємовідносинами між собою творять

- а. суспільство (соціосферу)
- б. техносферу
- в. природоресурсну сферу
- г. біосферу

121. Технічні (будинки, заводи, мости) та техногенні (кар'єри, розорані поля, насаджені лісосмуги) об'єкти творять

- а. суспільство (соціосферу)
- б. техносферу
- в. природоресурсну сферу
- г. біосферу

122. Природа, яка розглядається з точки зору можливостей її використання у господарстві, це

- а. суспільство (соціосфера)
- б. техносфера
- в. природоресурсна сфера
- г. біосфера

123. Чисельність населення держави може збільшуватися за рахунок

- а. еміграції
- б. додатного природного приросту населення
- в. від'ємного сальдо міграцій
- г. депопуляції

124. На зростання величини додатного механічного приросту населення впливає

- а. народжуваність
- б. смертність
- в. імміграція
- г. тільки еміграція

125. В якій з областей України найдовше зберігався додатний природний приріст населення

- а. Київській
- б. Закарпатській
- в. Донецькій
- г. Івано-Франківській

126. Країна, де проживає найчисельніша частина західної діаспори

- а. Росія
- б. США
- в. Казахстан
- г. Молдова

127. На теренах України є три корінні національні меншини

- а. чехи, угорці, румуни, словаки
- б. греки, албанці
- в. кримські татари, караїми та гагаузи
- г. білоруси і молдавани

128. Корінний народ

- а. українці на території Канади
- б. представники інших народів, які проживають на території даної країни
- в. становить більшість в усіх областях України
- г. нараховує понад 100 національностей в Україні

129. Рівень урбанізації

- а. зростання відбувається, в основному, за рахунок міграції жителів з міст у сільську місцевість
- б. причиною його зниження є вищий у містах, ніж у селах, природний приріст населення
- в. оцінюється за часткою міських жителів у загальній кількості населення
- г. скупчення міст навколо одного основного, рідше двох

130. Виберіть твердження, що відповідає "агломерації"

- а. серед них виділяють сільськогосподарські, несільськогосподарські та змішані
- б. багато з них належали до так званих "неперспективних" сіл
- в. скупчення міст навколо одного основного, рідше двох
- г. найменше їх сформувалось у Донецькій області

131. До енергетичних мінеральних ресурсів належать

- а. фосфорити
- б. сірка
- в. нафта
- г. гідроресурси

132. До якого виду природних ресурсів належать джерела мінеральних вод, пам'ятки історії та культури

- а. ресурсів для промисловості
- б. рекреаційних
- в. ресурсів для сільського господарства
- г. ресурсів для транспорту

133. Найважливішим видом паливних ресурсів, яким добре забезпечена Україна, є

- а. кам'яне вугілля
  - б. нафта
  - в. природний газ
  - г. горючі сланці
134. 70% розвіданих запасів нафти і газу в Україні зосереджено в нафтогазоносній провінції
- а. Дніпровсько-Донецькій
  - б. Передкарпатській
  - в. Причорноморській
  - г. Подільській
135. Цим видом палива Україна достатньо забезпечена
- а. вугіллям
  - б. нафтою
  - в. природним газом
  - г. горючими сланцями
136. Видобувають вугілля двома способами
- а. відкритим (кар'єрним) і закритим (шахтним)
  - б. фонтанним і шахтним
  - в. відкритим (кар'єрним) і фонтанним
  - г. фонтанним і насосним
137. Проблеми теплових електростанцій пов'язані з тим, що вони є великими забруднювачами перш за все
- а. ґрунтів
  - б. атмосфери
  - в. техносфери
  - г. літосфери
138. У структурі видобутку палива в Україні майже 72% припадає на
- а. вугілля
  - б. газ
  - в. нафту та інші види палива
  - г. горючі сланці
139. У натуральному вигляді цей вид палива не спалюється, а тільки після переробки
- а. нафта
  - б. газ
  - в. вугілля
  - г. торф
140. Теплові електростанції
- а. є найбільшими забруднювачами атмосфери, спричиняють кислотні дощі
  - б. позитивною стороною їх використання є невеликі об'єми палива, які вони споживають
  - в. невирішеною в Україні залишається проблема поховання і утилізації виробничих відходів цих станцій
  - г. при правильному проектуванні дають найдешевшу енергію
141. Атомні електростанції

- а. є найбільшими забруднювачами атмосфери, спричиняють кислотні дощі
- б. негативною стороною їх використання є великі об'єми палива, які вони споживають
- в. не вирішеною в Україні залишається проблема поховання і утилізації виробничих відходів цих станцій
- г. використовуються, в основному як пікові, тобто працюють в період найбільшого споживання енергії, а на ніч можуть вимикатись

142. Гідроелектростанції

- а. вони є найбільшими забруднювачами атмосфери, спричиняють кислотні дощі
- б. позитивною стороною їх використання є невеликі об'єми палива, які вони споживають
- в. невирішеною в Україні залишається проблема поховання і утилізації виробничих відходів цих станцій
- г. при правильному проектуванні дають найдешевшу енергію

143. На привізній сировині базується в Україні виробництво

- а. бавовняних тканин
- б. шовкових тканин
- в. лляних тканин
- г. вовняних тканин

144. Основний район вирощування цукрового буряка

- а. Полісся
- б. степ
- в. Передкарпаття
- г. лісостеп

145. Найвищі врожаї картоплі в Україні збирають

- а. на Поліссі
- б. в Лісостепу
- в. в Степу
- г. в Карпатах

146. Яка сільськогосподарська зона є найбільшим виробником зерна і соняшника?

- а. лісостепова
- б. поліська
- в. степова
- г. приміського господарства

147. До водних видів транспорту можна віднести

- а. трубопровідний
- б. річковий
- в. залізничний
- г. авіаційний

148. Цей вид транспорту доцільно використовувати тільки у містах-мільйонерах

- а. трамвайний
- б. тролейбусний
- в. автобусний
- г. метро

149. Трубопровідний транспорт

- а. забезпечує транспортування тільки рідких і газоподібних вантажів
- б. вигідний для використання на коротких відстанях
- в. для нього характерна висока маневреність
- г. має найвищу собівартість перевезень

150. Річковий транспорт

- а. вимагає надзвичайно великих затрат коштів на впорядкування природних шляхів
- б. має велику швидкість перевезень
- в. працює сезонно, а напрямки шляхів не завжди співпадають із потребами
- г. висока вартість, а тому він є переважно пасажирським

151. Овоче-баштанні культури, виноград, фрукти, ягоди, тютюн мають міжрайонне значення у

- а. Південно-Східному економічному районі
- б. Причорноморському економічному районі
- в. Донецькому економічному районі
- г. Кримському економічному районі

152. Роль ядер у соціально-економічних районах відіграють Центральному – Київ, Західному – Львів, а Північно-Східному

- а. Донецьк
- б. Харків
- в. Дніпропетровськ
- г. Полтава

153. Середня густина сільського і в цілому всього населення одна з найвищих серед економічних районів – 110 осіб на км², що значно перевищує пересічну для країни

- а. Подільському економічному районі
- б. Карпатському економічному районі
- в. Придніпровському економічному районі
- г. Північно-Західному економічному районі

154. Місто Суми є третім за величиною в

- а. Причорноморському економічному районі
- б. Північно-Східному економічному районі
- в. Донецькому економічному районі
- г. Столичному економічному районі

155. Олександрійське (Кропивницька область) та Козацьке (Черкаська область) родовища Дніпровського буровугільного басейну знаходяться у

- а. Придніпровському економічному районі
- б. Донецькому економічному районі
- в. Центральному економічному районі
- г. Причорноморському економічному районі

156. Однією з основних галузей машинобудівного комплексу району є сільськогосподарське машинобудування (бурякозбиральні та кормозбиральні комбайни)

- а. Подільському економічному районі
- б. Столичному економічному районі
- в. Донецькому економічному районі
- г. Північно-Західному економічному районі

157. Унікальні поклади озокериту видобуваються на території

- а. Північно-Східного економічного району
- б. Карпатського економічного району
- в. Подільського економічного району
- г. Придніпровського економічного району

158. Особливого розвитку набули транспортне машинобудування (літакобудування, суднобудування) у

- а. Донецькому економічному районі
- б. Причорноморському економічному районі
- в. Столичному економічному районі
- г. Карпатському економічному районі

159. Найбільшими транспортними вузлами, крім обласних центрів, є Жмеринка, Шепетівка, Козятин, Вапнярка у

- а. Подільському економічному районі
- б. Центральному економічному районі
- в. Карпатському економічному районі
- г. Північно-Західному економічному районі

160. Ляна промисловість найбільше розвинута у

- а. Північно-Західному економічному районі
- б. Причорноморському економічному районі
- в. Придніпровському економічному районі
- г. Північно-Східному економічному районі

161. Комбінуючись з металургійним й паливно-енергетичним комплексами, а також використовуючи солі власних родовищ у роботі, у районі сформувався потужний хіміко-індустріальний комплекс

- а. Карпатський економічний район
- б. Донецький економічний район
- в. Придніпровський економічний район
- г. Причорноморський економічний район

162. Сільське господарство спеціалізується на льонарстві, картоплярстві та молочно-м'ясному тваринництві у

- а. Подільському економічному районі
- б. Центральному економічному районі
- в. Карпатському економічному районі
- г. Північно-Західному економічному районі

163. Немає виходу до морського узбережжя

- а. Центральний економічний район
- б. Донецький економічний район
- в. Придніпровський економічний район
- г. Причорноморський економічний район

164. Авіабудування є однією з галузей спеціалізації

- а. Північно-Східного економічного району
- б. Донецького економічного району
- в. Центрального економічного району
- г. Північно-Західного економічного району

165. Процеси підсування однієї плити під край другої призводять до формування в океанах:
- а. серединних океанічних хребтів і розширення дна океану;
  - б. земної кори океанічного типу;
  - в. глибоководних жолобів і островів;
  - г. гірських хребтів.
166. Вулкани, які вибухали за пам'яті людства, називають:
- а. діючими;
  - б. пасивними;
  - в. активними;
  - г. згаслими.
167. Рівнини, що підняті над рівнем моря від 200 до 500 м,— це:
- а. височини;
  - б. низовини;
  - в. плоскогір'я;
  - г. западини.
168. Рівнини, що підняті над рівнем моря понад 500 м,— це:
- а. височини;
  - б. низовини;
  - в. плоскогір'я;
  - г. западини.
169. Низовини, поверхня яких лежить нижче рівня моря, називають:
- а. височинами;
  - б. височинними рівнинами;
  - в. плоскогір'ями;
  - г. западинами.
170. За характером поверхні рівнини усіх рівнів можуть бути:
- а. височинами і низовинами;
  - б. плоскими і горбистими;
  - в. плоскогір'ями і нагір'ями;
  - г. западинами і нагір'ями.
171. Форми поверхні з ланцюгами вершин і абсолютними висотами від 1000 до 2000 м над рівнем моря це:
- а. горбисті височини;
  - б. високі гори;
  - в. середні за висотою гори;
  - г. низькогір'я.
172. Гірську країну, де поєднуються гірські хребти і високо підняті над рівнем моря рівнинні ділянки, називають:
- а. гірським хребтом;
  - б. нагір'ям;
  - в. горбогір'ям;
  - г. плоскогір'ям.

173. До чималих змін земної поверхні призводить дія підземних вод, які, розчиняючи деякі гірські породи, формують:

- а. яри;
- б. кратери;
- в. сідловини;
- г. печери.

174. Переміщуючись, край льодовика в одних місцях вигортає гірські породи, а в місці танення залишає їх у формі:

- а. льодовиків;
- б. балок;
- в. моренних горбів;
- г. осипищ.

175. У піщаних пустелях вітер утворює:

- а. бархани;
- б. кратери;
- в. зсуви;
- г. печери.

176. Найбільші площі серед рівнин займають ті, що утворені:

- а. річковими наносами;
- б. лавою;
- в. відкладами льодовика;
- г. зруйнованими горами.

177. Найглибший серед глибоководних жолобів:

- а. Маріанський – 11 022 м;
- б. Алеутський – 11 022 м;
- в. Алеутський – майже 3600 м;
- г. Маріанський – майже 3600 м

178. Найдовший серед глибоководних жолобів:

- а. Маріанський – 11 022 км;
- б. Алеутський – близько 11 022 км;
- в. Алеутський – близько 3600 км;
- г. Маріанський – близько 3600 км

179. Поверхневий родючий шар суходолу – це:

- а. ґрунт;
- б. літосфера;
- в. гірська порода;
- г. земна кора.

180. Найкращі, найродючіші ґрунти – чорноземи – поширені у:

- а. помірних широтах;
- б. тропічних широтах;
- в. екваторіальних широтах;
- г. зоні саван.

181. До складу географічної оболонки не входить:

- а. верхня частина атмосфери;
- б. верхня частина літосфери;
- в. нижня частина атмосфери;
- г. вся біосфера.

182. Верхню межу географічної оболонки умовно проводять на висоті:

- а. 1000 м;
- б. 25–30 км;
- в. 40–50 км;
- г. 3–4 км.

183. Географічна оболонка має декілька чітко виражених головних закономірностей, до яких не належать:

- а. цілісність;
- б. циклічність і ритмічність;
- в. стійкість і незмінність;
- г. широтна зональність та висотна поясність.

184. Обертанням Землі навколо своєї осі зумовлені у природі ритми:

- а. добові;
- б. річні;
- в. багаторічні;
- г. вікові.

185. Яка найвища вершина Європи

- а. Еверест;
- б. Монблан;
- в. Етна;
- г. Везувій

186. Ці ритми дуже слабо виражені в екваторіальному поясі, а найкраще – у помірному та перехідних кліматичних поясах:

- а. добові;
- б. річні;
- в. багаторічні;
- г. вікові.

187. Найбільшими природними комплексами у межах географічної оболонки, які формуються внаслідок прояву закономірності широтної зональності, є:

- а. висотні пояси;
- б. географічні пояси;
- в. природні області;
- г. вертикальні яруси.

188. Усередині географічних поясів виділяються менші широтні природні комплекси:

- а. висотні пояси;
- б. природні зони;
- в. ландшафти;
- г. вертикальні яруси.

189. У географії найдавнішим серед методів вивчення був:

- а. аерокосмічний;
- б. картографічний;
- в. описовий
- г. геофізичний.

190. Північна Буковина і Південна Бессарабія увійшли до складу України у:

- а. 1924 р.;
- б. 1939 р.;
- в. 1940 р.;
- г. 1954 р.

191. Найближча до північного полюса точка України знаходиться:

- а. на мисі Сарич;
- б. с. Червона Зірка;
- в. на мисі Тарханкут
- г. біля с. Грем'яч.

192. Один з географічних центрів Європи знаходиться біля:

- а. на мисі Сарич
- б. біля с. Червона Зірка;
- в. біля с. Соломонове
- г. біля с. Ділове.

193. Серед наведених областей зі Словаччиною межує:

- а. Львівська;
- б. Івано-Франківська; ;
- в. Закарпатська;
- г. Одеська.

194. Найцінніший опис України у 1650 р. зробив французький інженер і картограф:

- а. К. Багрянний;
- б. П. Алепський;
- в. Г. Боплан;
- г. Е. Реклю.

195. Найвища точка рівнинної частини України знаходиться на:

- а. Хотинській височині;
- б. Подільській височині;
- в. узбережжі Хаджибейського лиману;
- г. Придніпровській низовині.

196. Найбільшу площу серед платформених областей в межах території України займає:

- а. Західноєвропейська платформа;
- б. Східноєвропейська платформа;
- в. Скіфська плита;
- г. Переддобрудженський прогин.

197. Українські Карпати сформувалися в епоху складчатості:

- а. герцинської;
- б. кіммерійської;

- в. байкальської;
- г. альпійської.

198. Значну роль у процесі рельєфоутворення в антропогені зіграли крім неотектонічних рухів:

- а. материкові зледеніння;
- б. тектонічні опускання;
- в. прояви вулканізму;
- г. регресії морських басейнів.

199. Поверхня цієї рівнини відносно плоска, неглибоко порізана, ускладнена моренними горбами та дюнами:

- а. Поліської низовини;
- б. Придніпровської височини;
- в. Подільської височини
- г. Донецької височини.

200. Головний карпатський вододіл, що розділяє Карпати на два макросхили, проходить у:

- а. Вододільно-Верховинських Карпатах;
- б. Покутсько-Буковинських Карпатах;
- в. Українських Бескидах;
- г. Скибових Горганах.

201. Найбільші поклади титанових руд в Україні зосереджені у:

- а. Криворізькому басейні;
- б. Білозерському басейні;
- в. Іршанському родовищі;
- г. Керченському родовищі.

202. Сонячне, сухе і спекотне літо найбільш виражено в Україні:

- а. на північному заході країни;
- б. на північному сході країни;
- в. у центральній частині країни;
- г. на південному березі Криму.

203. Холодне, сухе і чисте повітря, яке проникає з півночі на територію України, — це:

- а. екваторіальне повітря (ЕП); ;
- б. тропічне повітря (ТП);
- в. арктичне повітря (АП)
- г. помірне повітря (ПП).

204. Влітку воно зменшує спеку, особливо на заході України:

- а. морське помірне повітря (мПП);
- б. континентальне помірне повітря (кПП);
- в. тропічне повітря (ТП);
- г. арктичне повітря (АП).

205. Яка середня температура січня на Південному березі Криму?

- а. -8°C ;
- б. -4°C ;
- в. -2°C ;
- г. $+2^{\circ}\text{C}$.

206. Яка середня температура липня у північно-західних районах України?

- а. +18°C;
- б. +20°C;
- в. +21°C;
- г. +23°C.

207. Найбільше опадів в Україні випадає:

- а. на заході Поліської низовини;
- б. у східних районах;
- в. у південних районах;
- г. у Карпатах.

208. Якщо коефіцієнт зволоження суттєво більший за одиницю, то зволоженість території вважають:

- а. достатньою;
- б. бідною;
- в. дуже бідною;
- г. надмірною.

209. Третя за площею басейну ріка Європи:

- а. Дунай;
- б. Південний Буг;
- в. Дніпро;
- г. Дністер.

210. Річка, яка закінчується дельтою, що займає велику площу:

- а. Дніпро;
- б. Південний Буг;
- в. Дунай;
- г. Дністер.

211. Річка Ворскла є притокою:

- а. Дністра;
- б. Південного Бугу;
- в. Дніпра;
- г. Сіверського Дінця.

212. Найбільшою лівою притокою Дніпра є:

- а. Збруч;
- б. Прип'ять;
- в. Десна;
- г. Стрий.

213. Найбільшою правою притокою Дону є:

- а. Тетерів;
- б. Самара;
- в. Тясмин;
- г. Сіверський Донець.

214. Річка Прут впадає у:

- а. Чорне море;
- б. річку Дніпро;
- в. річку Дністер;
- г. річку Дунай.

215. Найбільше в межах території України озерних улоговин за походженням є:

- а. тектонічними;
- б. льодовиковими;
- в. річковими;
- г. карстовими.

216. Озеро Несамовите за походженням:

- а. завальне;
- б. вулканічне;
- в. льодовикове;
- г. карстове.

217. Які ґрунти поширені у приморській частині України?

- а. каштанові;
- б. чорноземи;
- в. сірі лісові;
- г. дерново-підзолисті.

218. На Закарпатській низовині під дубовими лісами сформувалися:

- а. лучні ґрунти
- б. солончаки і солонці;
- в. буроземно-підзолисті ґрунти
- г. коричневі гірські ґрунти.

219. На Південному березі Криму, в умовах субтропічного клімату, сформувалися:

- а. гірсько-лучні ґрунти; ;
- б. бурі гірсько-лісові;
- в. коричневі гірські ґрунти
- г. дерново-підзолисті ґрунти.

220. Хвойне дерево, яке зустрічається в Українських Карпатах і цікаве тим, що щорічно скидає хвою на зиму:

- а. тис ягідний;
- б. модрина;
- в. ялиця біла;
- г. сосна кедрова.

221. Найдовговічніше в межах України дерево:

- а. сосна гірська;
- б. тис ягідний;
- в. сосна кедрова;
- г. модрина.

222. Серед хребетних тварин на теренах України найбільшу видову різноманітність мають:

- а. плазуни;
- б. птахи;

- в. ссавці;
- г. земноводні.

223. Лісовиробничий комплекс:

- а. багато видів продукції комплексу використовується для підвищення продуктивності сільськогосподарського виробництва;
- б. почав формуватися в кінці XIX століття на Донбасі з підприємств, що виробляли соду;
- в. в Україні виділяють два великі райони, які виникли на базі сировини - Поліський і Карпатський;
- г. займається виробництвом в'язучих матеріалів.

224. Найдавніший заповідник на території України — Асканію-Нову — було засновано у:

- а. 1923 р.;
- б. 1898 р.;
- в. 1976 р.;
- г. 1992 р.

225. У Скибових Карпатах розміщений заповідник:

- а. Черемський;
- б. Рівненський;
- в. Мис Март'ян;
- г. Горгани.

226. Стійкими до вітровалів і буреломів у Карпатах є:

- а. ялини;
- б. модрина;
- в. смереки;
- г. буки.

227. Основна частина зони широколистяних лісів України лежить у межах:

- а. Українського кристалічного щита;
- б. Волино-Подільської плити;
- в. Західноєвропейської молоді платформи;
- г. Дніпровсько-Донецької западини.

228. Найбільш поширеними ґрунтами лісостепу України є:

- а. сірі лісові;
- б. каштанові лісові ;
- в. дерново-підзолисті;
- г. чорноземи типові та опідзолені.

229. Найбільші абсолютні висоти зони степу України знаходяться у межах:

- а. Придніпровської низовини;
- б. Донецької височини;
- в. Придніпровської височини
- г. Приазовської височини.

230. Середньорічна кількість опадів становить до 1500 мм у:

- а. низькогір'ї Карпат;
- б. високогір'ї Карпат;

- в. Передкарпатті;
- г. Закарпатті.

231. Річки південно-західного макросхилу Українських Карпат теж несуть свої води в Дунай через систему його найбільшої притоки:

- а. Тиси;
- б. Прута;
- в. Сірету;
- г. Ужа.

232. Найвисокогірнішим серед озер Українських Карпат є:

- а. Ворочівське;
- б. Несамовите;
- в. Бребенескул;
- г. Марічейка.

233. Чорне та Азовське моря з'єднані протокою:

- а. Керченською;
- б. Босфор;
- в. Каркінітською;
- г. Каламітською.

234. Найбільший з небагатьох островів Чорного моря:

- а. Довгий;
- б. Березань;
- в. Зміїний;
- г. Джарилгач.

235. Максимальна глибина Азовського моря:

- а. 1256 м;
- б. 395 м;
- в. 39 м;
- г. 15 м.

236. Із поясів високого тиску 30-х широт у напрямку до екватора спрямовуються постійні вітри, які називають:

- а. пасатами;
- б. західними;
- в. північно-східними;
- г. південно-східними.

237. Вітри, що дмуть від поясів високого тиску 30-х широт в напрямку до широт 60° – 70° пн. і пд. ш., відхиляються вправо або вліво залежно від півкулі настільки сильно, що їх називають:

- а. пасатами;
- б. західними;
- в. північно-східними;
- г. південно-східними.

238. На напрямок вітру впливає обертання Землі навколо своєї осі, внаслідок чого вітер завжди відхиляється від свого початкового напрямку в північній півкулі:

- а. праворуч;
- б. ліворуч;
- в. тільки на захід;
- г. тільки на схід.

239. Повітряні маси, для яких улітку характерна досить висока температура, спостерігається висхідний рух повітря, опади; узимку – низькі температури і різну вологість:

- а. екваторіальні;
- б. тропічні;
- в. помірні;
- г. арктичні.

240. Ступінь вітрового хвилювання оцінюють за шкалою:

- а. 3-бальною;
- б. 10-бальною;
- в. 9-бальною;
- г. 5-бальною.

241. У Світовому океані у північній півкулі формується:

- а. одне кільце течій;
- б. два кільця течій;
- в. течія західних вітрів;
- г. три кільця течій.

242. За всю історію біосфери на Землі існувало живих організмів близько:

- а. 500 тис. видів;
- б. 100 тис. видів;
- в. 500 мільйонів видів;
- г. 2 мільйонів видів.

243. В океані живе близько 160 тис. видів тварин, а видів водоростей:

- а. понад 100 тис;
- б. близько 100 тис;
- в. понад 10 тис;
- г. понад 1 млн.

244. Розподіл життя в поверхневому шарі води Світового океану має чітко виражений зональний характер. Найбільшою біомасою та продуктивністю живих організмів виділяються:

- а. тропічні широти;
- б. помірні широти;
- в. екваторіальні широти;
- г. арктичні (антарктичні) широти.

245. Напрямок та інтенсивність руху, а також глибина залягання підземних вод залежать, перш за все, від:

- а. водопроникності гірських порід;
- б. розчинності гірських порід;
- в. водоносного шару;
- г. твердості гірських порід.

246. Високою Африкою називають:

- а. південну та східну частини материка;
- б. північно-східну частину материка;
- в. північну та західну частину материка;
- г. центральну і західну частини материка.

247. Нафтові родовища Африки в основному залягають на материку у:

- а. східній та південній частині;
- б. західній та центральній частині;
- в. південній частині;
- г. північній та західній частині.

248. У якому кліматичному поясі розташована більша частина зони саван і рідколісся?

- а. екваторіальному;
- б. субекваторіальному;
- в. тропічному;
- г. субтропічному.

249. Батьківщиною багатьох цінних сільськогосподарських культур (кави, різних сортів пшениці, жита, проса) є:

- а. пустеля Наміб;
- б. зона вологих екваторіальних лісів;
- в. зона твердолистяних лісів і чагарників;
- г. Ефіопське нагір'я.

250. До якої раси належать корінні жителі Північної Африки – бербери і араби:

- а. монголоїдної;
- б. європеоїдної;
- в. австралоїдної;
- г. негроїдної.

251. У якому кліматичному поясі розташована більшість території зони пустель Африки?

- а. субтропічному;
- б. екваторіальному;
- в. тропічному;
- г. субекваторіальному.

252. Кліматичний пояс Африки, у якому влітку маси повітря сприяють випаданню великої кількості опадів, а взимку тут панує спекотна суха погода:

- а. субекваторіальний ;
- б. екваторіальний;
- в. субтропічний;
- г. тропічний.

253. Клімат із неспекотним літом, відносно прохолодною зимою, майже повною відсутністю опадів протягом року, частими туманами, характерний для:

- а. Гвінейської затоки;
- б. заходу Сахари;
- в. пустелі Наміб;
- г. сходу Сахари.

254. На більшій частині западини Конго, на узбережжі Гвінейської затоки панує клімат:

- а. субекваторіальний;
- б. екваторіальний;
- в. субтропічний;
- г. тропічний.

255. Великі ділянки лавових плато в Африці розташовані у:

- а. східній частині материка;
- б. західній частині материка;
- в. північній частині материка;
- г. південній частині материка.

256. Очоловав англо-американську експедицію, яка обстежила низку великих озер Африки, річку Конго та верхів'я річки Ніл:

- а. Давід Лівінгстон;
- б. Олександр Гумбольт;
- в. Генрі Стенлі;
- г. Фернан Магеллан.

257. Велика Африканська система розломів утворилась у:

- а. східній частині материка;
- б. західній частині материка;
- в. південній частині материка;
- г. північній частині материка.

258. У цілому особливості клімату Австралії найбільше визначаються:

- а. його розташуванням відносно екватора;
- б. розміщенням відносно початкового меридіану;
- в. протяжністю материка з півночі на південь;
- г. течіями в Тихому океані.

259. У якій частині Австралії сформувався субтропічний середземноморський тип клімату?

- а. на південному сході;
- б. на південному заході;
- в. на узбережжі Великої Австралійської затоки;
- г. у центральній частині.

260. Своєрідність органічного світу Австралії пов'язана передусім із:

- а. вологим та жарким кліматом материка в минулому;
- б. ізоляцією Австралії від інших материків в минулому;
- в. різноманітністю форм рельєфу;
- г. добре вираженою широтною зональністю.

261. Льодовиковий покрив Антарктиди постійно поповнюється за рахунок випадання снігу та:

- а. граду;
- б. утворення інію на поверхні льоду;
- в. зливових опадів;
- г. туману.

262. Ендемічних тварин Австралії найбільше серед:

- а. сумчастих;
- б. ссавців;

- в. земноводних;
- г. плазунів.

263. Русла річок, які наповнюються водою тільки періодично, в Австралії називають:

- а. ваді;
- б. кріками;
- в. меандрами;
- г. старицями.

264. На червоних фералітних ґрунтах в Австралії ростуть різні види пальм, фікусів, лаврів у зоні:

- а. напівпустель і пустель;
- б. саван і рідколісся;
- в. вологих і перемінно-вологих тропічних лісів;
- г. чагарників.

265. Першопричиною зледеніння Антарктиди є її:

- а. абсолютна висота;
- б. географічне положення;
- в. підстилаюча поверхня;
- г. річна сума температур.

266. Під льодовим покривом Антарктиди до 30% площі материка займають прогини, що лежать подекуди нижче від рівня моря на:

- а. 5000 м;
- б. 4000 м;
- в. 2500 м;
- г. 1000 м.

267. Постійні вітри над Антарктидою постійно дмуть у сторону:

- а. центральної частини;
- б. океану;
- в. південного полюса;
- г. південного сходу.

268. Конус найвищого з діючих вулканів Антарктиди піднімається більш ніж на 3,5 тис. м над рівнем моря і має назву:

- а. Еребус;
- б. Веделла;
- в. Етна;
- г. Гекла.

269. Твариною-символом материка, що зображена на гербі Австралії, є:

- а. коала;
- б. кенгуру;
- в. качкодзьоб;
- г. єхидна.

270. Найвища вершина Південної Америки (6960 м) називається:

- а. Чімборасо;
- б. Аконкагуа;

- в. Котопахі;
- г. Чикас.

271. З якою епохою пов'язане основне горотворення Анд?

- а. байкальською;
- б. каледонською;
- в. мезозойською;
- г. альпійською.

272. Найбільшою мірою клімат Південної Америки визначають:

- а. рельєф та океанічні течії;
- б. віддаленість від океану та океанічні течії;
- в. географічне положення та рельєф;
- г. характер підстилаючої поверхні та абсолютна висота.

273. Вкажіть кліматичний пояс, що займає найбільшу площу на материк Південна Америка:

- а. субекваторіальний
- б. екваторіальний;
- в. тропічний;
- г. субтропічний

274. Орінокська низовина і більша частина території Бразильського плоскогір'я знаходиться в межах природної зони:

- а. саван;
- б. вологих екваторіальних лісів;
- в. напівпустель;
- г. мішаних лісів.

275. Савану у межах Орінокської низовини називають:

- а. сельвас;
- б. кампос;
- в. льянос;
- г. пампою.

276. Зона мішаних лісів Південної Америки знаходиться на материк:

- а. у північній частині;
- б. у південно-східній частині;
- в. у південно-західній частині;
- г. такої зони немає.

277. Гори Анди відіграють важливу роль у формуванні клімату Південної Америки, тому що:

- а. їхні вершини покриті вічним снігом, що приносить холод на рівнини;
- б. вони є бар'єром для проникнення повітряних мас із Тихого океану;
- в. вони є бар'єром для проникнення на материк повітряних мас із Атлантичного океану;
- г. вони є територією, де постійно панує високий тиск.

278. Могутня держава на території Південної Америки, що була завойована конкістадорами називалася:

- а. Імперія інків;
- б. Імперія майя;

- в. Індіанська імперія;
- г. держава Перу.

279. На клімат крайньої південної частини Тихоокеанського узбережжя Південної Америки впливають вітри:

- а. пасати;
- б. мусони;
- в. західні;
- г. східні.

280. Дуже охолоджують повітря узбережних районів Південної Америки і не сприяють утворенню опадів океанічні течії:

- а. Гвіанська і Бразильська;
- б. Перуанська і Фолклендська;
- в. Бразильська;
- г. Гвіанська.

281. Догадався першим, що Колумб відкрив новий материк, а не західні береги Індії:

- а. Френсіс Дрейк;
- б. Фернан Магеллан;
- в. Америго Веспуччі;
- г. Христофор Колумб.

282. Велика різниця між температурами півночі та півдня материка Північна Америка зумовлена передусім:

- а. відмінностями у характері підстилаючої поверхні;
- б. різним впливом океанічних течій;
- в. відмінностями в абсолютних висотах територій;
- г. великою протяжністю материка з півночі на південь.

283. Землетруси та вулкани в Кордільерах зумовлені тим, що гори:

- а. утворилися на стику двох літосферних плит;
- б. є дуже старими за віком;
- в. мають неоднаковий вік утворення на окремих територіях;
- г. складені із кристалічних гірських порід.

284. Поклади нафти та газу на материк Північна Америка знаходяться:

- а. узбережжі та шельфі Мексиканської затоки;
- б. у горах Аппалачах;
- в. у горах Кордильерах;
- г. Лаврентійської височини.

285. Поклади рудних корисних копалин на материк знаходяться в основному:

- а. на півночі материка, де виходять на поверхню кристалічні породи;
- б. на півдні материка, де переважають осадові породи;
- в. на узбережжях морів;
- г. повсюдно в горах, де переважають осадові породи.

286. Гори Аппалачі за віком утворення складок належать до:

- а. байкальської складчастості;
- б. каледонської та герцинської складчастості;

- в. мезозойської складчастості;
- г. докембрійських фаз горотворення.

287. Утворення сильних ураганів (торнадо) зумовлене:

- а. великою різницею тисків та температур між повітряними масами;
- б. існуванням високих гірських хребтів, що зумовлюють сильне завихрення повітря;
- в. особливостям простягання основних орографічних елементів поверхні;
- г. протяжності материка з півночі на південь.

288. Найгустіше заселена територія:

- а. південної частини материка;
- б. північної частини материка;
- в. гірська територія Кордильєр;
- г. західної частини материка.

289. Найбільшою агломерацією на материку є:

- а. Вашингтон;
- б. Оттава;
- в. Мехіко;
- г. Монреаль.

290. У тропічному поясі на високих плато Центральної Америки панують:

- а. савани;
- б. лісостепи;
- в. вологі вічнозелені ліси;
- г. твердолистяні ліси.

291. У внутрішніх районах Кордильєр (нагір'я Великий Басейн, плато Колорадо, північна частина Мексиканського нагір'я) розміщена зона:

- а. напівпустель і пустель;
- б. саван;
- в. вологих вічнозелених лісів;
- г. твердолистяних лісів.

292. На півночі помірною поясу Північної Америки в умовах прохолодного літа і надмірного зволоження сформувалася зона:

- а. мішаних лісів;
- б. тундри;
- в. лісотундри;
- г. тайги.

293. В епоху якої складчастості сформувалися Берегові хребти Кордильєр на території США?

- а. каледонської;
- б. герцинської;
- в. мезозойської;
- г. альпійської.

294. Численні зниження та горби на рівнинних просторах північної частини материка утворилися внаслідок:

- а. рухів літосферних плит;
- б. діяльності материкового зледеніння;

- в. вулканізму;
- г. зсувів і осипищ.

295. Відкрив півострови Ньюфаундленд та Лабрадор:

- а. Генрі Гудзон;
- б. Джон Кабот;
- в. Джон Девіс;
- г. Вітус Берінг.

296. Середня висота поверхні материка Північна Америка становить близько:

- а. 680 м;
- б. 86 м;
- в. 6190 м;
- г. 1010 м.

297. У якій природній зоні Євразії зустрічаються чорний гімалайський ведмідь, бамбуковий ведмідь – панда, леопарди, мавпи – макаки і гібони?

- а. перемінно-вологих (мусонних) лісів;
- б. савани і рідколісся;
- в. твердолистяних вічнозелених лісів і чагарників;
- г. вологих екваторіальних лісів.

298. Особливістю найбільших річок басейну Тихого океану Євразії є те, що вони:

- а. мають переважаюче льодовикове живлення;
- б. усі взимку замерзають;
- в. розливаються в основному влітку під час мусонних дощів;
- г. усі при впадінні в море утворюють естуарій.

299. Особливістю річок басейну Північного Льодовитого океану є те, що вони:

- а. живляться в основному за рахунок літніх дощів;
- б. більшість річок мають льодовикове живлення;
- в. своє скресання починають з верхів'їв;
- г. усі при впадінні у море утворюють дельту.

300. Який тип помірною клімату панує на більшості території континентальної Європи?

- а. Арктичного максимуму;
- б. західних вітрів;
- в. Азіатського максимуму;
- г. Афганського мінімуму.

301. Крім географічної широти дуже велику роль у формуванні клімату значної частини Євразії відіграє

- а. близькість до Північно-Льодовитого океану
- б. значна протяжність материка із заходу на схід
- в. наявність холодних течій навколо материка
- г. близькість до Індійського океану

302. Особливістю однієї з найбільших річок басейну Індійського океану – річки Інд є те, що:

- а. річка утворює величезну спільну дельту з Брахмапутрою;
- б. на річці бувають грандіозні повені, що загрожують загибеллю густонаселеним островам;

- в. на рівнині вона тече повільно, розпадається на рукави, утворює озеровидні розширення;
- г. річка у посушливі сезони іноді не досягає Аравійського моря.

303. Уральські гори за будовою земної кори належать до:

- а. області байкальської складчастості;
- б. області герцинської складчастості;
- в. області альпійської та мезозойської складчастості;
- г. виступу фундаменту давніх платформ.

304. Найбільше вулканів та землетрусів фіксується у Євразії у межах:

- а. узбережжя Північного Льодовитого океану;
- б. центральних частин Європи;
- в. узбережжя Тихого океану ;
- г. гір Тибету і Забайкалля.

305. Рельєф Євразії дуже різноманітний, тому що:

- а. на її території дуже різноманітні кліматичні умови;
- б. її територія має давню історію геологічного розвитку та складну тектонічну будову;
- в. в основі материка лежить одна велика платформа, яка складена різноманітними гірськими породами;
- г. у межах її території немає давніх платформ, а тільки області складчастості.

306. Територія Євразії знаходиться в:

- а. усіх кліматичних поясах, крім екваторіального;
- б. усіх кліматичних поясах, крім екваторіального і субекваторіального;
- в. усіх кліматичних поясах, крім арктичного;
- г. усіх кліматичних поясах північної півкулі.

307. Скандинавські ріки басейну Атлантичного океану:

- а. повноводні узимку і міліють сухим літом;
- б. утворюють дельти з декількома рукавами;
- в. короткі, порожисті, течуть по твердих породах;
- г. течуть начебто по насипу, який утворений власними наносами.

308. Типовими деревами вологих екваторіальних лісів Євразії є:

- а. вічнозелені дуби, дика маслина, благородний лавр, південна сосна – пінія, кипариси;
- б. магнолії, камфорний лавр, камелії, тунгове дерево, бамбук;
- в. дуб, бук, граб, особливі види сосни, кипариси;
- г. велика кількість видів пальм (до 300 видів), бамбука;

309. Від тропічних пустель Африки й Австралії азіатські пустелі помірного поясу відрізняються:

- а. вищими літніми температурами;
- б. відсутністю рослин, що запасують воду в тканинах – сукулентів;
- в. теплішою зимою;
- г. тим, що бурі і сіро-бурі ґрунти тут не утворюють суцільного покриву.

310. Багато природних зон Євразії не мають суцільного поширення, або їх простягання істотно відхиляється від широтного напрямку тому, що:

- а. материк сильно витягнутий з півночі на південь;
- б. у межах географічних поясів характерні значні відмінності у температурах літніх місяців;
- в. характерні значні відмінності у середніх температурах на різних широтах;
- г. характерні значні відмінності у величинах та режимах зволоження різних частин географічних поясів.

311. У якій частині материка розміщені найбільші болота Євразії?

- а. північні;
- б. східній;
- в. західній;
- г. південній.

312. У лісостепу Євразії переважає трав'яниста рослинність на ґрунтах:

- а. дерново-підзолистих;
- б. чорноземних;
- в. каштанових;
- г. сіро-бурих.

313. На заході материка у зоні тайги Євразії переважає:

- а. модрина та клен;
- б. кедр та дуб;
- в. модрина та кедр;
- г. сосна і ялина.

314. У якій природній зоні Євразії вирубані ліси не відновлюються, а їхнє місце займають чагарникові формації?

- а. перемінно-вологих (мусонних) лісів;
- б. савани і рідколісся;
- в. твердолистяних вічнозелених лісів і чагарників;
- г. вологих екваторіальних лісів.

315. Найбільш типовими низькорослими деревами лісотундрового рідколісся Євразії є криворослі:

- а. береза, ялина, модрина;
- б. кедр, дуб, бук;
- в. модрина, кедр, сосна;
- г. липа, береза, вільха.

316. Одні з найбільших покладів кам'яного вугілля материка розташовані на територіях:

- а. півостровів Південної Європи;
- б. Західноєвропейської та Східноєвропейської платформ;
- в. Центральної та Південно-Західної Азії;
- г. півострова Індостан та Великої Китайської рівнини.

317. Шельф у Тихому океані займає відносно невелику площу, а ширина його поблизу берегів Євразії:

- а. не перевищує десятків кілометрів;
- б. вимірюється сотнями кілометрів;
- в. не перевищує кілька десятків метрів;
- г. не перевищує 10 000 км.

318. Велика частина Тихого океану знаходиться в екваторіальному, субекваторіальному і тропічному поясах. Температура повітря над цими акваторіями:

- а. увесь рік становить +16 ...+24 °С;
- б. увесь рік становить 10-12°;
- в. опускається нижче 0°;
- г. не завжди додатня.

319. У Європі, в умовах достатньої кількості тепла й опадів, переважають широколистяні ліси:

- а. букові;
- б. дубові;
- в. кленові;
- г. грабові.

320. Тигр живе у мішаних та широколистяних лісах Євразії:

- а. на території Японії;
- б. у басейні Амуру;
- в. у Тибеті;
- г. в Сибіру.

321. До озер утворених у тектонічних розломах належать озера:

- а. Онезьке, Каспійське;
- б. Байкал, Мертве море;
- в. Балхаш, Ельтон;
- г. Світязь, Аральське.

322. До омолоджених гір герцинського горотворення у Євразії не належать гори:

- а. Алтай;
- б. Тянь-Шань;
- в. Кунь-лунь;
- г. Уральські.

323. З виходами на поверхню магматичних і метаморфічних порід у виступах фундаменту платформ і в гірських країнах Євразії пов'язані найбагатші родовища корисних копалин:

- а. паливних;
- б. рудних;
- в. нерудних;
- г. дорогоцінного каменю.

324. Із системою глибоководних жолобів і гірських споруд на материках і островах, що оточують океан, пов'язаний майже безперервний ланцюг діючих вулканів, що утворюють:

- а. Тихоокеанське "вогняне кільце";
- б. Тихоокеанську літосферну плиту;
- в. Тихоокеанський жолоб;
- г. Тихоокеанську западину.

325. Максимальна кількість опадів (близько 3000 мм) випадає над акваторією Тихого океану:

- а. у східних районах між екватором і південним тропіком;
- б. в західній частині екваторіального поясу;
- в. в північній частині екваторіального поясу;
- г. у південних широтах.

326. У цьому поясі, який займає невелику частину Берингового й Охотського морів, відбувається інтенсивна циркуляція прохолодних вод, а тому вони багаті киснем, а відповідно і рибою:

- а. північний субполярний пояс;
- б. північний помірний пояс;
- в. північний субтропічний пояс;
- г. екваторіальний пояс.

327. Води Тихого океану тут слабо перемішуються, вони прозорі, сині, кількість планктону і риби невелика:

- а. північний субполярний пояс;
- б. північний помірний пояс;
- в. північний субтропічний пояс;
- г. екваторіальний пояс.

328. Найбагатші життям комплекси шельфів біля Зондських островів і берегів Північно-Східної Австралії, а також водні комплекси коралових рифів у:

- а. північному субполярному поясі;
- б. північному помірному поясі;
- в. північному субтропічному поясі;
- г. екваторіальному поясі.

329. Щодо кількості і загальної біомаси, то Атлантичний океан багатий живими організмами. Це пов'язано насамперед із:

- а. геологічною молодістю;
- б. незначним поширенням шельфу;
- в. значним поширенням шельфу;
- г. мілководдям.

330. Найбільш рибний район Атлантики:

- а. тропічний;
- б. субтропічний;
- в. помірний;
- г. екваторіальний.

331. Сезонним поширенням плаваючих льодів і айсбергів у Атлантичному океані характеризуються комплекси:

- а. субантарктичного й антарктичного поясів;
- б. субарктичного і помірних поясів;
- в. субполярний;
- г. холодний помірний.

332. У надрах шельфу Атлантичного океану виявлено багато родовищ нафти і газу, особливо в акваторії:

- а. Середземного моря;
- б. Балтійського моря;
- в. Чорного моря;
- г. Північного моря.

333. У водах Індійського океану є великі промислові скупчення ракоподібних:

- а. нототенієвих і білокровних;
- б. сарданелли, анчоусів;
- в. скумбрій, тунців;
- г. лангустів, креветок.

334. Виробництво паперу виникло в Україні у:

- а. період Київської Русі;
- б. XVII ст;
- в. ХУШ-ХІХ ст;
- г. XV ст.

335. Яка причина низької частки лісовиробничого комплексу в структурі НГК України?

- а. обмежена сировинна база;
- б. відсутність кваліфікованих працівників
- в. відсутність споживача продукції;
- г. високі технології виробництв в Україні.

336. Хіміко-індустріальний комплекс:

- а. найбільшого розвитку набув у Донбасі, Придніпров'ї, а також у Харківській, Одеській, Львівській, Хмельницькій областях та Криму;
- б. почав формуватися в кінці ХІХ століття на Донбасі з підприємств, що виробляли соду;
- в. як сировину використовує вапняки, мармур;
- г. займається виробництвом в'язучих матеріалів.

337. Будівельно-індустріальний комплекс:

- а. багато видів продукції комплексу використовується для підвищення продуктивності сільськогосподарського виробництва;
- б. почав формуватися в кінці ХІХ століття на Донбасі з підприємств, що виробляли соду;
- в. як сировину використовує коксівний та природний газ;
- г. займається виробництвом в'язучих матеріалів.

338. Основну біомасу в Північному Льодовитому океані утворюють:

- а. зоо- і фітопланктон;
- б. ссавці – тюлені, моржі, білухи, білі ведмеді;
- в. діатомові водорості;
- г. промислові риби (тріска, пікша, навага, палтус ін.).

339. Моря океану лежать у північному субполярному поясі. До помірного поясу відноситься тільки море:

- а. Норвезьке;
- б. Чукотське;
- в. Східносибірське;
- г. Лаптевих.

340. Холодні води Північного Льодовитого океану малопродуктивні, тому біологічні ресурси океану невеликі. Біологічна продуктивність зростає лише в районах, що прилягають до:

- а. Тихого океану;
- б. Атлантики;
- в. узбережжя Канади;
- г. узбережжя Росії.

341. Земну оболонку, у якій проживає людство, взаємодіючи з природою і перетворюючи її у господарські об'єкти, ще називають:

- а. географічним середовищем;
- б. антропосферою;
- в. ноосферою;
- г. геосферою.

342. Поділ на Європу і Азію за характером є:

- а. історичним;
- б. фізико-географічним;
- в. етнічним;
- г. лінгвістичним.

343. В цілому Америку, Австралію та Антарктиду, які порівняно пізно стали відомими європейцям, прийнято називати:

- а. Старим Світом;
- б. Пангеєю;
- в. Гондваною;
- г. Новим Світом.

344. Історико-географічний макрорегіон, який лежить на південь від південного кордону США, прийнято називати в соціально-економічній географії:

- а. Англо-Саксонською Америкою;
- б. Латинською Америкою;
- в. Мексикою;
- г. Вест-Індією.

345. Певну (окрему) частину суходолу, обмежену природними межами, називають:

- а. географічною країною;
- б. державою або залежною країною;
- в. фракцією;
- г. фізико-географічною країною;

346. До складу державної території не входять:

- а. земні надра;
- б. повітряний простір над територією держави;
- в. 200-мильна економічна зона океану;
- г. внутрішні води.

347. Країни або території, що перебувають під владою іноземної держави, називають:

- а. колоніями;
- б. метрополіями;
- в. анклавними;
- г. автономіями;

348. Серед 24 мікродержав з площею до 1 тис. км² є такі європейські країни як:

- а. Люксембург, Монако, Мальта, Естонія;
- б. Андорра, Монако, Мальта, Сан-Марино;
- в. Албанія, Монако, Мальта, Андорра;
- г. Андорра, Мальта, Люксембург, Албанія.

349. До абсолютних монархій сьогодні належать:

- а. Оман, Бутан, Катар, ОАЕ, Бруней;
- б. Саудівська Аравія, Ватикан, Франція;
- в. Велика Британія, Швеція, Бельгія, Іспанія, Камбоджа, Японія;
- г. Лесото, Свазіленд, Марокко, Коморські острови, Кувейт.

350. Республіки:

- а. влада не належить всім дієздатним громадянам або їхній більшості;
- б. поділяють на президентські, президентсько-парламентські та парламентські;
- в. верховна державна влада цілком або частково в руках однієї людини;
- г. бувають абсолютними та конституційними.

351. Вкажіть республіки, які за характером співвідношень владних повноважень є однозначно парламентськими

- а. ФРН та Італія;
- б. Казахстан та Узбекистан;
- в. Індія та Туреччина;
- г. Польща та Росія.

352. До Співдружності належать 14 країн - колишніх колоній Великої Британії, серед яких:

- а. Франція, Польща, Іспанія, Ізраїль;
- б. Канада, Нова Зеландія, Австралія;
- в. США, Бразилія, Мексика;
- г. Англія, Уельс, Шотландія, Північна Ірландія, о. Мен, Шетландські о-ви, Оркнейські о-ви, Фолклендські о-ви, Гебрідські о-ви.

353. Вкажіть країну світу, яку за формою правління називають джамахірією

- а. Індонезія;
- б. Єгипет;
- в. Лівія;
- г. Індія.

354. Вкажіть держави, які однозначно належать до унітарних:

- а. Польща, Угорщина, Латвія;
- б. ФРН, США, Австралія;
- в. Індія, Пакистан, Нігерія;
- г. Швейцарія, Бельгія, Канада.

355. Національними федераціями, межі складових частин у яких успадковують межі поширення етносу, є:

- а. Польща, Угорщина, Латвія;
- б. ФРН, США, Австралія;
- в. Індія, Пакистан, Нігерія;
- г. Швейцарія, Бельгія, Канада.

356. Перша світова війна за переділ уже поділеного світу започатковує період формування політичної карти, який називають:

- а. давнім;
- б. середньовічним;
- в. новим;
- г. новітнім.

357. До групи власне постсоціалістичних країн, які не належали до СРСР, входять:
- а. Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина, Словенія, Румунія, Болгарія, Македонія;
  - б. Албанія, Хорватія, Боснія та Герцеговина, Грузія, Вірменія, Узбекистан, Киргизстан;
  - в. Монголія, Китай, Північна Корея, В'єтнам, Куба, Азербайджан, Казахстан;
  - г. Естонія, Латвія, Литва, Україна, Білорусь, Молдова, Туркменістан, Таджикистан
358. Країнами “переселенського капіталізму” називають:
- а. Ісландію, Норвегію, Швецію, Фінляндію, Данію;
  - б. США, Японію, Велику Британію, Францію;
  - в. Ізраїль, Канаду, Південну Африку, Австралію та Нову Зеландію;
  - г. Італію, Португалію, Грецію, Чехію, Польщу, Росію, Велику Британію, ФРН.
359. До середньорозвинених держав із середніми доходами не належать:
- а. Латвія, Литва, Естонія, Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина;
  - б. Румунія, Словенія, Сербія, Чорногорія, Хорватія, Македонія, Болгарія;
  - в. Саудівська Аравія, Кувейт, ОАЕ, Таїланд, Філіппіни, Індонезія;
  - г. Аргентина, Бразилія, Мексика, Чилі, Венесуела, Парагвай
360. До країн, що розвиваються, в Європі можна зарахувати:
- а. Албанію і Молдову;
  - б. Польщу і Чехію;
  - в. Хорватію і Македонію;
  - г. Словаччину і Молдову.
361. За ступенем розвитку суспільства країни поділяють на:
- а. доіндустріальні, індустріальні та країни-експортери нафти;
  - б. доіндустріальні, індустріальні та постіндустріальні;
  - в. аграрні, постаграрні, аграрно-індустріальні, неоіндустріальні;
  - г. монокультурні і полікультурні;
362. Єдиним органом ООН, рішення якого є обов'язковими для виконання, є:
- а. Генеральна Асамблея;
  - б. Рада Безпеки;
  - в. Рада Амбасадорів;
  - г. Рада Європи;
363. Постійними членами Ради Безпеки ООН є:
- а. США, Росія, Японія, Франція, Китай;
  - б. США, Росія, Велика Британія, Франція, ФРН;
  - в. США, Росія, Велика Британія, Франція, Китай;
  - г. США, Росія, Японія, Франція, Китай, Індія, Південна Африка.
364. Керівні органи Ради Європи – Комітет Міністрів, Парламентська Асамблея знаходяться у:
- а. Гаазі;
  - б. Нью-Йорку;
  - в. Страсбурзі;
  - г. Парижі.
365. Україна у грудні 1991 року після підтвердження на Всеукраїнському референдумі незалежності та визнання у світі стала членом міжнародної загальнополітичної організації під назвою:

- а. Співдружність Незалежних Держав;
- б. Організація Північно-Атлантичного Договору;
- в. Південний спільний ринок;
- г. ФАО.

366. До СНД сьогодні не входять:

- а. Росія, Білорусь, Молдова, Вірменія, Азербайджан;
- б. Казахстан, Узбекистан, Киргизстан, Таджикистан;
- в. Туркменістан, Грузія, Литва, Латвія, Естонія;
- г. Туркменістан, Узбекистан, Грузія, Таджикистан.

367. Північноамериканська асоціація вільної торгівлі, яка об'єднує три країни: США, Канаду, Мексику, скорочено називається:

- а. ОПЕК;
- б. ЧРЕС;
- в. НАФТА;
- г. МЕРКОСУР.

368. Найбільшу площу серед держав, що всією територією знаходяться в межах макрорегіону Європи, має:

- а. Франція;
- б. Росія;
- в. Україна;
- г. Іспанія.

369. Тут існували найдавніші держави світу, а сьогодні регіон залишається економічно найвідсталішою частиною світового господарства, його периферією:

- а. Латинська Америка;
- б. Африка;
- в. Північна Америка;
- г. Азія.

370. Найбільше населення (близько 60% населення світу) у першому десятилітті ХХІ століття проживало в:

- а. Європі;
- б. Африці;
- в. Азії;
- г. Південній Америці.

371. Які держави у першому десятилітті ХХІ століття лідирують у світі за темпами зростання населення?

- а. Пакистан, Нігерія, США;
- б. Індія, Китай, Бангладеш;
- в. Мальдіви, ОАЕ, Ліберія;
- г. Бразилія, Пакистан, ОАЕ.

372. Звужене відтворення населення не характерне для:

- а. ФРН, Австрії, Італії, Угорщини, Чехії;
- б. Болгарії, України, Білорусі, Росії;
- в. Албанії, Монголії, Індії;
- г. Японії, Канади, Греції.

373. Кількість держав у світі, в яких чисельно переважають особи жіночої статі, є:
- а. меншою;
  - б. більшою;
  - в. приблизно однаковою з державами, в яких переважає населення чоловічої статі;
  - г. декілька.
374. Перший цементний завод споруджено у:
- а. Кам'янці-Подільському;
  - б. Здолбуніві;
  - в. Амвросіївці;
  - г. Балаклії.
375. Політику державного обмеження народжуваності проводять:
- а. ФРН, Австрія, Італія, Угорщина, Чехія;
  - б. Китай, Бангладеш, Індонезія, Шрі-Ланка, Пакистан;
  - в. Болгарія, Україна, Білорусь, Росія, Велика Британія;
  - г. Бразилія, Мексика, Аргентина, Чилі, Уругвай.
376. Однонаціональними державами на земній кулі є:
- а. Велика Британія, Іспанія;
  - б. Нігерія, Індонезія, Китай, Філіппіни;
  - в. Японія, Данія, Швеція, Польща, Угорщина;
  - г. Південна Африка, Австралія, Канада, Пакистан.
377. До трьох найбільших за чисельністю мовних сімей у світі належать:
- а. уральська, сіно-тибетська, нігеро-кардофанська сім'я;
  - б. уральська, сіно-тибетська, афразійська сім'я;
  - в. індоєвропейська, сіно-тибетська, нігеро-кардофанська сім'я;
  - г. австроазійська, індоєвропейська, нігеро-кардофанська.
378. Фіни, естонці та угорці, які проживають у Європі, належать до:
- а. семітської сім'ї;
  - б. романської мовної групи;
  - в. іранської мовної групи;
  - г. уральської сім'ї.
379. Вкажіть перелік шести мов, які є офіційними мовами в ООН:
- а. англійська, українська, російська, іспанська, арабська, китайська;
  - б. іспанська, бенгальська, індонезійська, португальська, арабська, російська;
  - в. китайська, англійська, хінді, японська, німецька, французька;
  - г. англійська, французька, російська, іспанська, арабська, китайська.
380. Найбільш розповсюдженою світовою релігією (понад 2 млрд. осіб) є:
- а. буддизм;
  - б. християнство;
  - в. іслам;
  - г. протестантизм;
381. У Великій Британії, Швеції, Норвегії, Новій Зеландії, ПАР домінує:
- а. католицизм;
  - б. православ'я;

- в. протестантизм;
- г. іудаїзм.

382. До країн сучасного мусульманського світу не належать:

- а. Іран, Ірак;
- б. Афганістан, Пакистан, Бангладеш, Індонезія, Алжир, Марокко, Єгипет;
- в. Непал, Бірма, Бутан, Лаос;
- г. Катар, Оман, Ємен, Ліван, Бруней.

383. Конфуціанство сповідують, в основному, жителі:

- а. Китаю;
- б. Індії;
- в. Ізраїлю;
- г. Японії.

384. До десятки найбільших за чисельністю населення агломерацій світу за даними 2008 року не належать:

- а. Маніла, Сан-Паулу, Нью-Йорк, Лос-Анджелес, Шанхай;
- б. Токіо, Сеул, Мехіко, Нью-Делі, Мумбай;
- в. Відень, Мадрид, Прага, Рим, Афіни;
- г. Джакарта, Буенос-Айрес, Колката.

385. Три найбільші на сьогодні мегаполіси світу сформувалися у:

- а. ЄС;
- б. Японії;
- в. США;
- г. Китаї.

386. Псевдоурбанізація:

- а. переселення частини населення з центральних районів у передмістя;
- б. не характерна для більшості країн “третього світу”;
- в. це несправжня урбанізація, тобто така, при якій ріст міст не супроводжується поширенням міського способу життя;
- г. супроводжується ростом навколо великих міст невеликих “поселень-спалень” з одно-, двоповерховою забудовою.

387. 2/3 найбільших за чисельністю населення агломерацій світу на сьогодні знаходяться у:

- а. високорозвинутих країнах;
- б. країнах, що розвиваються;
- в. пострадянських країнах;
- г. постсоціалістичних країнах.

388. Агломерації:

- а. тут проживає більшість населення Землі;
- б. це тільки процеси збільшення числа великих міст (більш 100 тис. чоловік), що виконують широкий набір функцій (економічних, адміністративних, науково-освітніх);
- в. ріст міст і поширення міського способу життя, який набрав у ХІХ (країни Європи та Північної Америки) та ХХ століттях (всі регіони світу) особливо великих темпів;
- г. скупчення міст.

389. Найбільшим за чисельністю населення (60 мільйонів осіб) мегалополісом світу, за даними 2009 року, є:

- а. Босваш;
- б. Чіпітс або Приозерний;
- в. Японський або Токайдо;
- г. Сан-Сан або Тихоокеанський.

390. Першим осередком масової еміграції стала у період утвердження ринкової економіки:

- а. Північна Америка;
- б. Західна Європа;
- в. Південна Америка;
- г. Африка.

391. Основна частка трудових ресурсів світу припадає на:

- а. Південну Азію;
- б. Західну Азію;
- в. Східну Європу;
- г. Східну і Південно-Східну Азію.

392. Географічне середовище:

- а. вчення про визначальний вплив природного середовища на долю людства;
- б. частина природи (географічної оболонки), яка безпосередньо пов'язана із життям і діяльністю людського суспільства;
- в. воно не охоплює зараз понад 60% площі поверхні земної кулі;
- г. використовувалося в політичних цілях – для обґрунтування права на панування одного народу над іншими.

393. Природокористування:

- а. це тільки система заходів, що передбачає розумне використання всіх природних ресурсів, збереження сприятливих екологічних умов життя людини;
- б. вивчення, охорона, освоєння та перетворення природи;
- в. полягає тільки в захисті від знищення типових, рідкісних і зникаючих природних об'єктів;
- г. не охоплює сукупність усіх видів впливу людини на природу.

394. Географічні фактори у житті людей і розвитку національних господарств:

- а. мають визначальне значення;
- б. відіграють важливу роль;
- в. зовсім не впливають;
- г. використовуються як сировина в промисловості;

395. Сильнозмінені (порушені) ландшафти:

- а. до них не належать ті, що піддалися інтенсивному впливу людини, широко поширені в різних природних зонах;
- б. тундрові, тайгові, пустельні, екваторіальні ландшафти, які піддаються незначному господарському впливу;
- в. ті, де поширене в основному тільки полювання, рибальство, вибіркова вирубка лісу;
- г. до них належать гірничопромислові, поселенські (зайняті містами), сільсько- та лісогосподарські.

396. Ландшафти, у яких структура змінена на науковій основі в інтересах суспільства, називають:

- а. раціональними;
- б. гірничо-промисловими;

- в. культурними;
- г. цивілізованими.

397. Найбільшу частину природних ресурсів у наш час споживає:

- а. сільське господарство;
- б. будівництво;
- в. сфера послуг;
- г. промисловість.

398. Найбільшими вугільними ресурсами володіють:

- а. Саудівська Аравія, Ірак, Кувейт, Іран;
- б. США, Індія, КНР, Росія;
- в. Росія, Іран, США, Алжир, Туркменістан;
- г. Туреччина, Греція, Кіпр, Сирія.

399. Найбільшими запасами природного газу володіють:

- а. Саудівська Аравія, Ірак, Кувейт, Іран;
- б. США, КНР, Росія;
- в. Росія, Іран, США, Алжир, Туркменістан;
- г. Нідерланди, Канада, Росія, Судан.

400. Великі запаси алюмінієвої сировини (бокситів і ін.) є у:

- а. Гвінеї, Австралії, Ямайці, Казахстані;
- б. Бразилії, Австралії, Канаді, США, Китаї;
- в. Індії, Швеції, Росії, Україні, Ліберії, Гвінеї, Алжирі;
- г. Замбії, ДРК, ПАР, Чилі, Перу, США, Канаді.

401. Розміщення підприємств, що виробляють полімери, залежить передусім від:

- а. споживача і металургійної бази;
- б. транспортних шляхів;
- в. природних умов;
- г. наявності вуглеводневої сировини, електроенергії, води.

402. Особливістю складу порід дерев північного лісового поясу є:

- а. значне переважання хвойних порід;
- б. практична відсутність хвойних порід;
- в. переважання евкаліптових порід;
- г. переважання вічнозелених широколистяних порід.

403. Видобуток нафти і газу не ведеться в особливо великих масштабах у:

- а. Перській та Венесуельській затоках;
- б. Біскайській і Фінській затоках;
- в. Північному морі;
- г. Мексиканській затоці й біля узбережжя Каліфорнії.

404. Більше 85% використаної людиною морської біомаси належить:

- а. водоростям;
- б. морським ссавцям;
- в. молюскам, ракоподібним;
- г. рибі.

405. Світове господарство:

- а. завершило своє остаточне формування в кінці XV;
- б. сформувалося тільки після того, як зазнала краху світова командно-адміністративна система;
- в. сукупність господарств окремих країн світу, які зв'язані між собою економічними відносинами, що ґрунтуються на міжнародному географічному поділі та інтеграції праці;
- г. вирішального значення для нього не мало становлення промислового виробництва.

406. Сучасна НТР включає чотири головні складові частини:

- а. освіту, техніку і технологію, виробництво, управління;
- б. науку, техніку і технологію, виробництво, управління;
- в. науку, техніку і технологію, ринкову інфраструктуру, керування;
- г. освіту, техніку і технологію, виробництво, капіталовкладення.

407. 85% витрат на науково-дослідні і дослідно-конструкторські роботи (НДДКР) у розвинутих країнах припадає на:

- а. США, Японію, ФРН, Францію і Велику Британію;
- б. Канаду, Японію, ФРН, Францію і Велику Британію;
- в. США, Бельгію, ФРН, Францію і Велику Британію;
- г. Росію, Китай, Південну Корею, Тайвань, Сінгапур.

408. До галузей промисловості, які образно називають “галузями авангардної трійки”, належать:

- а. металургія, хімічна і лісова промисловість;
- б. паливна, електроенергетика і машинобудування;
- в. хімічна, електроенергетика і машинобудування;
- г. будівельна, паливна, електроенергетика;

409. Під впливом НТР у високорозвинутих країнах:

- а. рослинництво дає більшу частку продукції, ніж тваринництво;
- б. тваринництво дає більшу частку продукції, ніж рослинництво;
- в. виноградарство переважає над овочівництвом;
- г. тваринництво зрівнялось за значенням з рослинництвом.

410. У вантажообігу транспорту світу перше місце (понад 60%) під впливом НТР займає:

- а. залізничний транспорт;
- б. морський транспорт;
- в. трубопровідний транспорт;
- г. авіаційний.

411. Під впливом НТР у товарній структурі світової торгівлі продовжується зниження частки:

- а. електроенергетики;
- б. знань і технологій (патентів, ліцензій, технічного досвіду);
- в. сфери послуг;
- г. продукції сільського господарства і видобувної промисловості.

412. Сінгапур, Республіка Корея, Тайвань увійшли у ранг нових індустріальних країн в значній мірі завдяки дії чинника:

- а. споживчого;
- б. енергетичного;
- в. географічного положення;
- г. екологічного.

413. Близько 65% видобутого у світі вугілля затрачається:
- на виробництво електроенергії;
  - на виробництво продукції хімічної промисловості;
  - на опалення;
  - на потреби залізничного транспорту.
414. Найбільшими в світі експортерами вугілля є:
- Україна, Велика Британія, Німеччина, Франція;
  - Китай, США, Німеччина, Росія, Індія;
  - Австралія, Індонезія, Росія, Південна Африка, Китай;
  - Японія, Південна Корея, Італія, о. Тайвань.
415. Найбільше споживання електроенергії у розрахунку на одну особу характерне для таких країн:
- Індії, Великої Британії, Італії, Бразилії, Мексики;
  - Норвегії, Канади, Швеції, США, Фінляндії, Ісландії;
  - США, Китаю, Японії, Росії, ФРН;
  - Індії, Саудівської Аравії, Ірану, Мексики.
416. Обсяги річного виробництва сталі найбільші у:
- Китаї, Японії, США, Південній Кореї, ФРН, Росії;
  - Норвегії, Канаді, Швеції, США, Фінляндії, Ісландії;
  - Китаї, Бразилії, Австралії;
  - Китаю, Бразилії, Австралії.
417. Дає 30% виробленої продукції машинобудування, спеціалізуючись на виготовленні комп'ютерів, літаків, ракетно-космічної техніки, озброєння регіон:
- Західної, Центральної і Східної Європи;
  - Східної та Південно-Східної Азії;
  - Північної Америки;
  - Південної Азії.
418. Головними виробниками побутової електроніки поряд з Японією стали:
- Китай та Південна Корея;
  - США і ФРН;
  - Індонезія і В'єтнам;
  - Сінгапур та Таїланд.
419. Нафтохімія, виробництво хімічних волокон поступово переміщується у регіони:
- Західної, Центральної і Східної Європи;
  - Близького Сходу, Південно-Східної Азії, Латинської Америки;
  - Північної Америки, Австралії;
  - Центральної Азії.
420. Найбільшими імпортерами продукції лісової промисловості є:
- Японія, країни Західної Європи та Близького Сходу;
  - Австралія, країни Північної Америки;
  - пострадянські країни;
  - Росія і Білорусь.
421. Найбільшим експортером текстильної сировини, зокрема вовни, є:

- а. Австралія;
- б. США;
- в. Китай;
- г. Туреччина.

422. У структурі валового збору зернових провідні позиції займають три культури (“основні хліби людства”):

- а. пшениця, рис і ячмінь;
- б. пшениця, жито і кукурудза;
- в. пшениця, рис і кукурудза;
- г. просо, пшениця, кукурудза.

423. Головним виробником кукурудзи у світі (близько 40 % світового збору) є:

- а. Індія;
- б. Японія;
- в. Китай;
- г. США.

424. За виробництвом картоплі провідні позиції у світі займають:

- а. Аргентина, Україна;
- б. Китай, Росія, Індія, США, Польща, Україна;
- в. Франція, ФРН, США, Канада;
- г. Колумбія, Перу, Чилі, Мексика, Білорусія, Україна.

425. Найбільшими виробниками какао є:

- а. Бразилія;
- б. Кот-д’Івуар;
- в. Індія;
- г. Колумбія.

426. За виробництвом м’яса і вовни у розрахунку на одну особу займає перше місце у світі:

- а. Німеччина;
- б. Китай;
- в. США;
- г. Нова Зеландія.

427. За виловом риби провідні позиції у світі займають:

- а. Китай, Японія, Перу, Чилі, Росія;
- б. США, Канада, Аргентина, Австралія;
- в. Австралія та Китай;
- г. Марокко, Норвегія, Ісландія.

428. За довжиною шляхів з твердим покриттям і вантажообігом автомобільного транспорту на першому місці у світі:

- а. Німеччина;
- б. Китай;
- в. США;
- г. Бразилія.

429. Трубопровідний транспорт одержав найбільший розвиток у Росії, США, Канаді та країнах:

- а. Близького і Середнього Сходу в Азії, Західної та Південної Африки;
- б. Близького і Середнього Сходу в Азії, Європи;
- в. Близького і Середнього Сходу Австралії та Океанії;
- г. Близького і Середнього Сходу та Південно-Східної Азії;

430. П'ять з десяти аеропортів світу розміщено у:

- а. Китаї;
- б. Німеччині;
- в. США;
- г. Великій Британії.

431. Серед країн лідером за чисельністю туристів (більше 50 мільйонів), які прибувають до неї щорічно, є:

- а. ФРН;
- б. Велика Британія;
- в. Франція;
- г. Іспанія.

432. Найбільше міжнародних туристів у інші держави прибуває з:

- а. Канади, Австралії, Аргентини;
- б. ФРН, Великої Британії, США;
- в. США, Росії, Алжиру;
- г. Канади, Великої Британії, США.

433. Зовнішньоторговий обіг:

- а. сума експорту та імпорту, виражених у грошовій формі;
- б. одна з найдавніших форм економічних зв'язків між країнами;
- в. показник, який не відбиває ступінь участі країни у міжнародному поділі праці;
- г. вивіз одних товарів за межі держави (експорт) та ввезення інших із закордону (імпорт).

434. Міжнародні послуги:

- а. частка країн з перехідною економікою у світовому їх експорті складає близько 40%
- б. здійснюються у результаті виїзду громадян на роботу в інші країни;
- в. це обмін найновішими досягненнями у науці, техніці, технології;
- г. поступово знижується частка транспортних, продовжує рости частка міжнародного туризму.

435. Глобальні проблеми людства:

- а. існують з часу появи людини на Землі;
- б. не виникли у другій половині ХХ століття;
- в. стосуються тільки однієї окремо взятої держави;
- г. для їх розв'язання необхідно докласти зусилля усьому світовому співтовариству.

436. Демографічна проблема:

- а. існує з часу появи людини на Землі;
- б. не виникла у другій половині ХХ століття;
- в. стосується однієї окремо взятої держави;
- г. у найзагальнішому вигляді полягає у несприятливих для економічного розвитку динаміці змін чисельності населення і зрушеннях у його віковій структурі.

437. Глобальною проблемою № 2 вважають:

- а. продовольчу проблему
- б. екологічну кризу;
- в. поширення вірусних захворювань;
- г. поширення тероризму;

438. Найбільше поширення кислотні дощі одержали в:

- а. Африці;
- б. Північній Америці;
- в. Центральній Азії;
- г. Австралії та Океанії.

439. Майже 2/3 усіх світових викидів в атмосферу припадає на:

- а. країни, що розвиваються;
- б. розвинуті країни;
- в. Китай;
- г. пострадянські країни.

440. Енергетична і сировинна проблеми:

- а. це не стосується проблем надійного забезпечення людства паливом і сировиною;
- б. є наслідками руйнування середовища проживання рослин і тварин, надмірної експлуатації сільськогосподарських ресурсів, забруднення природного середовища;
- в. загострення їх у другій половині ХХ ст. зумовлене зростаючими масштабами залучення природних ресурсів у виробництво, відносною обмеженістю розвіданих запасів деяких видів палива і сировини, а також неоднаковою забезпеченістю ними окремих країн і регіонів;
- г. пов'язані з тим, що у Світовому океані збираються і концентруються відходи виробництва, які виносяться ріками, а також випадають з атмосфери.

441. Федеративна республіка (16 земель):

- а. Німеччина
- б. Велика Британія
- в. Швейцарія
- г. Австралія

442. Головним багатством з паливних ресурсів є кам'яне (Рурський і Саарський басейни) та буре (Нижньорейнський басейн) вугілля, за запасами якого держава серед країн, які всією територією лежать у межах Європи, займає перше місце:

- а. Німеччина
- б. Франція
- в. Австрія
- г. Бельгія

443. Країна має потужну нафтопереробну промисловість (25 підприємств), що базується на власній сировині. За виробництвом бензину (28 мільйонів т.) посідає 4 місце в світі:

- а. Франція
- б. Велика Британія
- в. Данія
- г. Швеція

444. Столиця є законодавцем мод у світі:

- а. Італія
- б. Франція

- в. США
- г. Бельгія

445. Найвища вершина на материку Північна Америка:

- а. г. Чімбарасо
- б. г. Аконкагуа
- в. вул. Котопахі
- г. г. Торо.

446. Конституційна монархія

- а. Індія
- б. Японія
- в. Сирія
- г. Лівія

447. Найгустіше заселені зрошувані території (300–400 осіб на км²), водночас, у пустелі Кизилкум на 1 км² площі припадає одна особа:

- а. Росія
- б. Узбекистан
- в. Іран
- г. Пакистан

448. Картографічний зображення масштабу 1: 1 000 000 слід віднести до:

- а. великомасштабних карт
- б. середньомасштабних карт
- в. дрібномасштабних карт
- г. топографічних планів.

449. Фізичну карту України у шкільному атласі потрібно віднести за призначенням до:

- а. навчальних
- б. демонстраційних
- в. довідкових
- г. оглядових

450. Частина території країни – Синайський півострів – знаходиться в Південно-Західній Азії:

- а. Австралія
- б. Єгипет
- в. США
- г. Канада

451. За розмірами території країна знаходиться на шостому місці в світі:

- а. Австралія
- б. Єгипет
- в. США
- г. Канада

452. Характерними є високі показники народжуваності (25 на 1000 осіб у 2000 р.) при невисоких показниках смертності (8 на 1000 осіб):

- а. Австралія
- б. Єгипет

- в. США
- г. Канада

453. Середня щільність населення – близько 60 осіб на км²:

- а. Австралія
- б. Єгипет
- в. Росія
- г. Канада

454. Національні парки цієї країни використовуються для розвитку сафарі-туризму:

- а. Танзанія
- б. Єгипет
- в. Йорданія
- г. Чорногорія

455. Гігантська скульптура Ісуса Христа приваблює туристів у бразильське місто:

- а. Сан-Паулу
- б. Ріо-де-Жанейро
- в. Белен
- г. Порту-Алегрі

456. На екстремальному альпіністському туризмі спеціалізується:

- а. Шрі-Ланка
- б. Бангладеш
- в. Непал
- г. М'янма

457. Святині буддизму є центром паломницького туризму у:

- а. Туреччині
- б. Ірані
- в. Таїланді
- г. Афганістані

458. Найбільшими імпортерами продукції сільського господарства є:

- а. Країни Латинської Америки
- б. Країни Південної Європи
- в. Країни Північної Африки
- г. США і Канада

459. Найбільш сприятливі для зернового господарства агрокліматичні умови у регіоні Латинська Америка склались у:

- а. Кубі
- б. Венесуелі
- в. Аргентині
- г. Еквадорі

460. Найбільш сприятливі умови для вирощування високоякісних сортів кави у регіоні Латинська Америка склались у:

- а. Уругваї
- б. Парагваї

- в. Бразилії
- г. Чилі

461. Найбільш сприятливі умови для збору декількох врожаїв рису у регіоні Південна Азія склались у:

- а. Непалі
- б. Бутані
- в. Бангладеш
- г. Мальдівських островах

462. Найкращі у світі агрокліматичні умови для вирощування бананів склалися у:

- а. Уругваї
- б. Парагваї
- в. Бразилії
- г. Еквадорі

463. Найбільше продукції виноробства виробляється у:

- а. Каліфорнії
- б. Чилі та Аргентині
- в. Південній Африці
- г. Південній Європі

464. Найкращі умови для розвитку тонкорунного вівчарства є у:

- а. Швейцарії
- б. Ірландії
- в. Канаді
- г. Австралії

465. У Канаді на зерновому напрямку господарства і м'ясному напрямі тваринництва спеціалізуються:

- а. Північні провінції
- б. Західні провінції
- в. Центральні провінції
- г. Східні провінції

466. Найбільші поклади залізно-рудної сировини у Канаді приурочені до:

- а. о. Ньюфаундленд
- б. Канадського кристалічного щита
- в. Скелястих гір
- г. До узбережжя Тихого океану

467. Ізраїль за рівнем соціально-економічного розвитку відносимо до:

- а. Країн, що розвиваються
- б. Високорозвинутих країн
- в. Нових індустріальних країн
- г. Середньорозвинутих країн

468. Соціально-орієнтована модель ринкової економіки характерна для:

- а. Єгипту, Йорданії, Туреччини, Грузії
- б. Швеції, Норвегії, Фінляндії, Данії

- в. Японії, Південної Кореї, Тайваню, Філіппін
- г. Гани, Того, Нігерії, Гвінеї

469. Модель вільного ринку (ліберальна модель) характерна для економіки:

- а. Єгипту, Йорданії, Туреччини, Грузії
- б. Венесуели, Куби, Болівії
- в. США
- г. Гани, Того, Нігерії, Гвінеї

470. Країни, в яких найбільша частка у ВВП належить сфері послуг називають:

- а. Переселенського капіталізму
- б. Постіндустріальними
- в. Туристичними
- г. Оф-шорами

471. Японію відносимо до групи:

- а. Країн, що розвиваються
- б. Високорозвинутих країн
- в. Нових індустріальних країн
- г. Середньорозвинутих країн

472. Білорусь відносимо до групи:

- а. Країн, що розвиваються
- б. Високорозвинутих країн
- в. Нових індустріальних країн
- г. Середньорозвинутих країн

473. Єгипет відносимо до групи:

- а. Країн, що розвиваються
- б. Високорозвинутих країн
- в. Нових індустріальних країн
- г. Середньорозвинутих країн

474. Нову Зеландію відносимо до групи:

- а. Країн, що розвиваються
- б. Високорозвинутих країн
- в. Нових індустріальних країн
- г. Середньорозвинутих країн

475. Словенію відносимо до групи:

- а. Країн, що розвиваються
- б. Високорозвинутих країн
- в. Нових індустріальних країн
- г. Середньорозвинутих країн

476. Порт Генуя знаходиться у:

- а. Італії
- б. Франції
- в. Греції
- г. Португалії

477. Порт Нант знаходиться у:

- а. Італії
- б. Франції
- в. Греції
- г. Португалії

478. Порт Мальме знаходиться у:

- а. Швеції
- б. Данії
- в. Нідерландах
- г. Німеччині

479. Порт Варна знаходиться у:

- а. Швеції
- б. Данії
- в. Туреччині
- г. Болгарії

480. Порт Гданськ знаходиться у:

- а. Швеції
- б. Данії
- в. Литві
- г. Польщі

481. Порт Трієст знаходиться у:

- а. Швеції
- б. Данії
- в. Нідерландах
- г. Італії

482. Порт Рієка знаходиться у:

- а. Швеції
- б. Хорватії
- в. Нідерландах
- г. Італії

483. Порт Поті знаходиться у:

- а. Швеції
- б. Грузії
- в. Нідерландах
- г. Італії

484. Порт Йокогама знаходиться у:

- а. Південній Кореї
- б. Японії
- в. Таїланді
- г. Індонезії

485. Порт Сянган знаходиться у:

- а. Південній Кореї
- б. КНР

- в. Таїланді
- г. Індонезії

486. Порт Кейптаун знаходиться у:

- а. Швеції
- б. Південній Африці
- в. Намібії
- г. Великій Британії

487. Порт Гуаякіль знаходиться у:

- а. Еквадорі
- б. Південній Африці
- в. Бразилії
- г. Іспанії

488. Порт Х'юстон знаходиться у:

- а. США
- б. Південній Африці
- в. Канаді
- г. Великій Британії

489. Порт Ванкувер знаходиться у:

- а. Канаді
- б. Південній Африці
- в. Канаді
- г. Великій Британії

490. Порт Квебек знаходиться у:

- а. Канаді
- б. Південній Африці
- в. Канаді
- г. Великій Британії

491. Порт Баку знаходиться на узбережжі:

- а. Каспійського моря
- б. Ладозького озера
- в. Чорного моря
- г. Аральського моря

492. Порт Чикаго знаходиться на березі озера:

- а. Онтаріо
- б. Мічиган
- в. Ведмежого
- г. Атабаска

493. Порт Дюссельдорф знаходиться на березі річки:

- а. Рона
- б. Рейн
- в. Луара
- г. Драва

494. Порт Сент-Луїс знаходиться на річці:

- а. Рона
- б. Рейн
- в. Міссісіпі
- г. Маккензі

495. Порт Монреаль знаходиться на річці:

- а. Рона
- б. Святого Лаврентія
- в. Міссісіпі
- г. Маккензі

496. Порт Касабланка знаходиться на узбережжі:

- а. Тихого океану
- б. Індійського океану
- в. Атлантичного океану
- г. Північного Льодовитого океану

497. Порт Лагос знаходиться на узбережжі:

- а. Тихого океану
- б. Індійського океану
- в. Атлантичного океану
- г. Північного Льодовитого океану

498. Провідний виробник літаків у ЄС:

- а. Ейрбас Індастріс
- б. Боїнг
- в. Локхід-Мартін
- г. Антонов

499. Провідний виробник літаків у США:

- а. Ейрбас Індастріс
- б. Боїнг
- в. Локхід-Мартін
- г. Антонов

500. Авіабудівна держава:

- а. Італія
- б. Кенія
- в. Чилі
- г. Австралія

501. Масштаб 1: 2000 означає, що зображення на плані зменшене у

- а. 20 разів
- б. 200 разів
- в. 2000 разів
- г. 20000 разів

502. Відрізок, який на плані масштабу в 1 см – 5 м має довжину 3 см, на місцевості відповідатиме відстані у

- а. 1,5 м
- б. 3 м

- в. 15 м
- г. 30 м

503. Своєрідний графік, що поміщається внизу плану у вигляді лінійки, розділеної на сантиметри, називається масштабом

- а. іменованим
- б. числовим
- в. лінійним
- г. поперечним

504. Іменований масштаб в 1 см – 5 м буде відповідати такому числовому

- а. 1:5
- б. 1:50
- в. 1:500
- г. 1:5000

505. Опівдні Сонце знаходиться у південній стороні небосхилу (для мешканців нашої країни це справедливо завжди), а тінь від предметів падає строго на

- а. захід
- б. схід
- в. північ
- г. південь

506. Якщо стати обличчям до півночі, то праворуч буде

- а. захід
- б. схід
- в. північ
- г. південь

507. Полярна зоря знаходиться у хвості сузір'я

- а. Рака
- б. Малого Воза
- в. Оріона
- г. Касіопея

508. На готовому плані напрям з одного предмета на другий можна визначити за допомогою

- а. компаса
- б. масштабу
- в. циркуля
- г. транспортира

509. Якщо масштаб майбутнього плану 1:500, то відрізок на плані, який відповідатиме 40 м на місцевості, становитиме

- а. 80 см
- б. 4 см
- в. 16 см
- г. 8 см

510. Якщо виміряна на плані відстань становитиме 8 см, іменований масштаб в 1 см – 10 м, то на місцевості це відповідатиме

- а. 80 см
- б. 24 м
- в. 16 см
- г. 80 м

511. Перевищення однієї точки місцевості над іншою, наприклад, вершини гори над підніжжям, берега над руслом річки називається

- а. відсноною висотою
- б. горизонталлю
- в. крутістю схилу
- г. абсолютною висотою

512. Є дві паралелі, на яких один день у році Сонце перебуває в зеніті. Вони називаються

- а. тропіками
- б. полярними колами
- в. ізотермами
- г. полуденними лініями

513. 22 червня, коли вісь Землі північним кінцем нахилена до Сонця, його промені опівдні падають прямовисно на паралелі

- а. $23,5^\circ$ пд. ш.
- б. $66,5^\circ$ пд. ш.
- в. $23,5^\circ$ пн. ш.
- г. $66,5^\circ$ пн. ш.

514. Лінії, які сполучають точки з однаковими глибинами, називають

- а. горизонталями
- б. ізогіпсами
- в. ізотермами
- г. ізобатами

515. Відстань від поверхні до центра Землі, як відомо, становить

- а. 2900 км
- б. 6370 км
- в. 3470 км
- г. 12 км

516. У верхніх шарах земних надр на кожні 100 м глибини температура зростає на

- а. 6°C
- б. 3°C
- в. 5°C
- г. 30°C

517. У верхній частині мантії є шар, в якому гірські породи знаходяться у пластичному розрідженому стані. Його називають

- а. астеносферою
- б. зовнішнім ядром
- в. літосферою
- г. земною корою

518. При виливанні магми на земну поверхню і швидкому остиганні її формуються такі гірські породи, як

- а. глина
- б. граніт, габро
- в. мармур
- г. базальт, вулканічний туф

519. Руйнування гірських порід під дією води і повітря (кисню та вуглекислого газу), яке приводить до зміни їхнього складу, називають вивітрюванням

- а. фізичним
- б. хімічним
- в. метаморфічним
- г. органічним

520. Руйнування і розпушування гірських порід корінням рослин та розчиненням мінералів кислотами рослин і мікроорганізмів, що поселяються на гірських породах, називають вивітрюванням

- а. фізичним
- б. хімічним
- в. метаморфічним
- г. органічним

521. Продукти вивітрювання, які є наслідками життєдіяльності організмів (вапняк-черепашник, крейда, кам'яне вугілля, нафта й ін.), називаються

- а. уламковими породами
- б. породами хімічного походження
- в. породами метаморфічного походження
- г. породами органічного походження

522. Гірські породи, що перетворюються у нові з іншими властивостями під впливом високих температур і тиску, а також гарячих розчинів і газів, що піднімаються з мантії, називаються

- а. уламковими породами
- б. породами магматичного походження
- в. породами метаморфічного походження
- г. породами органічного походження

523. До метаморфічних порід не належать

- а. графіт
- б. граніт
- в. мармур
- г. гнейс

524. Вважають, що у водних басейнах зародилося життя

- а. 3,8 млрд. років тому
- б. 4,6 млрд. років тому
- в. 0,6 млрд. років тому
- г. 65 мільйонів років тому

525. Вперше припущення про те, що материки самовільно рухаються (дрейфують), висловив

- а. О.Шмідт
- б. О.Гумбольт
- в. А. Вегенер
- г. П.Тутковський

526. У місцях розсування двох літосферних плит утворюються
- а. серединні океанічні хребти і розширюється дно океану
  - б. земна кора материкового типу
  - в. глибоководні жолоби і острови
  - г. складки верхніх шарів обох плит – гірські хребти
527. Процеси підсування однієї плити під край другої призводять до формування в океанах
- а. серединних океанічних хребтів і розширення дна океану
  - б. земної кори океанічного типу
  - в. глибоководних жолобів і островів
  - г. гірських хребтів
528. Низовини, поверхня яких лежить нижче рівня моря, називають
- а. височинами
  - б. височинними рівнинами
  - в. плоскогір'ями
  - г. западинами
529. За характером поверхні рівнини усіх рівнів можуть бути
- а. височинами і низовинами
  - б. плоскими і горбистими
  - в. плоскогір'ями і нагір'ями
  - г. западинами і нагір'ями
530. Форми поверхні з ланцюгами вершин і абсолютними висотами від 1000 до 2000 м над рівнем моря це
- а. горбисті височини
  - б. високі гори
  - в. середні за висотою гори
  - г. низькогір'я
531. Гірську країну, де поєднуються гірські хребти і високо підняті над рівнем моря рівнинні ділянки, називають
- а. гірським хребтом
  - б. нагір'ям
  - в. горбогір'ям
  - г. плоскогір'ям
532. Переміщуючись, край льодовика в одних місцях вигортає гірські породи, а в місці танення залишає їх у формі
- а. льодовиків
  - б. балок
  - в. моренних горбів
  - г. осипищ
533. Найбільші площі серед рівнин займають ті, що утворені
- а. річковими наносами
  - б. лавою
  - в. відкладами льодовика
  - г. зруйнованими горами

534. Найдовший серед глибоководних жолобів
- а. Маріанський – 11:022 км
  - б. Алеутський – близько 11:022 км
  - в. Алеутський – близько 3600 км
  - г. Маріанський – близько 3600 км
535. Поверхневий родючий шар суходолу – це
- а. ґрунт
  - б. літосфера
  - в. гірська порода
  - г. земна кора
536. До складу географічної оболонки не входить
- а. верхня частина атмосфери
  - б. верхня частина літосфери
  - в. нижня частина атмосфери
  - г. вся біосфера
537. Верхню межу географічної оболонки умовно проводять на висоті
- а. 1000 м
  - б. 25–30 км
  - в. 40–50 км
  - г. 3–4 км
538. Географічна оболонка має декілька чітко виражених головних закономірностей, до яких не належать
- а. цілісність
  - б. циклічність і ритмічність
  - в. стійкість і незмінність
  - г. широтна зональність та висотна поясність
539. Обертанням Землі навколо своєї осі зумовлені у природі ритми
- а. добові
  - б. річні
  - в. багаторічні
  - г. вікові
540. Ці ритми дуже слабо виражені в екваторіальному поясі, а найкраще – у помірному та перехідних кліматичних поясах
- а. добові
  - б. річні
  - в. багаторічні
  - г. вікові
541. Найбільшими природними комплексами у межах географічної оболонки, які формуються внаслідок прояву закономірності широтної зональності, є
- а. висотні пояси
  - б. географічні пояси
  - в. природні області
  - г. вертикальні яруси

542. У середині географічних поясів виділяються менші широтні природні комплекси
- а. висотні пояси
  - б. природні зони
  - в. ландшафти
  - г. вертикальні яруси
543. У географії найдавнішим серед методів вивчення був
- а. аерокосмічний
  - б. картографічний
  - в. описовий
  - г. геофізичний
544. Північна Буковина і Південна Бессарабія увійшли до складу України у
- а. 1924 р.
  - б. 1939 р.
  - в. 1940 р.
  - г. 1954 р.
545. Найближча до північного полюса точка України знаходиться
- а. на мисі Сарич
  - б. с. Червона Зірка
  - в. на мисі Тарханкут
  - г. біля с. Грем'яч
546. Один з географічних центрів Європи знаходиться біля
- а. на мисі Сарич
  - б. біля с. Червона Зірка
  - в. біля с. Соломонове
  - г. біля с. Ділове
547. Серед наведених областей зі Словаччиною межує
- а. Львівська
  - б. Івано-Франківська
  - в. Закарпатська
  - г. Одеська
548. Найцінніший опис України у 1650 р. зробив французький інженер і картограф
- а. К. Багрянний
  - б. П. Алепський
  - в. Г. Боплан
  - г. Е. Реклю
549. Найбільшу площу серед платформених областей в межах території України займає
- а. Західноєвропейська платформа
  - б. Східноєвропейська платформа
  - в. Скіфська плита
  - г. Переддобрудженський прогин
550. Українські Карпати сформувалися в епоху складчатості
- а. герцинської
  - б. кіммерійської

- в. байкальської
- г. альпійської

551. Значну роль у процесі рельєфоутворення в антропогені зіграли крім неотектонічних рухів

- а. материкові зледеніння
- б. тектонічні опускання
- в. прояви вулканізму
- г. регресії морських басейнів

552. Поверхня цієї рівнини відносно плоска, неглибоко порізана, ускладнена моренними горбами та дюнами

- а. Поліської низовини
- б. Придніпровської височини
- в. Подільської височини
- г. Донецької височини

553. Найбільші поклади титанових руд в Україні зосереджені у

- а. Криворізькому басейні
- б. Білозерському басейні
- в. Іршанському родовищі
- г. Керченському родовищі

554. Сонячне, сухе і спекотне літо найбільш виражено в Україні

- а. на північному заході країни
- б. на північному сході країни
- в. у центральній частині країни
- г. на південному березі Криму

555. Влітку воно зменшує спеку, особливо на заході України

- а. морське помірне повітря (мПП)
- б. континентальне помірне повітря (кПП)
- в. тропічне повітря (ТП)
- г. арктичне повітря (АП)

556. Яка середня температура січня на Південному березі Криму

- а. -8°C
- б. -4°C
- в. -2°C
- г. $+2^{\circ}\text{C}$

557. Яка середня температура липня у північно-західних районах України

- а. $+18^{\circ}\text{C}$
- б. $+20^{\circ}\text{C}$
- в. $+21^{\circ}\text{C}$
- г. $+23^{\circ}\text{C}$

558. Якщо коефіцієнт зволоження суттєво більший за одиницю, то зволоженість території вважають

- а. достатньою
- б. бідною

- в. дуже бідною
- г. надмірною

559. Третя за площею басейну ріка Європи

- а. Дунай
- б. Південний Буг
- в. Дніпро
- г. Дністер

560. Річка, яка закінчується дельтою, що займає велику площу

- а. Дніпро
- б. Південний Буг
- в. Дунай
- г. Дністер

561. Річка Ворскла є притокою

- а. Дністра
- б. Південного Бугу
- в. Дніпра
- г. Сіверського Дінця

562. Найбільшою лівою притокою Дніпра є

- а. Збруч
- б. Прип'ять
- в. Десна
- г. Стрий

563. Найбільшою правою притокою Дону є

- а. Тетерів
- б. Самара
- в. Тясмин
- г. Сіверський Донець

564. Річка Прут впадає у

- а. Чорне море
- б. річку Дніпро
- в. річку Дністер
- г. річку Дунай

565. Найбільше в межах території України озерних улоговин за походженням є

- а. тектонічними
- б. льодовиковими
- в. річковими
- г. карстовими

566. Озеро Несамовите за походженням

- а. завальне
- б. вулканічне
- в. льодовикове
- г. карстове

567. Які ґрунти поширені у приморській частині України

- а. каштанові
- б. чорноземи
- в. сірі лісові
- г. дерново-підзолисті

568. На Закарпатській низовині під дубовими лісами сформувалися

- а. лучні ґрунти
- б. солончаки і солонці
- в. буроземно-підзолисті ґрунти
- г. коричневі гірські ґрунти

569. На Південному березі Криму, в умовах субтропічного клімату, сформувалися

- а. гірсько-лучні ґрунти
- б. бурі гірсько-лісові
- в. коричневі гірські ґрунти
- г. дерново-підзолисті ґрунти

570. Хвойне дерево, яке зустрічається в Українських Карпатах і цікаве тим, що щорічно скидає хвою на зиму

- а. тис ягідний
- б. модрина
- в. ялиця біла
- г. сосна кедрова

571. Найдовговічніше в межах України дерево

- а. сосна гірська
- б. тис ягідний
- в. сосна кедрова
- г. модрина

572. Серед хребетних тварин на теренах України найбільшу видову різноманітність мають

- а. плазуни
- б. птахи
- в. ссавці
- г. земноводні

573. Надмірне зрошення призводить у межах приморської частини України до

- а. утворення ярів
- б. посилення вітрової ерозії
- в. засолення ґрунтів
- г. утворення боліт

574. Найдавніший заповідник на території України — Асканію-Нову — було засновано у

- а. 1923 р.
- б. 1898 р.
- в. 1976 р.
- г. 1992 р.

575. У Скибових Карпатах розміщений заповідник

- а. Черемський
- б. Рівненський

- в. Мис Март'ян
- г. Горгани

576. Стійкими до вітровалів і буреломів у Карпатах є

- а. ялини
- б. модрина
- в. смереки
- г. буки

577. Основна частина зони широколистяних лісів України лежить у межах

- а. Українського кристалічного щита
- б. Волино-Подільської плити
- в. Західноєвропейської молоді платформи
- г. Дніпровсько-Донецької западини

578. Найбільш поширеними ґрунтами лісостепу України є

- а. сірі лісові
- б. каштанові лісові
- в. дерново-підзолисті
- г. чорноземи типові та опідзолені

579. Найбільші абсолютні висоти зони степу України знаходяться у межах

- а. Придніпровської низовини
- б. Донецької височини
- в. Придніпровської височини
- г. Приазовської височини

580. Річки південно-західного макросхилу Українських Карпат теж несуть свої води в Дунай через систему його найбільшої притоки

- а. Тиси
- б. Прута
- в. Сірету
- г. Ужа

581. Найвисокогірнішим серед озер Українських Карпат є

- а. Ворочівське
- б. Несамовите
- в. Бребенескул
- г. Марічейка

582. Найбільший з небагатьох островів Чорного моря

- а. Довгий
- б. Березань
- в. Зміїний
- г. Джарилгач

583. Із поясів високого тиску 30-х широт у напрямку до екватора спрямовуються постійні вітри, які називають

- а. пасатами
- б. західними

- в. північно-східними
- г. південно-східними

584. Вітри, що дмуть від поясів високого тиску 30-х широт в напрямку до широт 60° – 70° пн. і пд. ш., відхиляються вправо або вліво залежно від півкулі настільки сильно, що їх називають

- а. пасатами
- б. західними
- в. північно-східними
- г. південно-східними

585. На напрямок вітру впливає обертання Землі навколо своєї осі, внаслідок чого вітер завжди відхиляється від свого початкового напрямку в північній півкулі

- а. праворуч
- б. ліворуч
- в. тільки на захід
- г. тільки на схід

586. Повітряні маси, для яких улітку характерна досить висока температура, спостерігається висхідний рух повітря, опади узимку – низькі температури і різну вологість

- а. екваторіальні
- б. тропічні
- в. помірні
- г. арктичні

587. Ступінь вітрового хвилювання оцінюють за шкалою

- а. 3-бальною
- б. 10-бальною
- в. 9-бальною
- г. 5-бальною

588. У Світовому океані у північній півкулі формується

- а. одне кільце течій
- б. два кільця течій
- в. течія західних вітрів
- г. три кільця течій

589. За всю історію біосфери на Землі існувало живих організмів близько

- а. 500 тис. видів
- б. 100 тис. видів
- в. 500 мільйонів видів
- г. 2 мільйонів видів

590. В океані живе близько 160 тис. видів тварин, а видів водоростей

- а. понад 100 тис
- б. близько 100 тис
- в. понад 10 тис
- г. понад 1:млн

591. Розподіл життя в поверхневому шарі води Світового океану має чітко виражений зональний характер. Найбільшою біомасою та продуктивністю живих організмів виділяються

- а. тропічні широти
- б. помірні широти
- в. екваторіальні широти
- г. арктичні (антарктичні) широти

592. Напрямок та інтенсивність руху, а також глибина залягання підземних вод залежать, перш за все, від

- а. водопроникності гірських порід
- б. розчинності гірських порід
- в. водоносного шару
- г. твердості гірських порід

593. Високою Африкою називають

- а. південну та східну частини материка
- б. північно-східну частину материка
- в. північну та західну частину материка
- г. центральну і західну частини материка

594. Нафтові родовища Африки в основному залягають на материку у

- а. східній та південній частині
- б. західній та центральній частині
- в. південній частині
- г. північній та західній частині

595. У якому кліматичному поясі розташована більша частина зони саван і рідколісся

- а. екваторіальному
- б. субекваторіальному
- в. тропічному
- г. субтропічному

596. Батьківщиною багатьох цінних сільськогосподарських культур (кави, різних сортів пшениці, жита, проса) є

- а. пустеля Наміб
- б. зона вологих екваторіальних лісів
- в. зона твердолистяних лісів і чагарників
- г. Ефіопське нагір'я

597. До якої раси належать корінні жителі Північної Африки – бербери і араби

- а. монголоїдної
- б. європеїдної
- в. австралоїдної
- г. негроїдної

598. Кліматичний пояс Африки, у якому влітку маси повітря сприяють випаданню великої кількості опадів, а взимку тут панує спекотна суха погода

- а. субекваторіальний
- б. екваторіальний
- в. субтропічний
- г. тропічний

599. Клімат із неспекотним літом, відносно прохолодною зимою, майже повною відсутністю опадів протягом року, частими туманами, характерний для

- а. Гвінейської затоки
- б. заходу Сахари
- в. пустелі Наміб
- г. сходу Сахари

600. На більшій частині западини Конго, на узбережжі Гвінейської затоки панує клімат

- а. субекваторіальний
- б. екваторіальний
- в. субтропічний
- г. тропічний

601. Великі ділянки лавових плато в Африці розташовані у

- а. східній частині материка
- б. західній частині материка
- в. північній частині материка
- г. південній частині материка

602. Очоловав англо-американську експедицію, яка обстежила низку великих озер Африки, річку Конго та верхів'я річки Ніл

- а. Давід Лівінгстон
- б. Олександр Гумбольдт
- в. Генрі Стенлі
- г. Фернан Магеллан

603. У цілому особливості клімату Австралії найбільше визначаються

- а. його розташуванням відносно екватора
- б. розміщенням відносно початкового меридіану
- в. протяжністю материка з півночі на південь
- г. течіями в Тихому океані

604. У якій частині Австралії сформувався субтропічний середземноморський тип клімату

- а. на південному сході
- б. на південному заході
- в. на узбережжі Великої Австралійської затоки
- г. у центральній частині

605. Льодовиковий покрив Антарктиди постійно поповнюється за рахунок випадання снігу та

- а. граду
- б. утворення інію на поверхні льоду
- в. зливових опадів
- г. туману

606. Ендемічних тварин Австралії найбільше серед

- а. сумчастих
- б. ссавців
- в. земноводних
- г. плазунів

607. Русла річок, які наповнюються водою тільки періодично, в Австралії називають

- а. ваді
- б. кріками

- в. меандрами
- г. старицями

608. На червоних фералітних ґрунтах в Австралії ростуть різні види пальм, фікусів, лаврів у зоні

- а. напівпустель і пустель
- б. саван і рідколісся
- в. вологих і перемінно-вологих тропічних лісів
- г. чагарників

609. Під льодовим покривом Антарктиди до 30% площі материка займають прогини, що лежать подекуди нижче від рівня моря на

- а. 5000 м
- б. 4000 м
- в. 2500 м
- г. 1000 м

610. Постійні вітри над Антарктидою постійно дмуть у сторону

- а. центральної частини
- б. океану
- в. південного полюса
- г. південного сходу

611. Конус найвищого з діючих вулканів Антарктиди піднімається більш ніж на 3,5 тис. м над рівнем моря і має назву

- а. Еребус
- б. Веделла
- в. Етна
- г. Гекла

612. З якою епохою пов'язане основне горотворення Анд

- а. байкальською
- б. каледонською
- в. мезозойською
- г. альпійською

613. Найбільшою мірою клімат Південної Америки визначають

- а. рельєф та океанічні течії
- б. віддаленість від океану та океанічні течії
- в. географічне положення та рельєф
- г. характер підстилаючої поверхні та абсолютна висота

614. Вкажіть кліматичний пояс, що займає найбільшу площу на материк Південна Америка

- а. субекваторіальний
- б. екваторіальний
- в. тропічний
- г. субтропічний

615. Орінокська низовина і більша частина території Бразильського плоскогір'я знаходиться в межах природної зони

- а. саван
- б. вологих екваторіальних лісів
- в. напівпустель
- г. мішаних лісів

616. Савану у межах Орінокської низовини називають

- а. сельвас
- б. кампос
- в. льянос
- г. пампою

617. Зона мішаних лісів Південної Америки знаходиться на материку

- а. у північній частині
- б. у південно-східній частині
- в. у південно-західній частині
- г. такої зони немає

618. Гори Анди відіграють важливу роль у формуванні клімату Південної Америки, тому що

- а. їхні вершини покриті вічним снігом, що приносить холод на рівнини
- б. вони є бар'єром для проникнення повітряних мас із Тихого океану
- в. вони є бар'єром для проникнення на материк повітряних мас із Атлантичного океану
- г. вони є територією, де постійно панує високий тиск

619. Могутня держава на території Південної Америки, що була завойована конкістадорами називалася

- а. Імперія інків
- б. Імперія майя
- в. Індіанська імперія
- г. держава Перу

620. На клімат крайньої південної частини Тихоокеанського узбережжя Південної Америки впливають вітри

- а. пасати
- б. мусони
- в. західні
- г. східні

621. Дуже охолоджують повітря узбережних районів Південної Америки і не сприяють утворенню опадів океанічні течії

- а. Гвіанська і Бразильська
- б. Перуанська і Фолклендська
- в. Бразильська
- г. Гвіанська

622. Велика різниця між температурами півночі та півдня материка Північна Америка зумовлена передусім

- а. відмінностями у характері підстилаючої поверхні
- б. різним впливом океанічних течій
- в. відмінностями в абсолютних висотах територій
- г. великою протяжністю материка з півночі на південь

623. Землетруси та вулкани в Кордільєрах зумовлені тим, що гори

- а. утворилися на стику двох літосферних плит
- б. є дуже старими за віком
- в. мають неоднаковий вік утворення на окремих територіях
- г. складені із кристалічних гірських порід

624. Поклади нафти та газу на материк Північна Америка знаходяться

- а. узбережжі та шельфі Мексиканської затоки
- б. у горах Аппалачах
- в. у горах Кордильєрах
- г. Лаврентійської височини

625. Поклади рудних корисних копалин на материк Північна Америка знаходяться в основному

- а. на півночі материка, де виходять на поверхню кристалічні породи
- б. на півдні материка, де переважають осадові породи
- в. на узбережжях морів
- г. повсюдно в горах, де переважають осадові породи

626. Гори Аппалачі за віком утворення складок належать до

- а. байкальської складчастості
- б. каледонської та герцинської складчастості
- в. мезозойської складчастості
- г. докембрійських фаз горотворення

627. Утворення сильних ураганів (торнадо) зумовлене

- а. великою різницею тисків та температур між повітряними масами
- б. існуванням високих гірських хребтів, що зумовлюють сильне завихрення повітря
- в. особливостям простягання основних орографічних елементів поверхні
- г. протяжності материка з півночі на південь

628. Найгустіше заселена територія Північної Америки

- а. південної частини материка
- б. північної частини материка
- в. гірська територія Кордильєр
- г. західної частини материка

629. Найбільшою агломерацією на материк Північна Америка є

- а. Вашингтон
- б. Оттава
- в. Мехіко
- г. Монреаль

630. У тропічному поясі на високих плато Центральної Америки панують

- а. савани
- б. лісостеми
- в. вологі вічнозелені ліси
- г. твердолистяні ліси

631. У внутрішніх районах Кордильєр (нагір'я Великий Басейн, плато Колорадо, північна частина Мексиканського нагір'я) розміщена зона

- а. напівпустель і пустель
- б. саван
- в. вологих вічнозелених лісів
- г. твердолистяних лісів

632. На півночі помірного поясу Північної Америки в умовах прохолодного літа і надмірного зволоження сформувалася зона

- а. мішаних лісів
- б. тундри
- в. лісотундри
- г. тайги

633. В епоху якої складчастості сформувалися Берегові хребти Кордильєр на території США

- а. каледонської
- б. герцинської
- в. мезозойської
- г. альпійської

634. Численні зниження та горби на рівнинних просторах північної частини материка Північна Америка утворилися внаслідок

- а. рухів літосферних плит
- б. діяльності материкового зледеніння
- в. вулканізму
- г. зсувів і осипищ

635. Відкрив півострови Ньюфаундленд та Лабрадор

- а. Генрі Гудзон
- б. Джон Кабот
- в. Джон Девіс
- г. Вітус Берінг

636. Середня висота поверхні материка Північна Америка становить близько

- а. 680 м
- б. 86 м
- в. 6190 м
- г. 1010 м

637. У якій природній зоні Євразії зустрічаються чорний гімалайський ведмідь, бамбуковий ведмідь – панда, леопарди, мавпи – макаки і гібони

- а. перемінно-вологих (мусонних) лісів
- б. савани і рідколісся
- в. твердолистяних вічнозелених лісів і чагарників
- г. вологих екваторіальних лісів.

638. Особливістю найбільших річок басейну Тихого океану Євразії є те, що вони

- а. мають переважаюче льодовикове живлення
- б. усі взимку замерзають
- в. розливаються в основному влітку під час мусонних дощів
- г. усі при впадінні в море утворюють естуарій

639. Особливістю річок басейну Північного Льодовитого океану є те, що вони

- а. живляться в основному за рахунок літніх дощів
- б. більшість річок мають льодовикове живлення
- в. своє скресання починають з верхів'їв
- г. усі при впадінні у море утворюють дельту

640. Який тип помірного клімату панує на більшості території континентальної Європи

- а. Арктичного максимуму
- б. західних вітрів
- в. Азіатського максимуму
- г. Афганського мінімуму

641. Крім географічної широти дуже велику роль у формуванні клімату значної частини території Євразії відіграє

- а. близькість до Північного Льодовитого океану
- б. велика протяжність материка із заходу на схід
- в. наявність холодних течій навколо материка
- г. близькість до Індійського океану

642. Особливістю однієї з найбільших річок басейну Індійського океану – річки Інд є те, що

- а. річка утворює величезну спільну дельту з Брахмапутрою
- б. на річці бувають грандіозні повені, що загрожують загибеллю густонаселеним островам
- в. на рівнині вона тече повільно, розпадається на рукави, утворює озеровидні розширення
- г. річка у посушливі сезони іноді не досягає Аравійського моря

643. Уральські гори за будовою земної кори належать до

- а. області байкальської складчастості
- б. області герцинської складчастості
- в. області альпійської та мезозойської складчастості
- г. виступу фундаменту давніх платформ

644. Рельєф Євразії дуже різноманітний, тому що

- а. на її території дуже різноманітні кліматичні умови
- б. її територія має давню історію геологічного розвитку та складну тектонічну будову
- в. в основі материка лежить одна велика платформа, яка складена різноманітними гірськими породами
- г. у межах її території немає давніх платформ, а тільки області складчастості

645. Скандинавські ріки басейну Атлантичного океану

- а. повноводні узимку і міліють сухим літом
- б. утворюють дельти з декількома рукавами
- в. короткі, порожисті, течуть по твердих породах
- г. течуть начебто по насипу, який утворений власними наносами

646. Типовими деревами вологих екваторіальних лісів Євразії є

- а. вічнозелені дуби, дика маслина, благородний лавр, південна сосна – пінія, кипариси
- б. магнолії, камфорний лавр, камелії, тунгове дерево, бамбук
- в. дуб, бук, граб, особливі види сосни, кипариси
- г. велика кількість видів пальм (до 300 видів), бамбука

647. Від тропічних пустель Африки й Австралії азіатські пустелі помірного поясу відрізняються

- а. вищими літніми температурами
- б. відсутністю рослин, що запасують воду в тканинах – сукулентів
- в. теплішою зимою
- г. тим, що бурі і сіро-бурі ґрунти тут не утворюють суцільного покриву

648. Багато природних зон Євразії не мають суцільного поширення, або їх простягання істотно відхиляється від широтного напрямку тому, що

- а. материк сильно витягнутий з півночі на південь
- б. межах географічних поясів характерні значні відмінності у температурах літніх місяців
- в. характерні значні відмінності у середніх температурах на різних широтах
- г. характерні значні відмінності у величинах та режимах зволоження різних частин географічних поясів

649. У лісостепу Євразії переважає трав'яниста рослинність на ґрунтах

- а. дерново-підзолистих
- б. чорноземних
- в. каштанових
- г. сіро-бурих.

650. На заході материка у зоні тайги Євразії переважає

- а. модрина та клен
- б. кедр та дуб
- в. модрина та кедр
- г. сосна і ялина

651. У якій природній зоні Євразії вирубані ліси не відновлюються, а їхнє місце займають чагарникові формації

- а. перемінно-вологих (мусонних) лісів
- б. савани і рідколісся
- в. твердолистяних вічнозелених лісів і чагарників
- г. вологих екваторіальних лісів

652. Найбільш типовими низькорослими деревами лісотундрового рідколісся Євразії є криворослі

- а. береза, ялина, модрина
- б. кедр, дуб, бук
- в. модрина, кедр, сосна
- г. липа, береза, вільха

653. Одні з найбільших покладів кам'яного вугілля материка розташовані на територіях

- а. півостровів Південної Європи
- б. Західноєвропейської та Східноєвропейської платформ
- в. Центральної та Південно-Західної Азії
- г. півострова Індостан та Великої Китайської рівнини

654. Шельф у Тихому океані займає відносно невелику площу, а ширина його поблизу берегів Євразії

- а. не перевищує десятків кілометрів
- б. вимірюється сотнями кілометрів
- в. не перевищує кілька десятків метрів
- г. не перевищує 10 000 км

655. Велика частина Тихого океану знаходиться в екваторіальному, субекваторіальному і тропічному поясах. Температура повітря над цими акваторіями
- увесь рік становить +16 ...+24 °C
  - увесь рік становить 10-12°
  - опускається нижче 0°
  - не завжди додатня
656. У Європі, в умовах достатньої кількості тепла й опадів, переважають широколистяні ліси
- букові
  - дубові
  - кленові
  - грабові
657. Тигр живе у мішаних та широколистяних лісах Євразії
- на території Японії
  - у басейні Амуру
  - у Тибеті
  - в Сибіру
658. До озер утворених у тектонічних розломах належать озера
- Онезьке, Каспійське
  - Байкал, Мертве море
  - Балхаш, Ельтон
  - Світязь, Аральське
659. До омолоджених гір герцинського горотворення у Євразії не належать гори
- Алтай
  - Тянь-Шань
  - Кунь-лунь
  - Уральські
660. З виходами на поверхню магматичних і метаморфічних порід у виступах фундаменту платформ і в гірських країнах Євразії пов'язані найбагатші родовища корисних копалин
- паливних
  - рудних
  - нерудних
  - дорогоцінного каменю
661. Із системою глибоководних жолобів і гірських споруд на материках і островах, що оточують океан, пов'язаний майже безперервний ланцюг діючих вулканів, що утворюють
- Тихоокеанське "вогняне кільце"
  - Тихоокеанську літосферну плиту
  - Тихоокеанський жолоб
  - Тихоокеанську западину
662. Максимальна кількість опадів (близько 3000 мм) випадає над акваторією Тихого океану
- у східних районах між екватором і південним тропіком
  - в західній частині екваторіального поясу
  - в північній частині екваторіального поясу
  - у південних широтах

663. У цьому поясі, який займає невелику частину Берингового й Охотського морів, відбувається інтенсивна циркуляція прохолодних вод, а тому вони багаті киснем, а відповідно і рибою

- а. північний субполярний пояс
- б. північний помірний пояс
- в. північний субтропічний пояс
- г. екваторіальний пояс

664. Води Тихого океану тут слабо перемішуються, вони прозорі, сині, кількість планктону і риб невелика

- а. північний субполярний пояс
- б. північний помірний пояс
- в. північний субтропічний пояс
- г. екваторіальний пояс

665. Найбагатші життям комплекси шельфів біля Зондських островів і берегів Північно-Східної Австралії, а також водні комплекси коралових рифів у

- а. північному субполярному поясі
- б. північному помірному поясі
- в. північному субтропічному поясі
- г. екваторіальному поясі

666. Щодо кількості і загальної біомаси, то Атлантичний океан багатий живими організмами, це пов'язано насамперед із

- а. геологічною молодістю
- б. незначним поширенням шельфу
- в. значним поширенням шельфу
- г. мілководдям

667. Найбільш рибний район Атлантики

- а. тропічний
- б. субтропічний
- в. помірний
- г. екваторіальний

668. Сезонним поширенням плаваючих льодів і айсбергів у Атлантичному океані характеризуються комплекси

- а. субантарктичного й антарктичного поясів
- б. субарктичного і помірних поясів
- в. субполярний
- г. холодний помірний

669. У надрах шельфу Атлантичного океану виявлено багато родовищ нафти і газу, особливо в акваторії

- а. Середземного моря
- б. Балтійського моря
- в. Чорного моря
- г. Північного моря

670. У водах Індійського океану є великі промислові скупчення ракоподібних

- а. нототенієвих і білокровних
- б. сарданелли, анчоусів
- в. скумбрій, тунців
- г. лангустів, креветок

671. Опадів у Північному Льодовитому океані випадає

- а. 100–200 мм
- б. 1000–2000 мм
- в. 1100–1200 мм
- г. понад 4500 мм

672. У Північному Льодовитому океані переважає багаторічний лід товщиною 2–4 м і більше, що називається

- а. торос
- б. пак
- в. шуга
- г. крига

673. Від Чукотського і Східносибірського морів води в океані рухаються у зворотному напрямку, утворюючи Трансарктичну течію, що спрямована

- а. з півдня на північ
- б. з півночі на південь
- в. із заходу на схід
- г. зі сходу на захід

674. Основну біомасу в Північному Льодовитому океані утворюють

- а. зоо- і фітопланктон
- б. ссавці – тюлені, моржі, білухи, білі ведмеді
- в. діатомові водорості
- г. промислові риби (тріска, пікша, навага, палтус ін.)

675. Холодні води Північного Льодовитого океану малопродуктивні, тому біологічні ресурси океану невеликі. Біологічна продуктивність зростає лише в районах, що прилягають до

- а. Тихого океану
- б. Атлантики
- в. узбережжя Канади
- г. узбережжя Росії

676. Поділ на Європу і Азію за характером є

- а. історичним
- б. фізико-географічним
- в. етнічним
- г. лінгвістичним

677. В цілому Америку, Австралію та Антарктиду, які порівняно пізно стали відомими європейцям, прийнято називати

- а. Старим Світом
- б. Пангесю
- в. Гондваною
- г. Новим Світом

678. Історико-географічний макрорегіон, який лежить на південь від південного кордону США, прийнято називати в соціально-економічній географії

- а. Англо-Саксонською Америкою
- б. Латинською Америкою
- в. Мексикою
- г. Вест-Індією

679. Певну (окрему) частину суходолу, обмежену природними межами, називають

- а. географічною країною
- б. державою або залежною країною
- в. фракцією
- г. фізико-географічною країною

680. До складу державної території не входять

- а. земні надра
- б. повітряний простір над територією держави
- в. 200-мильна економічна зона океану
- г. внутрішні води

681. Країни або території, що перебувають під владою іноземної держави, називають

- а. колоніями
- б. метрополіями
- в. анклавми
- г. автономіями

682. До абсолютних монархій сьогодні належать

- а. Оман, Бутан, Катар, ОАЕ, Бруней
- б. Саудівська Аравія, Ватикан, Франція
- в. Велика Британія, Швеція, Бельгія, Іспанія, Камбоджа, Японія
- г. Лесото, Свазіленд, Марокко, Коморські острови, Кувейт

683. Республіки

- а. влада не належить всім дієздатним громадянам або їхній більшості
- б. поділяють на президентські, президентсько-парламентські та парламентські
- в. верховна державна влада цілком або частково в руках однієї людини
- г. бувають абсолютними та конституційними

684. Целюлозно-паперова промисловість зосереджена у містах:

- а. Житомирі, Ужгороді, Мукачевому;
- б. Жидачеві, Понінці, Корюківці, Рахові;
- в. Трускавці і Моршині;
- г. Вінниці і Сумах.

685. До Співдружності належать 14 країн - колишніх колоній Великої Британії, серед яких

- а. Франція, Польща, Іспанія, Ізраїль
- б. Канада, Нова Зеландія, Австралія
- в. США, Бразилія, Мексика
- г. Англія, Уельс, Шотландія, Північна Ірландія, о.Мен, Шетландські о-ви, Оркнейські о-ви, Фолклендські о-ви, Гебрідські о-ви

686. Національними федераціями, межі складових частин у яких успадковують межі поширення етносу, є

- а. Польща, Угорщина, Латвія
- б. ФРН, США, Австралія
- в. Індія, Пакистан, Нігерія
- г. Швейцарія, Бельгія, Канада

687. Перша світова війна за переділ уже поділеного світу започатковує період формування політичної карти, який називають

- а. давнім
- б. середньовічним
- в. новим
- г. новітнім

688. До групи власне постсоціалістичних країн, які не належали до СРСР, входять

- а. Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина, Словенія, Румунія, Болгарія, Македонія
- б. Албанія, Хорватія, Боснія та Герцеговина, Грузія, Вірменія, Узбекистан, Киргизстан
- в. Монголія, Китай, Північна Корея, В'єтнам, Куба, Азербайджан, Казахстан
- г. Естонія, Латвія, Литва, Україна, Білорусь, Молдова, Туркменістан, Таджикистан

689. Країнами “переселенського капіталізму” називають

- а. Ісландію, Норвегію, Швецію, Фінляндію, Данію
- б. США, Японію, Велику Британію, Францію
- в. Ізраїль, Канаду, Південну Африку, Австралію та Нову Зеландію
- г. Італію, Португалію, Грецію, Чехію, Польщу, Росію, Велику Британію, ФРН

690. До середньорозвинених держав із середніми доходами не належать

- а. Латвія, Литва, Естонія, Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина
- б. Румунія, Словенія, Сербія, Чорногорія, Хорватія, Македонія, Болгарія
- в. Саудівська Аравія, Кувейт, ОАЕ, Таїланд, Філіппіни, Індонезія
- г. Аргентина, Бразилія, Мексика, Чилі, Венесуела, Парагвай

691. До країн, що розвиваються, в Європі можна зарахувати

- а. Албанію і Молдову
- б. Польщу і Чехію
- в. Хорватію і Македонію
- г. Словаччину і Молдову

692. За ступенем розвитку суспільства країни поділяють на

- а. доіндустріальні, індустріальні та країни-експортери нафти
- б. доіндустріальні, індустріальні та постіндустріальні
- в. аграрні, постаграрні, аграрно-індустріальні, неоіндустріальні
- г. монокультурні і полікультурні

693. Постійними членами Ради Безпеки ООН є

- а. США, Росія, Японія, Франція, Китай
- б. США, Росія, Велика Британія, Франція, ФРН
- в. США, Росія, Велика Британія, Франція, Китай
- г. США, Росія, Японія, Франція, Китай, Індія, Південна Африка

694. Керівні органи Ради Європи – Комітет Міністрів, Парламентська Асамблея знаходяться у

- а. Гаазі
- б. Нью-Йорку
- в. Страсбурзі
- г. Парижі

695. Україна у грудні 1991 року після підтвердження на Всеукраїнському референдумі незалежності та визнання у світі стала членом міжнародної загальнополітичної організації під назвою

- а. Співдружність Незалежних Держав
- б. Організація Північно-Атлантичного Договору
- в. Південний спільний ринок
- г. ФАО

696. До СНД сьогодні не входять

- а. Росія, Білорусь, Молдова, Вірменія, Азербайджан
- б. Казахстан, Узбекистан, Киргизстан, Таджикистан
- в. Туркменістан, Грузія, Литва, Латвія, Естонія
- г. Туркменістан, Узбекистан, Грузія, Таджикистан

697. Північноамериканська асоціація вільної торгівлі, яка об'єднує три країни США, Канаду, Мексику, скорочено називається

- а. ОПЕК
- б. ЧРЕС
- в. НАФТА
- г. МЕРКОСУР

698. Тут існували найдавніші держави світу, а сьогодні регіон залишається економічно найвідсталішою частиною світового господарства, його периферією

- а. Латинська Америка
- б. Африка
- в. Північна Америка
- г. Азія

699. Найбільше населення (близько 60% населення світу) у першому десятилітті ХХІ століття проживало в

- а. Європі
- б. Африці
- в. Азії
- г. Південній Америці

700. Звужене відтворення населення не характерне для

- а. ФРН, Австрії, Італії, Угорщини, Чехії
- б. Болгарії, України, Білорусі, Росії
- в. Албанії, Монголії, Індії
- г. Японії, Канади, Греції

701. До трьох найбільших за чисельністю мовних сімей у світі належать

- а. уральська, сіно-тибетська, нігеро-кардофанська сім'я
- б. уральська, сіно-тибетська, афразійська сім'я
- в. індоєвропейська, сіно-тибетська, нігеро-кардофанська сім'я
- г. австроазіатська, індоєвропейська, нігеро-кардофанська

702. Фіни, естонці та угорці, які проживають у Європі, належать до
- семітської сім'ї
  - романської мовної групи
  - іранської мовної групи
  - уральської сім'ї
703. Вкажіть перелік шести мов, які є офіційними мовами в ООН
- англійська, українська, російська, іспанська, арабська, китайська
  - іспанська, бенгальська, індонезійська, португальська, арабська, російська
  - китайська, англійська, хінді, японська, німецька, французька
  - англійська, французька, російська, іспанська, арабська, китайська
704. У Великій Британії, Швеції, Норвегії, Новій Зеландії, ПАР домінує
- католицизм
  - православ'я
  - протестантизм
  - іудаїзм
705. До країн сучасного мусульманського світу не належать
- Іран, Ірак
  - Афганістан, Пакистан, Бангладеш, Індонезія, Алжир, Марокко, Єгипет
  - Непал, Бірма, Бутан, Лаос
  - Катар, Оман, Ємен, Ліван, Бруней
706. До десятки найбільших за чисельністю населення агломерацій світу за даними 2008 року не належать
- Маніла, Сан-Паулу, Нью-Йорк, Лос-Анджелес, Шанхай
  - Токіо, Сеул, Мехіко, Нью-Делі, Мумбай
  - Відень, Мадрид, Прага, Рим, Афіни
  - Джакарта, Буенос-Айрес, Колката
707. Найбільшим за чисельністю населення (60 мільйонів осіб) мегалополісом світу, за даними 2009 року, є
- Босваш
  - Чіпітс або Приозерний
  - Японський або Токайдо
  - Сан-Сан або Тихоокеанський
708. Основна частка трудових ресурсів світу припадає на
- Південну Азію
  - Західну Азію
  - Східну Європу
  - Східну і Південно-Східну Азію
709. Географічні фактори у житті людей і розвитку національних господарств
- мають визначальне значення
  - відіграють важливу роль
  - зовсім не впливають
  - використовуються як сировина в промисловості
710. Найбільшу частину природних ресурсів у наш час споживає

- а. сільське господарство
- б. будівництво
- в. сфера послуг
- г. промисловість

711. Великі запаси алюмінієвої сировини (бокситів і ін.) є у

- а. Гвінеї, Австралії, Ямаїці, Казахстані
- б. Бразилії, Австралії, Канаді, США, Китаї
- в. Індії, Швеції, Росії, Україні, Ліберії, Гвінеї, Алжирі
- г. Замбії, ДРК, ПАР, Чилі, Перу, США, Канаді

712. Найбільшим гідропотенціалом володіють

- а. Саудівська Аравія, Ірак, Кувейт, Іран
- б. Китай, США, Росія, ДРК, Канада, Бразилія
- в. Австралія, Іран, Алжир, Туркменістан
- г. Норвегія, Швеція, Швейцарія, Австрія, Фінляндія, Ісландія

713. Видобуток нафти і газу не ведеться в особливо великих масштабах у

- а. Перській та Венесуельській затоках
- б. Біскайській і Фінській затоках
- в. Північному морі
- г. Мексиканській затоці й біля узбережжя Каліфорнії

714. Світове господарство завершило своє остаточне формування в кінці XV

- а. сформувалося тільки після того, як зазнала краху світова командно-адміністративна система
- б. сукупність господарств окремих країн світу, які зв'язані між собою
- в. економічними відносинами, що ґрунтуються на міжнародному географічному поділі та інтеграції праці
- г. вирішального значення для нього не мало становлення промислового виробництва

715. Сучасна НТР включає чотири головні складові частини

- а. освіту, техніку і технологію, виробництво, управління
- б. науку, техніку і технологію, виробництво, управління
- в. науку, техніку і технологію, ринкову інфраструктуру, керування
- г. освіту, техніку і технологію, виробництво, капіталовкладення

716. Під впливом НТР у високорозвинутих країнах

- а. рослинництво дає більшу частку продукції, ніж тваринництво
- б. тваринництво дає більшу частку продукції, ніж рослинництво
- в. виноградарство переважає над овочівництвом
- г. тваринництво зрівнялось за значенням з рослинництвом

717. У вантажообігу транспорту світу перше місце (понад 60%) під впливом НТР займає

- а. залізничний транспорт
- б. морський транспорт
- в. трубопровідний транспорт
- г. авіаційний

718. Сінгапур, Республіка Корея, Тайвань увійшли у ранг нових індустріальних країн в значній мірі завдяки дії чинника

- а. споживчого
- б. енергетичного
- в. географічного положення
- г. екологічного

719. Близько 65% видобутого у світі вугілля затрачається

- а. на виробництво електроенергії
- б. на виробництво продукції хімічної промисловості
- в. на опалення
- г. на потреби залізничного транспорту

720. Найбільшими в світі експортерами вугілля є

- а. Україна, Велика Британія, Німеччина, Франція
- б. Китай, США, Німеччина, Росія, Індія
- в. Австралія, Індонезія, Росія, Південна Африка, Китай
- г. Японія, Південна Корея, Італія, о. Тайвань

721. Найбільше споживання електроенергії у розрахунку на одну особу характерне для таких країн

- а. Індії, Великої Британії, Італії, Бразилії, Мексики
- б. Норвегії, Канади, Швеції, США, Фінляндії, Ісландії
- в. США, Китаю, Японії, Росії, ФРН
- г. Індії, Саудівської Аравії, Ірану, Мексики

722. Обсяги річного виробництва сталі найбільші у

- а. Китаї, Японії, США, Південній Кореї, ФРН, Росії
- б. Норвегії, Канаді, Швеції, США, Фінляндії, Ісландії
- в. Китаї, Бразилії, Австралії
- г. Китаю, Бразилії, Австралії

723. Найбільшим експортером текстильної сировини, зокрема вовни, є

- а. Австралія
- б. США
- в. Китай
- г. Туреччина

724. У структурі валового збору зернових провідні позиції займають три культури (“основні хліби людства”)

- а. пшениця, рис і ячмінь
- б. пшениця, жито і кукурудза
- в. пшениця, рис і кукурудза
- г. просо, пшениця, кукурудза

725. За виробництвом картоплі провідні позиції у світі займають

- а. Аргентина, Україна
- б. Китай, Росія, Індія, США, Польща, Україна
- в. Франція, ФРН, США, Канада
- г. Колумбія, Перу, Чилі, Мексика, Білорусія, Україна

726. Найбільшими виробниками какао є

- а. Бразилія
- б. Кот-д'Івуар
- в. Індія
- г. Колумбія

727. За виробництвом м'яса і вовни у розрахунку на одну особу займає перше місце у світі

- а. Німеччина
- б. Китай
- в. США
- г. Нова Зеландія

728. За довжиною шляхів з твердим покриттям і вантажообігом автомобільного транспорту на першому місці у світі

- а. Німеччина
- б. Китай
- в. США
- г. Бразилія

729. Трубопровідний транспорт одержав найбільший розвиток у Росії, США, Канаді та країнах

- а. Близького і Середнього Сходу в Азії, Західної та Південної Африки
- б. Близького і Середнього Сходу в Азії, Європи
- в. Близького і Середнього Сходу Австралії та Океанії
- г. Близького і Середнього Сходу та Південно-Східної Азії

730. Зовнішньоторговий обіг

- а. сума експорту та імпорту, виражених у грошовій формі
- б. одна з найдавніших форм економічних зв'язків між країнами
- в. показник, який не відбиває ступінь участі країни у міжнародному поділі праці
- г. вивіз одних товарів за межі держави (експорт) та ввезення інших із закордону (імпорт)

731. Найбільше поширення кислотні дощі одержали в

- а. Африці
- б. Північній Америці
- в. Центральній Азії
- г. Австралії та Океанії

732. Майже 2/3 усіх світових викидів в атмосферу припадає на

- а. країни, що розвиваються
- б. розвинуті країни
- в. Китай
- г. пострадянські країни

733. Федеративна республіка (16 земель)

- а. Німеччина
- б. Велика Британія
- в. Швейцарія
- г. Австралія

734. В Україні виділяють два великі лісозаготівельні райони:

- а. Поліський і Карпатський;
- б. Донбас, Придніпров'я;

- в. Донбас і Буковина;
- г. Закарпаття і Придніпров'я.

735. Найгустіше заселені зрошувані території (300–400 осіб на км²), водночас, у пустелі Кизилкум на 1:км² площі припадає одна особа

- а. Росія
- б. Узбекистан
- в. Іран
- г. Пакистан

736. Частина території країни – Синайський півострів – знаходиться в Південно-Західній Азії

- а. Австралія
- б. Єгипет
- в. США
- г. Канада

737. За розмірами території країна знаходиться на шостому місці в світі

- а. Австралія
- б. Єгипет
- в. США
- г. Канада

738. Середня щільність населення – близько 60 осіб на км²

- а. Австралія
- б. Єгипет
- в. Росія
- г. Канада

739. Національні парки цієї країни використовуються для розвитку сафарі-туризму

- а. Танзанія
- б. Єгипет
- в. Йорданія
- г. Чорногорія

740. На екстремальному альпіністському туризмі спеціалізується

- а. Шрі-Ланка
- б. Бангладеш
- в. Непал
- г. М'янма

741. Святині буддизму є центром паломницького туризму у

- а. Туреччині
- б. Ірані
- в. Таїланді
- г. Афганістані

742. Найбільшими імпортерами продукції сільського господарства є

- а. Країни Латинської Америки
- б. Країни Південної Європи
- в. Країни Північної Африки
- г. США і Канада

743. Найбільш сприятливі для зернового господарства агрокліматичні умови у регіоні Латинська Америка склались у

- а. Кубі
- б. Венесуелі
- в. Аргентині
- г. Еквадорі

744. Найбільш сприятливі умови для збору декількох врожаїв рису у регіоні Південна Азія склались у

- а. Непалі
- б. Бутані
- в. Бангладеш
- г. Мальдівських островах

745. Найкращі у світі агро-кліматичні умови для вирощування бананів склалися у

- а. Уругваї
- б. Парагваї
- в. Бразилії
- г. Еквадорі

746. Найбільше продукції виноробства виробляється у

- а. Каліфорнії
- б. Чилі та Аргентині
- в. Південній Африці
- г. Південній Європі

747. У Канаді на зерновому напрямку господарства і м'ясному напрямі тваринництва спеціалізуються

- а. Північні провінції
- б. Західні провінції
- в. Центральні провінції
- г. Східні провінції

748. Найбільші поклади залізно-рудної сировини у Канаді приурочені до

- а. о. Ньюфаундленд
- б. Канадського кристалічного щита
- в. Скелястих гір
- г. До узбережжя Тихого океану

749. Ізраїль за рівнем соціально-економічного розвитку відносимо до

- а. Країн, що розвиваються
- б. Високорозвинутих країн
- в. Нових індустріальних країн
- г. Середньорозвинутих країн

750. Соціально-орієнтована модель ринкової економіки характерна для

- а. Єгипту, Йорданії, Туреччини, Грузії
- б. Швеції, Норвегії, Фінляндії, Данії
- в. Японії, Південної Кореї, Тайваню, Філіппін
- г. Гани, Того, Нігерії, Гвінеї

751. Модель вільного ринку (ліберальна модель) характерна для економіки

- а. Єгипту, Йорданії, Туреччини, Грузії
- б. Венесуели, Куби, Болівії
- в. США
- г. Гани, Того, Нігерії, Гвінеї

752. Білорусь відносимо до групи

- а. Країн, що розвиваються
- б. Високорозвинутих країн
- в. Нових індустріальних країн
- г. Середньорозвинутих країн

753. Єгипет відносимо до групи

- а. Країн, що розвиваються
- б. Високорозвинутих країн
- в. Нових індустріальних країн
- г. Середньорозвинутих країн

754. Нову Зеландію відносимо до групи

- а. країн, що розвиваються
- б. Високорозвинутих країн
- в. Нових індустріальних країн
- г. Середньорозвинутих країн

755. Словенію відносимо до групи

- а. Країн, що розвиваються
- б. Високорозвинутих країн
- в. Нових індустріальних країн
- г. Середньорозвинутих країн

756. Провідний виробник літаків у ЄС

- а. Ейрбас Індастріс
- б. Боїнг
- в. Локхід-Мартін
- г. Антонов

757. Провідний виробник літаків у США

- а. Ейрбас Індастріс
- б. Боїнг
- в. Локхід-Мартін
- г. Антонов

758. На виробництві дешевих легкових автомобілів "Тата" спеціалізується

- а. США
- б. Словаччина
- в. Індія
- г. Індонезія

759. Розвинутим морським рибальством у Африці відзначається

- а. Чад
- б. Нігер

- в. Намібія
- г. Малаві

760. Крупним експортером бавовни у Африці є

- а. Ботсвана
- б. Маврикій
- в. Єгипет
- г. Сейшельські острови

761. Крупним експортером чаю і кави на європейські ринки є

- а. Монголія, Північна Корея
- б. Казахстан, Узбекистан
- в. Кенія, Уганда
- г. Фіджі, Тонга

762. Назвіть крупних експортерів чаю і кави на європейські ринки є

- а. Монголія, Північна Корея
- б. Казахстан, Узбекистан
- в. В'єтнам, Індія
- г. Фіджі, Тонга

763. Річка Парана є важливим водним транспортним шляхом у

- а. Ємені
- б. Парагваї
- в. Єгипті
- г. Австралії

764. Річка Дунай є важливим водним транспортним шляхом у

- а. Ємені
- б. Чорногорії
- в. Сербії
- г. Тунісі

765. Річка Амудар'я є важливим джерелом водопостачання у

- а. Узбекистані
- б. Італії
- в. Румунії
- г. Тунісі

766. Річка Конго є важливим водним транспортним шляхом у

- а. Демократичній Республіці Конго
- б. Нігері
- в. Нігерії
- г. Тунісі

767. Річка Оранжева є важливим джерелом водопостачання у

- а. Демократичній Республіці Конго
- б. Нігері
- в. Нігерії
- г. Республіці Південна Африка

768. Річка Об є важливим водним транспортним шляхом у

- а. Узбекистані
- б. Італії
- в. Румунії
- г. Росії

769. Річка Дніпро протікає територією

- а. Узбекистану
- б. Італії
- в. Румунії
- г. Росії

770. Другим за рівнем розвитку економічним центром Франції є

- а. Дувр
- б. Нансі
- в. Руан
- г. Марсель

771. Другим за рівнем розвитку економічним центром Польщі є

- а. Лодзь
- б. Ополе
- в. Бидгощ
- г. Краків

772. Другим за рівнем розвитку економічним центром Чехії є

- а. Карлові Вари
- б. Люблін
- в. Клайпеда
- г. Брно

773. Другим за рівнем розвитку економічним центром Білорусії є

- а. Карлові Вари
- б. Каунас
- в. Гомель
- г. Брно

774. Міжнародний Кільський морський канал знаходиться на території

- а. Норвегії
- б. Австрії
- в. Німеччини
- г. Португалії

775. Міжнародний Корінфський морський канал знаходиться на території

- а. Румунії
- б. Македонії
- в. Греції
- г. Сербії

776. Ця латиноамериканська країна омивається водами Карибського моря

- а. Чилі
- б. Венесуела

- в. Бразилія
- г. Аргентина

777. Найповодніша судноплавна річка на території Аргентини

- а. Ріо-Гранде
- б. Парана
- в. Амазонка
- г. Ріо-Негру

778. До найбільших міст світу відносять бразильське

- а. Белен
- б. Сан-Паулу
- в. Порту-Алегрі
- г. Беллу-Орізонті

779. Найбільше значення еко-туризм має для економіки

- а. Джибуті
- б. Кабо-Верде
- в. Гамбії
- г. Танзанії

780. На території цієї країни є високогірні області Паміру

- а. Таджикистан
- б. Казахстан
- в. Швейцарія
- г. Хорватія

781. На території цієї країни є високогірні області Тянь-Шаню

- а. Таджикистан
- б. Казахстан
- в. Швейцарія
- г. Хорватія

782. Серед латиноамериканських країн найкраще машинобудування розвинене у

- а. Болівії
- б. Бразилії
- в. Уругваї
- г. Парагваї

783. Серед країн Південно-Західної Азії найкраще машинобудування розвинене у

- а. Туреччині
- б. Кувейті
- в. Бахрейні
- г. Омані

784. Експорт продукту переробки кокосових пальм копри є головною галуззю спеціалізації держави

- а. Тонга
- б. Канади
- в. Австралії
- г. Сінгапуру

785. Щоденні, щотижневі трудові поїздки населення, які не пов'язані зі зміною постійного місця проживання, називають
- а. постійними (стаціонарними)
  - б. тимчасовими (маятниковими)
  - в. міжнародними
  - г. міжрегіональними
786. Переміщення населення, пов'язані зі зміною місця проживання, називають міграціями
- а. постійними (стаціонарними)
  - б. тимчасовими (маятниковими)
  - в. міжнародними
  - г. міжрегіональними
787. Розміщення населення характеризує показник, який називають
- а. статеві-віковою структурою населення
  - б. середньою щільністю населення
  - в. відтворенням населення
  - г. демографічною кризою
788. Містами в Україні називають населені пункти, які мають, здебільшого
- а. не більше 10 тис. жителів
  - б. не менше 10 тис. жителів
  - в. не більше 20 тис. жителів
  - г. не менше 20 тис. жителів
789. Найнижчу серед регіонів України середню щільність населення має
- а. Полісся
  - б. Донбас
  - в. Придніпров'я
  - г. Львівська область
790. Міські поселення, що налічують не менше 2 тис. осіб, а понад половина зайнятих працює не в сільському чи лісовому господарстві, називаються в Україні
- а. селищами міського типу
  - б. малими містами
  - в. великими містами
  - г. середніми містами
791. Середня тривалість життя в Україні для осіб обох статей становить
- а. 68 років
  - б. 63 роки
  - в. 73,5 року
  - г. 78 роки
792. Містами в Україні називають населені пункти з населенням
- а. 10 тис. осіб і більше
  - б. 2 тис. осіб і більше
  - в. 20 тис. осіб і більше
  - г. 2 тис. осіб і менше

793. Значна кількість сільського населення (частка його становить понад 50%) збереглася у регіоні
- а. східному
  - б. західному
  - в. південному
  - г. північному
794. Українське населення у колишніх республіках СРСР називають
- а. західною діаспорою
  - б. східною діаспорою
  - в. політичною нацією
  - г. етнографічною групою
795. Країна, де проживає найчисельніша частина східної діаспори
- а. Канада
  - б. Росія
  - в. США
  - г. Бразилія
796. Представників народу, що проживають за межами території національної держави, називають
- а. етнографічною групою
  - б. діаспорою
  - в. національною меншиною
  - г. нацією
797. До Подільського етнографічного району входять
- а. Житомирська і Запорізька області
  - б. Тернопільська, Хмельницька, Вінницька області
  - в. Івано-Франківська та Закарпатська області
  - г. поліські райони Сумщини і Чернігівщини
798. Природний приріст населення
- а. характеризує співвідношення між кількістю емігрантів та іммігрантів
  - б. є основним процесом, що впливає на зміну кількості населення у стабільному суспільстві
  - в. це різниця між народжуваністю та імігрантами
  - г. залежить тільки від загальної чисельності населення, яка була різною у певні періоди історії
799. Тимчасові міграції
- а. здійснюються з метою поїздки на роботу чи навчання щоденно, щотижнево, сезонно
  - б. це переміщення населення, пов'язані зі зміною місця проживання
  - в. за їх рахунок відбувається механічний приріст населення країни
  - г. пов'язані зі зміною постійного місця проживання
800. Розселення населення
- а. визначається тільки шляхом ділення кількості жителів країни чи адміністративної одиниці на їх площу
  - б. процес розподілу населення на території
  - в. це населені пункти, які мають не менше 10 тис. жителів, більшість у яких становлять

робітники і службовці

г. визначається шляхом множення кількості жителів країни чи адміністративної території на їх площу

801. Густота населення

а. визначається шляхом множення кількості жителів країни чи адміністративної території на їх площу

б. процес розподілу населення на території

в. залежить, здебільшого, від природних умов, історичного розвитку, особливостей природного приросту населення, розміщення господарства

г. характеризується сукупністю населених пунктів (міст, селищ, сіл) різної величини та співвідношенням чисельності міських та сільських мешканців

802. Механічний приріст населення

а. різниця між кількістю іммігрантів та народжених

б. із середини 90-х років й у перші роки ХХІ століття в Україні він є від'ємним

в. природне зменшення населення

г. ситуація, коли смертність перевищує народжуваність

803. Зовнішні міграції

а. 70% усіх мігрантів в Україні переселяються в межах своїх областей

б. до них належать еміграція та імміграція

в. за їх рахунок відбувається природний приріст населення країни

г. здійснюються в межах країни між окремими регіонами, містами, селами, між містами й селами

804. Внутрішні міграції

а. 70% усіх мігрантів в Україні переселяються в інші держави

б. це еміграція та імміграція

в. за їх рахунок відбувається механічний приріст населення країни

г. здійснюються в межах країни між окремими регіонами, містами, селами, між містами й селами

805. Сільські поселення

а. серед них не буває сільськогосподарських, несільськогосподарських та змішаних

б. багато з них відносили до так званих "неперспективних"

в. скупчення міст навколо одного основного, рідше двох

г. найбільше їх сформувалось у Донецькій області

806. Приховане безробіття

а. наявність у державі осіб працездатного віку, які не числяться на роботі

б. характеризується існуванням громадян, що рахуються у штаті підприємства, яке практично не працює

в. характерне для країн з розвинутою ринковою економікою, але не характерне для України

г. рівень його в Україні на початку ХХІ століття становить 1% від чисельності трудових ресурсів

807. До руд чорних металів відноситься

а. залізна руда

б. апатити

- в. нікелева руда
- г. мідна руда

808. Серед областей України запасами урану багата

- а. Львівська
- б. Кіровоградська
- в. Донецька
- г. Харківська

809. В Україні розташований найбільший у світі басейн

- а. залізної руди
- б. уранової руди
- в. марганцевої руди
- г. алюмінієвої руди

810. Серед областей України запасами титанових руд виділяється

- а. Житомирська
- б. Кіровоградська
- в. Донецька
- г. Львівська

811. Перша на території України залізниця

- а. Львів-Чернівці
- б. Одеса-Балта
- в. Перемишль-Львів
- г. Перемишль-Чернівці

812. У структурі промисловості України більшу частку продукції дає

- а. важка індустрія
- б. легка індустрія
- в. лісова промисловість
- г. харчова промисловість

813. Найбільше родовище видобутку нафти в Україні

- а. Долинське (Івано-Франківська область)
- б. Анастасіївське (Сумська область)
- в. Богородчанське
- г. Шебелинське

814. Найбільше родовище газу в Україні

- а. Долинське (Івано-Франківська область)
- б. Анастасіївське (Сумська область)
- в. Богородчанське
- г. Шебелинське

815. Найбільшими центрами вуглевидобутку у Львівсько-Волинському басейні є

- а. Олександрія, Ватутіно
- б. Червоноград, Нововолинськ
- в. Ватутіно, Коростишів
- г. Новомосковськ, Коростишів

816. Який вид палива імпортується з Росії, Туркменистану

- а. нафта
- б. газ
- в. вугілля
- г. торф

817. Частка АЕС в енергетичному балансі України становить

- а. 68-52%
- б. 38-45%
- в. 4-3%
- г. 8-22%

818. Найбільші ТЕЦ в Україні побудовані у

- а. Києві, Одесі, Харкові
- б. Добротворі і Ладижині
- в. Бурштині і Каховці
- г. Дніпродзержинську і Каневі

819. Вугілля

- а. найбільший центр видобутку в Україні – Анастасіївське родовище (Сумська область)
- б. є основним видом палива, яким Україна цілком може забезпечити свої потреби
- в. споживається, в основному, у житлово-комунальному господарстві та хімічній промисловості, для якої воно є важливою сировиною
- г. основний район видобутку в Україні близько (80% загального обсягу) – Дніпровсько-Донецький

820. Найбільше підприємство з виробництва ртуті в Україні це

- а. Костянтинівський завод
- б. Микитівський завод
- в. Побузький завод
- г. Миколаївський глиноземний завод

821. Найбільшим центром тракторобудування в Україні є

- а. Київ
- б. Харків
- в. Чернігів
- г. Тернопіль

822. До найбільших центрів верстато- і приладобудування в Україні належить місто

- а. Ромни
- б. Дніпропетровськ
- в. Олександрія
- г. Ковель

823. До найбільших центрів видобутку калійних солей в Україні належить

- а. Артемівськ і Слов'янськ
- б. Калуш і Стебник
- в. Чернігів, Київ
- г. Черкаси, Рівне

824. Найбільшими виробниками хімічних волокон в Україні є підприємства

- а. Донецька, Сєверодонецька, Запоріжжя
- б. Чернігова, Києва, Черкас
- в. Черкас, Рівного
- г. Сокалі і Шостки

825. Фосфорні добрива з привізних апатитів виробляють у

- а. Слов'янську та Лисичанську
- б. Рівному і Черкасах
- в. Вінниці і Сумах
- г. Жидачеві, Понінці

826. Для отримання азотних добрив використовують

- а. коксівний та природний газ
- б. калійні солі
- в. фосфорити
- г. нафту

827. Грубововняне, шубне вівчарство поширене в

- а. Карпатах, на Поліссі
- б. Лісостепу
- в. Криму
- г. тільки на Поліссі

828. Яка з галузей тваринництва розміщується біля міст

- а. птахівництво
- б. бджолярство
- в. шовківництво
- г. вівчарство

829. Зона зернових і олійних культур із розвинутим овочівництвом, баштанництвом, виноградарством, скотарством, свинарством і вівчарством

- а. лісостепова
- б. поліська
- в. степова
- г. приміського господарства

830. Провідною галуззю легкої промисловості є в Україні

- а. текстильна
- б. хутова
- в. шкіряно-взуттєва
- г. бавовняна

831. Найбільші льонокомбінати працюють у

- а. Херсоні, Донецьку, Тернополі
- б. Києві, Черкасах
- в. Рівному та Житомирі
- г. Луцьку і Києві

832. Шовкова промисловість розвинута у

- а. Херсоні, Донецьку, Тернополі
- б. Києві, Черкасах

- в. Рівному та Житомирі
- г. Львові і Києві

833. Вовняна промисловість розвинута у

- а. Херсоні, Донецьку, Тернополі
- б. Києві, Черкасах
- в. Чернігові, Кривому Розі, Одесі, Сумах
- г. Львові і Києві

834. Трикотажна промисловість розвинута у

- а. Херсоні, Донецьку, Тернополі
- б. Києві, Чернівцях, Івано-Франківську
- в. Чернігові, Луганську
- г. Києві, Житомирі, Харкові, Львові.

835. Міждержавні зв'язки з Румунією, Словаччиною здійснюються по

- а. Дніпру з Десною і Прип'яттю
- б. Південному Бугу
- в. Дністрі
- г. Дунаю

836. Автомобільний транспорт

- а. забезпечує транспортування тільки рідких і газоподібних вантажів
- б. вигідний для використання на далеких відстанях
- в. для нього характерна висока маневреність
- г. має найнижчу собівартість перевезень

837. Каботаж

- а. міжнародні перевезення морським транспортом
- б. не буває малим і великим
- в. плавання між портами однієї країни
- г. плата за здійснені морські перевезення

838. До найбільших центрів відпочинку і туризму на узбережжі Азовського моря належить

- а. Ясиня
- б. Маріуполь
- в. Алушта
- г. Феодосія

839. Найвигідніше для країни, якщо в імпорті переважає

- а. наукомістка готова продукція
- б. сировинна група товарів
- в. готова продукція хімії органічного синтезу
- г. електроенергія

840. Найменшого розвитку серед напрямів зовнішньої діяльності України поки що зазнав

- а. експорт
- б. продаж ліцензій і патентів на наукові винаходи
- в. імпорт
- г. обмін робочою силою

841. До Північно-Західного економічного району входять

- а. дві області (Житомирська, Рівненська)
- б. три області (Волинська, Житомирська й Рівненська)
- в. чотири області (Волинська, Житомирська, Чернігівська й Рівненська)
- г. дві області (Волинська й Рівненська)

842. Цей економічний район має значні природні рекреаційні ресурси, передусім, мальовничі ландшафти поліських лісів та озер

- а. Північно-Західний
- б. Карпатський
- в. Подільський
- г. Північно-Східний

843. До складу Карпатського економічного району входять

- а. чотири області (Львівська, Закарпатська, Чернівецька, Івано-Франківська)
- б. п'ять областей (Львівська, Івано-Франківська, Тернопільська, Чернівецька, Закарпатська)
- в. чотири області (Львівська, Закарпатська, Тернопільська, Івано-Франківська)
- г. три області (Львівська, Закарпатська, Івано-Франківська)

844. З природних рекреаційних ресурсів найбільше значення мають долина Дніпра, різноманітні історичні та архітектурні пам'ятки Кіровограда, Умані, Канева, Чигирини, Черкас у

- а. Подільському економічному районі
- б. Центральному економічному районі
- в. Столичному економічному районі
- г. Придніпровському економічному районі

845. У цілому в економічному районі рівень урбанізації становить 80%, тобто значно вищий, ніж пересічний для України

- а. Центральному
- б. Карпатському
- в. Придніпровському
- г. Північно-Західному

846. Перспективними є запаси паливних корисних копалин у шельфовій зоні Чорного і Азовського морів у

- а. Донецькому економічному районі
- б. Причорноморському економічному районі
- в. Кримському економічному районі
- г. Північно-Західному економічному районі

847. Газові родовища Угерське, Рудківське, Більче-Волицьке знаходяться на території

- а. Північно-Східного економічного району
- б. Галицького економічного району
- в. Подільського економічного району
- г. Карпатського економічного району

848. Виявлені перспективні поклади мідних руд у

- а. Північно-Західному економічному районі
- б. Причорноморському економічному районі
- в. Донецькому економічному районі
- г. Столичному економічному районі

849. ЕГП району вважається вигіднішим, якщо

- а. він розміщений на окраїні території країни
- б. країни, що межують із даним районом стоять на низькому ступені розвитку
- в. близько розміщені найважливіші паливні та сировинні бази країни
- г. через його територію не проходять транспортні шляхи загальнодержавного й міжнародного значення

850. ЕГП району вважається менш вигідним, якщо

- а. він має вихід до узбережжя моря
- б. країни, що межують із даним районом, характеризуються високим ступенем розвитку, але мають велику потребу в продукції, яка тут виробляється у великій кількості
- в. близько розміщені найважливіші паливні та сировинні бази країни
- г. через його територію не проходять транспортні шляхи загальнодержавного й міжнародного значення

851. Держава-лідер авіабудування:

- а. США
- б. Словаччина
- в. Угорщина
- г. Індонезія

852. На виробництві дешевих легкових автомобілів "Тата" спеціалізується:

- а. США
- б. Словаччина
- в. Індія
- г. Індонезія

853. Єдина авіабудівна держава Латинської Америки:

- а. Ямайка
- б. Куба
- в. Бразилія
- г. Чилі

854. Розвинутим машинобудуванням у Африці володіє:

- а. Чад
- б. Ефіопія
- в. Республіка Південна Африка
- г. Ліберія

855. Розвинутим морським рибальством у Африці відзначається:

- а. Чад
- б. Нігер
- в. Намібія
- г. Малаві

856. Крупним експортером бавовни у Африці є:

- а. Ботсвана
- б. Маврикій
- в. Єгипет
- г. Сейшельські острови

857. Крупним експортером чаю і кави на європейські ринки є:

- а. Монголія, Північна Корея
- б. Казахстан, Узбекистан
- в. Кенія, Уганда
- г. Фіджі, Тонга

858. Найбільші підприємства виробництва збірного залізобетону орієнтовані переважно на споживача і розміщені у:

- а. Кам'янці-Подільському, Вільшанах, Миколаєві (Львівська область);
- б. Києві, Харкові, Кривому Розі;
- в. Трускавці і Моршині;
- г. Надвірній і Чопі.

859. Річка Парана є важливим водним транспортним шляхом у:

- а. Ємені
- б. Парагваї
- в. Єгипті
- г. Австралії

860. Річка Дунай є важливим водним транспортним шляхом у:

- а. Ємені
- б. Чорногорії
- в. Сербії
- г. Тунісі

861. Річка Амудар'я є важливим джерелом водопостачання у:

- а. Узбекистані
- б. Італії
- в. Румунії
- г. Тунісі

862. Річка Конго є важливим водним транспортним шляхом у:

- а. Демократичній Республіці Конго
- б. Нігері
- в. Нігерії
- г. Тунісі

863. Річка Оранжева є важливим джерелом водопостачання у:

- а. Демократичній Республіці Конго
- б. Нігері
- в. Нігерії
- г. Республіці Південна Африка

864. Річка Об є важливим водним транспортним шляхом у:

- а. Узбекистані
- б. Італії
- в. Румунії
- г. Росії

865. Річка Святого Лаврентія є важливим водним транспортним шляхом у:

- а. Узбекистані
- б. Італії
- в. Канаді
- г. США

866. Річка Йордан є важливим джерелом водопостачання у:

- а. Узбекистані
- б. Іраку
- в. Ізраїлі
- г. США

867. Річка Муррей є важливим джерелом водопостачання у:

- а. Австралії
- б. Італії
- в. Канаді
- г. США

868. Річка Дніпро протікає територією:

- а. Узбекистану
- б. Італії
- в. Румунії
- г. Росії

869. Другим за рівнем розвитку економічним центром Франції є:

- а. Дувр
- б. Нансі
- в. Руан
- г. Марсель

870. Другим за рівнем розвитку економічним центром Польщі є:

- а. Лодзь
- б. Ополе
- в. Бидгощ
- г. Краків

871. Другим за рівнем розвитку економічним центром Чехії є:

- а. Карлові Вари
- б. Люблін
- в. Клайпеда
- г. Брно

872. Другим за рівнем розвитку економічним центром Білорусії є:

- а. Карлові Вари
- б. Каунас
- в. Гомель
- г. Брно

873. Міжнародний Кільський морський канал знаходиться на території:

- а. Норвегії
- б. Австрії

- в. Німеччини
- г. Португалії

874. Міжнародний Корінфський морський канал знаходиться на території:

- а. Румунії
- б. Македонії
- в. Греції
- г. Сербії

875. У гирлі Дунаю знаходяться порти:

- а. Словаччини
- б. Австрії
- в. Румунії
- г. Болгарії

876. Найбільший аеропорт Німеччини знаходиться у:

- а. Франкфурті-на-Майні
- б. Дрездені
- в. Ессені
- г. Аахені

877. Ця латиноамериканська країна омивається водами Карибського моря:

- а. Чилі
- б. Венесуела
- в. Бразилія
- г. Аргентина

878. Найповодніша судноплавна річка на території Аргентини:

- а. Ріо-Гранде
- б. Парана
- в. Амазонка
- г. Ріо-Негру

879. До найбільших міст світу відносять бразильське:

- а. Белен
- б. Сан-Паулу
- в. Порту-Алегрі
- г. Беллу-Орізонті

880. Найбільший регіон нафтовидобутку у світі:

- а. Біскайська затока
- б. Затока Карпентарія
- в. Затока Фанді
- г. Перська затока

881. Найбільше значення еко-туризм має для економіки:

- а. Джибуті
- б. Кабо-Верде
- в. Гамбії
- г. Танзанії

882. На території цієї країни є високогірні області Анд:

- а. Джибуті
- б. Бразилія
- в. Перу
- г. Танзанії

883. На території цієї країни є високігірні області Паміру:

- а. Таджикистан
- б. Казахстан
- в. Швейцарія
- г. Хорватія

884. На території цієї країни є високігірні області Тянь-Шаню:

- а. Таджикистан
- б. Казахстан
- в. Швейцарія
- г. Хорватія

885. Центри літакобудування і виробництва космічної техніки в Україні:

- а. Київ, Харків, Дніпро;
- б. Луганськ, Донецьк, Львів;
- в. Луганськ, Тернопіль;
- г. Луцьк, Рівне.

886. Який основний фактор розміщення Тернопільського заводу бурякозбиральних комбайнів

- а. сировинний;
- б. орієнтація на споживача;
- в. природні умови;
- г. енергетичний

887. Серед латиноамериканських країн найкраще машинобудування розвинене у:

- а. Болівії
- б. Бразилії
- в. Уругваї
- г. Парагваї

888. Серед країн Південно-Західної Азії найкраще машинобудування розвинене у :

- а. Туреччині
- б. Кувейті
- в. Бахреїні
- г. Омані

889. Експорт продукту переробки кокосових пальм копри є головною галуззю спеціалізації держави:

- а. Тонга
- б. Канади
- в. Австралії
- г. Сінгапуру

890. На наданні освітніх послуг вищих навчальних закладів спеціалізується сфера послуг:

- а. Великої Британії
- б. Чорногорії

- в. Андорри
- г. Монако

891. Географічна оболонка заселена людьми, які складними взаємозв'язками й взаємовідносинами між собою творять:

- а. суспільство (соціосферу)
- б. техносферу
- в. природоресурсну сферу
- г. біосферу

892. Технічні (будинки, заводи, мости) та техногенні (кар'єри, розорані поля, насаджені лісосмуги) об'єкти творять:

- а. суспільство (соціосферу)
- б. техносферу
- в. природоресурсну сферу
- г. біосферу

893. Природа, яка розглядається з точки зору можливостей її використання у господарстві, це:

- а. суспільство (соціосфера)
- б. техносфера
- в. природоресурсна сфера
- г. біосфера

894. Чисельність населення держави може збільшуватися за рахунок:

- а. еміграції
- б. додатного природного приросту населення
- в. від'ємного сальдо міграцій
- г. депопуляції

895. Щоденні, щотижневі трудові поїздки населення, які не пов'язані зі зміною постійного місця проживання, називають:

- а. постійними (стаціонарними)
- б. тимчасовими (маятниковими)
- в. міжнародними
- г. міжрегіональними

896. Переміщення населення, пов'язані зі зміною місця проживання, називають міграціями:

- а. постійними (стаціонарними)
- б. тимчасовими (маятниковими)
- в. міжнародними
- г. міжрегіональними

897. Розміщення населення характеризує показник, який називають:

- а. статеві-віковою структурою населення
- б. середньою щільністю населення
- в. відтворенням населення
- г. демографічною кризою

898. Містами в Україні називають населені пункти, які мають, здебільшого:

- а. не більше 10 тис. жителів
- б. не менше 10 тис. жителів

- в. не більше 20 тис. жителів
- г. не менше 20 тис. жителів

899. На зростання величини додатного механічного приросту населення впливає:

- а. народжуваність
- б. смертність
- в. імміграція
- г. тільки еміграція

900. Найнижчу серед регіонів України середню щільність населення має:

- а. Полісся
- б. Донбас
- в. Придніпров'я
- г. Львівська область

901. Міські поселення, що налічують не менше 2 тис. осіб, а понад половина зайнятих працює не в сільському чи лісовому господарстві, називаються в Україні:

- а. селищами міського типу
- б. малими містами
- в. великими містами
- г. середніми містами

902. В якій з областей України найдовше зберігався додатний природний приріст населення?

- а. Київській
- б. Закарпатській
- в. Донецькій
- г. Івано-Франківській

903. Середня тривалість життя в Україні для осіб обох статей становить:

- а. 68 років
- б. 63 роки
- в. 73,5 року
- г. 78 роки

904. Містами в Україні називають населені пункти з населенням:

- а. 10 тис. осіб і більше
- б. 2 тис. осіб і більше
- в. 20 тис. осіб і більше
- г. 2 тис. осіб і менше

905. Значна кількість сільського населення (частка його становить понад 50%) збереглася у регіоні:

- а. східному
- б. західному
- в. південному
- г. північному

906. Українське населення у колишніх республіках СРСР називають:

- а. західною діаспорою
- б. східною діаспорою

- в. політичною нацією
- г. етнографічною групою

907. Країна, де проживає найчисельніша частина східної діаспори:

- а. Канада
- б. Росія
- в. США
- г. Бразилія

908. Країна, де проживає найчисельніша частина західної діаспори:

- а. Росія
- б. США
- в. Казахстан
- г. Молдова

909. Представників народу, що проживають за межами території національної держави, називають:

- а. етнографічною групою
- б. діаспорою
- в. національною меншиною
- г. нацією

910. На теренах України є три корінні національні меншини:

- а. чехи, угорці, румуни, словаки
- б. греки, албанці
- в. кримські татари, караїми та гагаузи
- г. білоруси і молдавани

911. До Подільського етнографічного району входять:

- а. Житомирська і Запорізька області
- б. Тернопільська, Хмельницька, Вінницька області
- в. Івано-Франківська та Закарпатська області
- г. поліські райони Сумщини і Чернігівщини

912. Природний приріст населення:

- а. характеризує співвідношення між кількістю емігрантів та іммігрантів
- б. є основним процесом, що впливає на зміну кількості населення у стабільному суспільстві
- в. це різниця між народжуваністю та іммігрантами
- г. залежить тільки від загальної чисельності населення, яка була різною у певні періоди історії

913. Тимчасові міграції:

- а. здійснюються з метою поїздки на роботу чи навчання щоденно, щотижнево, сезонно
- б. це переміщення населення, пов'язані зі зміною місця проживання
- в. за їх рахунок відбувається механічний приріст населення країни
- г. пов'язані зі зміною постійного місця проживання

914. Розселення населення:

- а. визначається тільки шляхом ділення кількості жителів країни чи адміністративної одиниці на їх площу

- б. процес розподілу населення на території
- в. це населені пункти, які мають не менше 10 тис. жителів, більшість у яких становлять робітники і службовці
- г. визначається шляхом множення кількості жителів країни чи адміністративної території на їх площу

915. Густота населення:

- а. визначається шляхом множення кількості жителів країни чи адміністративної території на їх площу
- б. процес розподілу населення на території
- в. залежить, здебільшого, від природних умов, історичного розвитку, особливостей природного приросту населення, розміщення господарства
- г. характеризується сукупністю населених пунктів (міст, селищ, сіл) різної величини та співвідношенням чисельності міських та сільських мешканців

916. Механічний приріст населення:

- а. різниця між кількістю іммігрантів та народжених
- б. із середини 90-х років й у перші роки XXI століття в Україні він є від'ємним
- в. природне зменшення населення
- г. ситуація, коли смертність перевищує народжуваність

917. Зовнішні міграції:

- а. 70% усіх мігрантів в Україні переселяються в межах своїх областей
- б. до них належать еміграція та імміграція
- в. за їх рахунок відбувається природний приріст населення країни
- г. здійснюються в межах країни між окремими регіонами, містами, селами, між містами й селами

918. Внутрішні міграції:

- а. 70% усіх мігрантів в Україні переселяються в інші держави
- б. це еміграція та імміграція
- в. за їх рахунок відбувається механічний приріст населення країни
- г. здійснюються в межах країни між окремими регіонами, містами, селами, між містами й селами

919. Корінний народ:

- а. українці на території Канади
- б. представники інших народів, які проживають на території даної країни
- в. становить більшість в усіх областях України
- г. нараховує понад 100 національностей в Україні

920. Рівень урбанізації:

- а. зростання відбувається, в основному, за рахунок міграції жителів з міст у сільську місцевість
- б. причиною його зниження є вищий у містах, ніж у селах, природний приріст населення
- в. оцінюється за часткою міських жителів у загальній кількості населення
- г. скупчення міст навколо одного основного, рідше двох

921. Виберіть твердження, що стосується "агломерації":

- а. серед них виділяють сільськогосподарські, несільськогосподарські та змішані
- б. багато з них належали до так званих "неперспективних" сіл

- в. скупчення міст навколо одного основного, рідше двох
- г. найменше їх сформувалось у Донецькій області

922. Сільські поселення:

- а. серед них не буває сільськогосподарських, несільськогосподарських та змішаних
- б. багато з них відносили до так званих "неперспективних"
- в. скупчення міст навколо одного основного, рідше двох
- г. найбільше їх сформувалось у Донецькій області

923. Приховане безробіття:

- а. наявність у державі осіб працездатного віку, які не числяться на роботі
- б. характеризується існуванням громадян, що рахуються у штаті підприємства, яке практично не працює
- в. характерне для країн з розвинутою ринковою економікою, але не характерне для України
- г. рівень його в Україні на початку ХХІ століття становить 1% від чисельності трудових ресурсів

924. До енергетичних мінеральних ресурсів належать:

- а. фосфорити
- б. сірка
- в. нафта
- г. гідроресурси

925. До якого виду природних ресурсів належать джерела мінеральних вод, пам'ятки історії та культури?

- а. ресурсів для промисловості
- б. рекреаційних
- в. ресурсів для сільського господарства
- г. ресурсів для транспорту

926. До руд чорних металів відноситься:

- а. залізна руда
- б. апатити
- в. нікелева руда
- г. мідна руда

927. Найважливішим видом паливних ресурсів, яким добре забезпечена Україна, є:

- а. кам'яне вугілля
- б. нафта
- в. природний газ
- г. горючі сланці

928. 70% розвіданих запасів нафти і газу в Україні зосереджено в нафтогазоносній провінції:

- а. Дніпровсько-Донецькій
- б. Передкарпатській
- в. Причорноморській
- г. Подільській

929. Серед областей України запасами урану багата:

- а. Львівська
- б. Кіровоградська
- в. Донецька
- г. Харківська

930. В Україні розташований найбільший у світі басейн:

- а. залізної руди
- б. уранової руди
- в. марганцевої руди
- г. алюмінієвої руди

931. Серед областей України запасами титанових руд виділяється:

- а. Житомирська
- б. Кіровоградська
- в. Донецька
- г. Львівська

932. Перша на території України залізниця:

- а. Львів-Чернівці
- б. Одеса-Балта
- в. Перемишль-Львів
- г. Перемишль-Чернівці

933. У структурі промисловості України більшу частку продукції дає:

- а. важка індустрія
- б. легка індустрія
- в. лісова промисловість
- г. харчова промисловість

934. Найбільше родовище видобутку нафти в Україні:

- а. Долинське (Івано-Франківська область)
- б. Анастасіївське (Сумська область)
- в. Богородчанське
- г. Шебелинське

935. Цим видом палива Україна достатньо забезпечена:

- а. вугіллям
- б. нафтою
- в. природним газом
- г. горючими сланцями

936. Найбільше родовище газу в Україні:

- а. Долинське (Івано-Франківська область)
- б. Анастасіївське (Сумська область)
- в. Богородчанське
- г. Шебелинське

937. Видобувають вугілля двома способами:

- а. відкритим (кар'єрним) і закритим (шахтним)
- б. фонтанним і шахтним

- в. відкритим (кар'єрним) і фонтанним
- г. фонтанним і насосним

938. Проблеми теплових електростанцій пов'язані з тим, що вони є великими забруднювачами перш за все:

- а. ґрунтів
- б. атмосфери
- в. техносфери
- г. літосфери

939. У структурі видобутку палива в Україні майже 72% припадає на:

- а. вугілля
- б. газ
- в. нафту та інші види палива
- г. горючі сланці

940. Найбільшими центрами вуглевидобутку у Львівсько-Волинському басейні є:

- а. Олександрія, Ватутіно
- б. Червоноград, Нововолинськ
- в. Ватутіно, Коростишів
- г. Новомосковськ, Коростишів

941. У натуральному вигляді цей вид палива не спалюється, а тільки після переробки:

- а. нафта
- б. газ
- в. вугілля
- г. торф

942. Який вид палива імпортується з Росії, Туркменистану?

- а. нафта
- б. газ
- в. вугілля
- г. торф

943. Частка АЕС в енергетичному балансі України становить:

- а. 68-52%
- б. Б 38-45%
- в. 4-3%
- г. 8-22%

944. Найбільші ТЕЦ в Україні побудовані у:

- а. Києві, Одесі, Харкові
- б. Добротворі і Ладизині
- в. Бурштині і Каховці
- г. Дніпродзержинську і Каневі

945. Теплові електростанції:

- а. є найбільшими забруднювачами атмосфери, спричиняють кислотні дощі
- б. позитивною стороною їх використання є невеликі об'єми палива, які вони споживають
- в. не вирішеною в Україні залишається проблема поховання і утилізації виробничих

відходів цих станцій
г. при правильному проектуванні дають найдешевшу енергію

946. Атомні електростанції:

- а. є найбільшими забруднювачами атмосфери, спричиняють кислотні дощі
- б. негативною стороною їх використання є великі об'єми палива, які вони споживають
- в. не вирішеною в Україні залишається проблема поховання і утилізації виробничих відходів цих станцій
- г. використовуються, в основному як пікові, тобто працюють в період найбільшого споживання енергії, а на ніч можуть вимикатись

947. Гідроелектростанції:

- а. вони є найбільшими забруднювачами атмосфери, спричиняють кислотні дощі
- б. позитивною стороною їх використання є невеликі об'єми палива, які вони споживають
- в. невирішеною в Україні залишається проблема поховання і утилізації виробничих відходів цих станцій
- г. при правильному проектуванні дають найдешевшу енергію

948. Вугілля:

- а. найбільший центр видобутку в Україні – Анастасіївське родовище (Сумська область)
- б. є основним видом палива, яким Україна цілком може забезпечити свої потреби
- в. споживається, в основному, у житлово-комунальному господарстві та хімічній промисловості, для якої воно є важливою сировиною
- г. основний район видобутку в Україні близько (80% загального обсягу) – Дніпровсько-Донецький

949. Найбільше підприємство з виробництва ртуті в Україні це:

- а. Костянтинівський завод
- б. Микитівський завод
- в. Побузький завод
- г. Миколаївський глиноземний завод

950. Найбільшим центром тракторобудування в Україні є:

- а. Київ
- б. Харків
- в. Чернігів
- г. Тернопіль

951. До найбільших центрів верстато- і приладобудування в Україні належить місто:

- а. Ромни
- б. Дніпропетровськ
- в. Олександрія
- г. Ковель

952. До найбільших центрів видобутку калійних солей в Україні належить:

- а. Артемівськ і Слов'янськ
- б. Калуш і Стебник
- в. Чернігів, Київ
- г. Черкаси, Рівне

953. Найбільшими виробниками хімічних волокон в Україні є підприємства:

- а. Донецька, Сєверодонецька, Запоріжжя
- б. Чернігова, Києва, Черкас
- в. Черкас, Рівного
- г. Сокалі і Шостки

954. Фосфорні добрива з привізних апатитів виробляють у:

- а. Слов'янську та Лисичанську
- б. Рівному і Черкасах
- в. Вінниці і Сумах
- г. Жидачеві, Понінці

955. Для отримання азотних добрив використовують:

- а. коксівний та природний газ
- б. калійні солі
- в. фосфорити
- г. нафту

956. На привізній сировині базується в Україні виробництво:

- а. бавовняних тканин
- б. шовкових тканин
- в. лляних тканин
- г. вовняних тканин

957. Основний район вирощування цукрового буряка:

- а. Полісся
- б. степ
- в. Передкарпаття
- г. лісостеп

958. Найвищі врожаї картоплі в Україні збирають:

- а. на Поліссі
- б. в Лісостепу
- в. в Степу
- г. в Карпатах

959. Грубововняне, шубне вівчарство поширене в:

- а. Карпатах, на Поліссі
- б. Лісостепу
- в. Криму
- г. тільки на Поліссі

960. Яка з галузей тваринництва розміщується біля міст?

- а. птахівництво
- б. бджолярство
- в. шовківництво
- г. вівчарство

961. Зона зернових і олійних культур із розвинутим овочівництвом, баштанництвом, виноградарством, скотарством, свинарством і вівчарством:

- а. лісостепова
- б. поліська

- в. степова
- г. приміського господарства

962. Основними районами розміщення великої кількості підприємств хіміко-індустріального комплексу в Україні є:

- а. Поліський і Карпатський;
- б. Донбас, Придніпров'я, Передкарпаття;
- в. Донбас і Буковина;
- г. Закарпаття і Придніпров'я.

963. Провідною галуззю легкої промисловості є в Україні:

- а. текстильна
- б. хутрова
- в. шкіряно-взуттєва
- г. бавовняна

964. Найбільші льонокомбінати працюють у:

- а. Херсоні, Донецьку, Тернополі
- б. Києві, Черкасах
- в. Рівному та Житомирі
- г. Луцьку і Києві

965. Шовкова промисловість розвинута у:

- а. Херсоні, Донецьку, Тернополі
- б. Києві, Черкасах
- в. Рівному та Житомирі
- г. Львові і Києві

966. Вовняна промисловість розвинута у:

- а. Херсоні, Донецьку, Тернополі
- б. Києві, Черкасах
- в. Чернігові, Кривому Розі, Одесі, Сумах
- г. Львові і Києві

967. Трикотажна промисловість розвинута у:

- а. Херсоні, Донецьку, Тернополі
- б. Києві, Чернівцях, Івано-Франківську
- в. Чернігові, Луганську
- г. Києві, Житомирі, Харкові, Львові.

968. До водних видів транспорту можна віднести:

- а. трубопровідний
- б. річковий
- в. залізничний
- г. авіаційний

969. Цей вид транспорту доцільно використовувати тільки у містах-мільйонерах:

- а. трамвайний
- б. тролейбусний
- в. автобусний
- г. метро

970. Міждержавні зв'язки з Румунією, Словаччиною здійснюються по:
- а. Дніпру з Десною і Прип'яттю
  - б. Південному Бугу
  - в. Дністрі
  - г. Дунаю
971. Автомобільний транспорт:
- а. забезпечує транспортування тільки рідких і газоподібних вантажів
  - б. вигідний для використання на далеких відстанях
  - в. для нього характерна висока маневреність
  - г. має найнижчу собівартість перевезень
972. Трубопровідний транспорт:
- а. забезпечує транспортування тільки рідких і газоподібних вантажів
  - б. вигідний для використання на коротких відстанях
  - в. для нього характерна висока маневреність
  - г. має найвищу собівартість перевезень
973. Річковий транспорт:
- а. вимагає надзвичайно великих затрат коштів на впорядкування природних шляхів
  - б. має велику швидкість перевезень
  - в. працює сезонно, а напрямки шляхів не завжди співпадають із потребами
  - г. висока вартість, а тому він є переважно пасажирським
974. Каботаж:
- а. міжнародні перевезення морським транспортом
  - б. не буває малим і великим
  - в. плавання між портами однієї країни
  - г. плата за здійснені морські перевезення
975. До найбільших центрів відпочинку і туризму на узбережжі Азовського моря належить:
- а. Ясиня
  - б. Маріуполь
  - в. Алушта
  - г. Феодосія
976. Найвигідніше для країни, якщо в імпорті переважає:
- а. наукомістка готова продукція
  - б. сировинна група товарів
  - в. готова продукція хімії органічного синтезу
  - г. електроенергія
977. Найменшого розвитку серед напрямів зовнішньої діяльності України поки що зазнав:
- а. експорт
  - б. продаж ліцензій і патентів на наукові винаходи
  - в. імпорт
  - г. обмін робочою силою
978. До Північно-Західного економічного району входять:
- а. дві області (Житомирська, Рівненська)
  - б. три області (Волинська, Житомирська й Рівненська)

- в. чотири області (Волинська, Житомирська, Чернігівська й Рівненська)
- г. дві області (Волинська й Рівненська)

979. Цей економічний район має значні природні рекреаційні ресурси, передусім, мальовничі ландшафти поліських лісів та озер:

- а. Північно-Західний
- б. Карпатський
- в. Подільський
- г. Північно-Східний

980. До складу Карпатського економічного району входять:

- а. чотири області (Львівська, Закарпатська, Чернівецька, Івано-Франківська)
- б. п'ять областей (Львівська, Івано-Франківська, Тернопільська, Чернівецька, Закарпатська)
- в. чотири області (Львівська, Закарпатська, Тернопільська, Івано-Франківська)
- г. три області (Львівська, Закарпатська, Івано-Франківська)

981. З природних рекреаційних ресурсів найбільше значення мають долина Дніпра, різноманітні історичні та архітектурні пам'ятки Кіровограда, Умані, Канева, Чигирини, Черкасу:

- а. Подільському економічному районі
- б. Центральному економічному районі
- в. Столичному економічному районі
- г. Придніпровському економічному районі

982. У цілому в економічному районі рівень урбанізації становить 80%, тобто значно вищий, ніж пересічний для України:

- а. Центральному
- б. Карпатському
- в. Придніпровському
- г. Північно-Західному

983. Перспективними є запаси паливних корисних копалин у шельфовій зоні Чорного і Азовського морів у:

- а. Донецькому економічному районі
- б. Причорноморському економічному районі
- в. Кримському економічному районі
- г. Північно-Західному економічному районі

984. Газові родовища: Угерське, Рудківське, Більче-Волицьке знаходяться на території:

- а. Північно-Східного економічного району
- б. Галицького економічного району
- в. Подільського економічного району
- г. Карпатського економічного району

985. Виявлені перспективні поклади мідних руд у:

- а. Північно-Західному економічному районі
- б. Причорноморському економічному районі
- в. Донецькому економічному районі
- г. Столичному економічному районі

986. ЕГП району вважається вигіднішим, якщо:

- а. він розміщений на окраїні території країни
- б. країни, що межують із даним районом стоять на низькому ступені розвитку
- в. близько розміщені найважливіші паливні та сировинні бази країни
- г. через його територію не проходять транспортні шляхи загальнодержавного й міжнародного значення

987. ЕГП району вважається менш вигідним, якщо:

- а. він має вихід до узбережжя моря
- б. країни, що межують із даним районом, характеризуються високим ступенем розвитку, але мають велику потребу в продукції, яка тут виробляється у великій кількості
- в. близько розміщені найважливіші паливні та сировинні бази країни
- г. через його територію не проходять транспортні шляхи загальнодержавного й міжнародного значення

988. Міжрайонне значення має морський порт Бердянськ у:

- а. Донецькому економічному районі
- б. Причорноморському економічному районі
- в. Придніпровському економічному районі
- г. Північно-Східному економічному районі

989. Специфічною рисою агропромислового комплексу цього району і, зокрема, сільського господарства є те, що вони мають яскраво виражену приміську спеціалізацію, зорієнтовану на забезпечення власних потреб населення, зайнятого у промисловому секторі економіки:

- а. Північно-Західний економічний район
- б. Донецький економічний район
- в. Подільський економічний район
- г. Центральний економічний район

990. Атомна електроенергетика не представлена в:

- а. Північно-Західному економічному районі
- б. Причорноморському економічному районі
- в. Придніпровському економічному районі
- г. Північно-Східному економічному районі

991. Авіабудування є однією з галузей спеціалізації:

- а. Північно-Східного економічного району
- б. Донецького економічного району
- в. Центрального економічного району
- г. Північно-Західного економічного району

992. Політичні зв'язки

- а. виникають у результаті зустрічей керівників держав, парламентів, урядів, громадських організацій
- б. одні з найдавніших форм економічних зв'язків між країнами
- в. полягають у вивозі одних товарів за межі держави (експорт) та ввезенні інших із закордону (імпорт)
- г. найхарактерніші для машинобудівного комплексу при спільному виробництві деталей, вузлів, готової продукції

993. На території країни виділяють соціально-економічні комплекси найбільшого масштабу, які називають

- а. областями
- б. соціально-економічними районами
- в. адміністративними районами
- г. агломераціями

994. До складу Столичного району входять

- а. три області (Київська, Чернігівська, Житомирська) та місто Київ
- б. чотири області (Київська, Чернігівська, Житомирська, Черкаська) та місто Київ
- в. дві області (Черкаська, Кіровоградська)
- г. одна область (Київська) та м Київ

995. До складу Центрального району входять

- а. три області (Київська, Чернігівська, Житомирська) та місто Київ
- б. дві області (Черкаська, Кіровоградська)
- в. три області (Київська, Чернігівська, Житомирська) та місто Київ
- г. три області (Київська, Чернігівська, Житомирська)

996. Характерними рисами економіко-географічного положення цього соціально-економічного району є значна віддаленість від центру, велика протяжність кордону з Росією і вихід до Азовського моря

- а. Донецький
- б. Причорноморський
- в. Північно-Східний
- г. Південно-Східний

997. Має вихід до кордону з п'ятьма державами

- а. Закарпатський економічний район
- б. Північно-Західний економічний район
- в. Столичний економічний район
- г. Карпатський економічний район

998. Найбагатший на водні, гідро- та лісові ресурси

- а. Північно-Західний економічний район
- б. Подільський економічний район
- в. Поліський економічний район
- г. Карпатський економічний район

999. Паливно-енергетичний комплекс базується на виробництві електроенергії на Ладжинській ДРЕС, Хмельницькій АЕС, Дністровських ГЕС у

- а. Центральному економічному районі
- б. Карпатському економічному районі
- в. Центральному економічному районі
- г. Подільському економічному районі

1000. Металургійний комплекс спеціалізується, в основному, на видобутку і збагаченні руд Керченського залізорудного басейну та Миколаївського глиноземного заводу, що переробляє імпортні боксити, у

- а. Придніпровському економічному районі
- б. Причорноморському економічному районі
- в. Донецькому економічному районі
- г. Подільському економічному районі